

Vogt Turner L.E. - Mary Magdalene. Her Image and Relationship to Jesus

TAM METİN EKSİKSİZ TÜRKÇE TERCÜME (146 Sayfa)
Gnostik Araştırma Kütüphanesi Arşivi

--- SAYFA 1 ---

Magdalalı Meryem: İsa'yla İmajı ve İlişkisi Yazan: Linda Elaine Vogt Turner B.G.S., Simon Fraser Üniversitesi, 2001 Liberal Çalışmalar Programında Yüksek Lisans Derecesi Gereksinimlerini Kısmen Yerine Getirilen Proje Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi © Linda Elaine Vogt Turner 2011 SIMON FRASER ÜNİVERSİTESİ Güz 2011 Tüm hakları saklıdır. Ancak Kanada Telif Hakkı Yasası uyarınca bu çalışma "Adil İşlem" koşulları kapsamında izinsiz olarak çoğaltılabilir. Bu nedenle, bu çalışmanın özel çalışma, araştırma, eleştiri, inceleme ve haber sunma amacıyla sınırlı sayıda çoğaltılması, özellikle de uygun şekilde alıntı yapılması halinde, muhtemelen yasaya uygun olacaktır.

--- SAYFA 2 ---

ii ONAY İsim: Linda Elaine Vogt Turner Derecesi: Yüksek Lisans (Liberal Çalışmalar) Proje Başlığı: Mary Magdalene: İmajı ve İsa ile İlişkisi İnceleme Komitesi: Başkan: Dr. June Sturrock, Profesör Emeritus, İngilizce _____ Dr. Michael Kenny Kıdemli Danışman Antropoloji Profesörü _____ Dr. Eleanor Stebner Danışman Doçent Beşeri Bilimler, Yüksek Lisans Başkanı, Liberal Çalışmalar Lisansüstü _____ Rev. Dr. Donald Grayston Dış Denetçi Direktör, Beşeri Bilimler Enstitüsü, Emeklilik Savunma/Onay Tarihi: 14 Aralık 2011 _____

--- SAYFA 3 ---

Son revizyon: Bahar 09 Kısmi Telif Hakkı Lisansı Beyanı Telif hakkı bu eserin başlık sayfasında beyan edilen yazar, Simon Fraser Üniversitesi'ne bu tezi, projeyi veya genişletilmiş makaleyi Simon Fraser Üniversitesi Kütüphanesi kullanıcılarına ödünç verme ve yalnızca bu kullanıcılar için veya başka bir üniversitenin veya başka bir eğitim kurumunun kütüphanesinden gelen bir talebe yanıt olarak kendi adına veya kullanıcılarından biri için kısmi veya tek kopya yapma hakkını vermiştir. Yazar ayrıca Simon Fraser Üniversitesi'ne, dolaşımdaki koleksiyonunda (şu anda SFU Kütüphanesi web sitesi <www.lib.sfu.ca> <http://ir.lib.sfu.ca/handle/1892/112> adresindeki "Kurumsal Depo" bağlantısında halka açık) kullanılmak üzere dijital bir kopya saklaması veya oluşturmaları ve içeriği değiştirmeden tezi/projeyi veya genişletilmiş makaleleri, eğer teknik olarak mümkünse, herhangi bir ortama veya formata çevirme izni vermiştir. dijital eserin korunması amacıyla. Yazar ayrıca bu çalışmanın bilimsel amaçlarla birden fazla kopyalanması izninin yazar veya Lisansüstü Eğitim Dekanı tarafından verilebileceğini kabul etmiştir. Bu eserin, yazarın yazılı izni olmaksızın, maddi kazanç sağlamak amacıyla kopyalanmasına veya yayınlanmasına izin verilmeyeceği anlaşılmaktadır. Bu çalışmanın bir parçasını oluşturan herhangi bir multimedya materyalinin kamuya açık olarak icrası için izin veya özel bilimsel kullanım için sınırlı izin, yazar tarafından verilmiş olabilir. Bu bilgi ayrı olarak kataloglanan multimedya materyalinde ve imzalı Kısmi Telif Hakkı Lisansında bulunabilir. Yukarıdaki kullanımlara izin vermek için SFU'ya lisans verirken yazar, eserin tamamını veya bir kısmını düzenlemek ve yayınlamak ve yazarın arzu edebileceği şekilde diğer taraflara lisans vermek de dahil olmak üzere çalışmayı daha sonraki amaçlarla değiştirme hakkı da dahil olmak üzere tez, proje veya genişletilmiş makalelerdeki telif hakkını elinde tutar. Bu şartları doğrulayan ve bu yazar tarafından imzalanan orijinal Kısmi Telif Hakkı Lisansı, bu çalışmanın Simon Fraser Üniversitesi Arşivi'nde saklanan orijinal ciltli kopyasında bulunabilir. Simon Fraser Üniversitesi Kütüphanesi Burnaby, BC, Kanada

--- SAYFA 4 ---

iii ÖZET Mecdelli Meryem'in muğlak figürü ilk olarak Hristiyan İncillerinde -en önemlisi Diriliş'in bir tanığı olarak- ve daha sonra Gnostik kökenli mistik yazılarda karşımıza çıkar. İsa'yla ve İncillerdeki diğer kadınlarla olan gerçek ilişkisi, ilk günlerden bu yana tartışmalara yol açtı. Bu proje, kadınların kilisedeki rolüne ilişkin günümüz tartışmalarının ışığında bu tartışmaları incelemektedir. Bu amaçla onun çağdaş popüler kültürdeki, örneğin Dan Brown'un Da Vinci Şifresi romanındaki ve Gibson'ın İsa'nın Tutkusu gibi filmlerindeki rolünü değerlendiriyorum. Daha sonra onun yer aldığı ilk kanonik ve kanonik olmayan yazıların ana hatlarını çizeceğim ve son olarak çeşitli inanç geleneklerindeki yarışmacıların onun doğasını ve rolünü nasıl çerçevelediklerini inceliyorum. Gnostiklerin iddia ettiği gibi o, ıslah edilmiş bir fahişe miydi, İsa'nın sevgilisi miydi, yoksa bizzat Kurtarıcı'nın kadınsı bir yönü müydü? Magdalene'nin çok yönlü imajının cinsiyet, güç ve kurtuluşun doğasıyla ilgili çeşitli mesajlar göndermek için kullanıldığı ortaya çıktı. Onun en iyi şekilde Mesih'in kadın muadili olarak kabul edildiği ve hem dünyevi sevgiyi hem de ruhsal aşkınlığı aynı anda kucaklaması nedeniyle günümüzün kadınlarına ilham verici bir örnek sağladığı sonucuna varıyorum. Anahtar Kelimeler: Mecdelli Meryem, İsa, Hristiyanlık, Popüler Kültür

--- SAYFA 5 ---

iv ÖZGÜRLÜK Bu çalışmayı, kendilerini "gevşek kadın" olarak gören ve Hristiyan ailelere yönelik bir tehdit olarak kabul eden Hristiyan toplumsal değerleri nedeniyle Magdalen Çamaşırhanelerinde ev kölesi olarak yoksul bir sürgüne ve ötekileştirilmeye katlanan tüm "Maggie'lere" ithaf ediyorum. Bu çalışmanın, kınanma ve yalnız sürgün korkusu olmadan, kültürel sınırların ötesinde sevmeye cesaret eden kadın ve erkeklere bir tanıklık olmasını istiyorum. Daha da önemlisi, bu çalışmanın insanlara adaletsizliğe, sessizliğe, dedikoduya ve insanları sevgisiz, kırık veya istismarcı ilişkiler içinde tutan korkuya karşı koyma konusunda ilham vermesini istiyorum. Ama hepsinden önemlisi, bu çalışmanın insanlara daha iyi tarafı seçmeleri için ilham vermesini istiyorum; adil davranmalarına, merhameti sevmelerine ve Tanrıları ile alçakgönüllü bir şekilde yürümelerine olanak tanıyan kısmı.

--- SAYFA 6 ---

v TEŞEKKÜRLER Projemi denetlemeyi kabul ettiği için Michael'a en içten şükranlarımı sunmak isterim. Çok geriye gidiyoruz. O benim en sevdiğim lisans profesörüydü çünkü odaklanmamı sağlayacak ve bana herhangi bir makaleye başlamak için ihtiyaç duyduğum yapıyı sağlayacak doğru soruyu soracağını biliyordu. Burada da bu proje için sorduğu sorular harikaydı. Sadece projeye daha fazla açıklık kazandırmakla kalmadılar, aynı zamanda daha fazla anlam, daha fazla manevi içgörü bulmama da yardımcı oldular. Bu projeyi denetlediği için Ellie'ye de teşekkür etmek isterim. Editörlük becerilerinin muazzam bir yardımı oldu. Son bölümü ilk sıraya koymak projeye çok daha iyi odaklanmayı sağladı. Dışarıdan denetçi olmayı kabul ettiği için Don'a özel bir teşekkür borçluyuz. Don aynı zamanda çok hayran olduğum bir lisans profesörüydü ve onun bu proje adına yaptığı anlayışlı yorumları ve incelemeleri hayranlığımı artırıyor. Ayrıca June'a Başkan olarak hizmet ettiği için teşekkür etmek istiyorum. June, Liberal Çalışmalar programı için benimle röportaj yaptı ve onun desteği olmasaydı programda yer alamazdım; savunmamda Başkan olarak onun desteği özellikle takdire şayandır. GLS mezunlarına, çalışanlara ve profesörlere çok teşekkür ederiz. Onların yardımları, teşvikleri ve tutku hakkında düşünme ve akıl hakkında düşünme konusundaki akademik araştırmalara olan bağlılıkları, bu projeyi seçmemde katkıda bulundu. Son olarak, bir makale daha yazabilmem için benimle vakit ayıran çocuklarıma, aileme ve arkadaşlarıma teşekkür etmek istiyorum.

--- SAYFA 7 ---

vi İÇİNDEKİLER Onay	ii Özet
.....	iii İthaf
.....	iv Teşekkür
.....	v İçindekiler
.....	vi Şekil Listesi
.....	viii Tablo Listesi
.....	ix Sözlük
.....	x 1: Giriş
.....	1 1.1 Kristolojik Tartışma
.....	1 1.2 Hedef ve Konum
.....	11 2: Popüler Kültür
.....	13 2.1 Dan Brown: Da Vinci Şifresi
.....	13 2.2 Margaret Starbird: Kaymaktaşı Kavanozlu Kadın
.....	17 2.3 Lynn Picknett: Hristiyanlığın Gizliliği Tanrıça
.....	22 2.4 Hippolytus ve Erken Kilise Gelenekleri
.....	25 2.5 Franco Zeffirelli: Nasıralı İsa
.....	28 2.6 Martin Scorsese: Son Günaha
.....	30 2.7 Mel Gibson: İsa'nın Çilesi
.....	31 2.8 Susan Haskins: Efsane ve Metafor
.....	33 2.9 Sonuç Düşünceleri
34 3: Kanonik ve Kanonik Olmayan Metinler	37 3.1 Kanonik Metinler
.....	37 3.1.1 Luka İncili
.....	38 3.1.2 Matta İncili
.....	44 3.1.3 Markos İncili
.....	48 3.1.4 Yuhanna İncili
.....	50 3.2 Son Düşünceler
.....	55 3.3 Kanonik Olmayan Metinler
.....	58 3.3.1 Phillip İncili
.....	59 3.3.2 Tomas İncili
.....	60 3.3.3 Meryem İncili
.....	60 3.3.4
Pistis Sophia	63 3.3.5 Gök Gürültüsü: Kusursuz
Zihin	65 3.4 Sonuç Düşünceleri
.....	65

--- SAYFA 8 ---

vii 4: Yarışmacılar: İnanç Gelenekleri	67	4.1 Roma Katolik Geleneği	68
4.1.1 Katolik Ansiklopedisi: St. Mary Magdalen	68	4.1.2 Rosemary Radford Ruether	69
4.1.3 Jane Schaberg ve Melanie Johnson-DeBaufre	72	4.2 Protestan Geleneği	80
4.2.1 William Barclay ve Kilmore Vitray	80	4.2.2 Elisabeth Moltmann-Wendel	84
4.2.3 Lucy Winkett	85	4.2.4 Piskopos John Shelby Spong	87
4.3 Gnostisizm ve Yunan Ortodoks Geleneği	88	4.3.1 Elaine Pagels	89
4.3.2 Myra'lı Prof. Dr. Chrysostomos	92	4.3.3 Karen King	93
4.4 Modern Adanmışlar ve Yeni Çağ Geleneği	96	4.4.1 Barbara Walker	97
4.4.2 Leonard Swidler ve Stevan Davies	99	4.5 Sonuç Düşünceleri	100
5: Sonuç	103	5.1 Giriş	103
5.2 Tartışmalı Görüşler	105	5.3 Apokriften Kanıtlar	106
5.4 Kanonik Metinlerden Kanıtlar	107	5.5 Popüler Kültür	110
5.6 Son Düşünceler	111	6: Kaynakça	115
Ekler	120	Ek A: Metin Tabloları	121
Ek B: J.S. ile E-posta Yazışmaları. Spong	131	Ek C: J.S.'nin El Yazısıyla Yazışmaları Sünger	134

--- SAYFA 9 ---

viii ŞEKİL LİSTESİ Şekil 1: Da Vinci, Leonardo. Son Akşam Yemeği	15
Şekil 2: Tintoretto, J.R. İsa, Martha ve Meryem'in Evinde	20
Şekil 3: Adem, S. Mary Hath Seçti.....	83

--- SAYFA 10 ---

ix TABLO LİSTESİ Tablo 1: Kızıl Kadın Olarak Mecdelli Meryem	121
Tablo 2: Çarmıha Gerilme ve Diriliş Anlatıları.....	123
Tablo 3: İncil'de Mecdelli Meryem'in tutku anlatımlarının dışında açıkça adlandırıldığı tek zaman	124
Tablo 4: Tablo 1-3'teki metinlerin tartışmasının dışında bırakılan metinler	125
Tablo 5: Gnostik Metinler	127
Tablo 6: İbranice (Eski) Ahit Metinleri	129
Tablo 7: Araştırma Açığı	130

--- SAYFA 11 ---

x SÖZLÜK Kristoloji: Mesih'le ilgili teoloji dalı Birleştirin: Marioloji: Kurtuluş: Birleştirin veya birleştirin (özellikle iki farklı metni tek bir metinde) İsa'nın annesi Meryem ile ilgili teoloji dalı Rab ve Kurtarıcı (Protestan) olarak İsa Mesih'e olan inancın ifadesi Günahları düzeltmek ve affedilmek için Tanrı ile çalışmak üzere günahkarların kabulü ve işbirliği (Roma Katolik) Theotokos: Tanrı'yı doğuran, Tanrı'yı doğurdu, Söz ete kemiğe büründü ve halk arasında Tanrı'nın Annesi olarak anıldı ve kabul edildi

--- SAYFA 12 ---

1 1: GİRİŞ 1.1 Kristolojik Tartışma 1991 ve 1992 sonbahar ve kış aylarında Paris sokaklarında Louvre ve Musée du Petit Palais'e ziyaretçi çekmek için Magdalalı Meryem'in yer aldığı iki poster kullanıldı. Louvre posterinde Mary Magdalene'i uzun kıvrıkcık saçlarla kaplı çıplak bir kadın olarak tasvir ediyordu ve Petit Palais posterinde, Martin Schongauer'in Mary Magdalene'i kaymaktaşı kavanozuyla tasvir eden "Noli me tangere" gravürünü tasvir ediyordu (Haskins 381-383). 2004 ve 2005 kışında Paris'i ziyaret ederken, açılış sahneleri Louvre'da (Brown 17) geçen Dan Brown'ın Da Vinci Şifresi'nin yer aldığı, Louvre'dan çok da uzak olmayan bir kitapçı sergisi gözüme çarptı. Da Vinci Şifresi, Mecdelli Meryem'in yer aldığı eski Kâse efsanesini alıp, kilisenin "neredeyse ortadan kaldırdığını" iddia ettiği "kayıp kutsal dişi bulma" arayışına girmek için bir davet olarak kullandı (Brown 321-322). Brown'un iddiası dünya çapında dikkatleri Mecdelli Meryem'e ve onun İncillerdeki rolüne, özellikle de İsa Mesih'le olan ilişkisine çekti ve yüzyıllardır süren Kristolojik tartışmaları yeniledi. Mary Magdalene, tarihi ve modern kilisede kadınların rolü ve sahip oldukları otoriter güce ilişkin çağdaş tartışmalarda çok yönlü sembolik bir figür haline geldi. Özellikle İsa'nın onunla nasıl ilişki kurduğu bağlamında Mecdelli Meryem'in kim olduğu önemlidir. Birçok kişi şunu bilmek istiyor: O kimdi? O, İsa'ya eşlik eden birçok kadın öğrenciden sadece biri miydi? Geleneksel var

--- SAYFA 13 ---

2 rolleri ve cinsel ahlak onu tanımladı ve İsa'nın muadili, eşi olarak tanınmasını mı engelledi? Hakkında anlatılan hikâyelerin tarihsel gerçekliği nedir? Bu bile belirlenebilir mi? Hangi kanıtlar var? Bu proje, bu karmaşık konuları araştırıyor ve bu tartışmadaki çeşitli katılımcıların tehlikede olduğuna inandıkları şeyin ana hatlarını çiziyor. Giriş olarak öncelikle bu tartışmanın doğası ve arkasındaki kanıtlar hakkında kısa bir genel bakış sunacağım. On iki kutsal metin pasajı çeşitli şekillerde Magdalalı Meryem'i kovulmuş yedi iblisin kadını olarak tanımlar; diğer kadınların arasında Çarmıha Gerilme'ye tanık olan bir kadın olarak; ve Dirilen Mesih'le şahsen konuşan bir kadın olarak.1 Aşağıda ayrıntılı olarak özetlediğim bu on iki metin, Meryem'i açıkça Mecdelli Meryem olarak tanımlayan tek kanonik metinlerdir. Ancak Batı popüler kültürü ve Roma Katolik geleneği, bu on iki kutsal kitapta yer alan Magdalene'yi, yine İncillerde adı geçen, İsa'ya pahalı kokulu yağ dolu bir kavanozla mesheden diğer kadınlarla birleştirmiş ve böylece Magdalalı Meryem ile bu kadınların bir ve aynı olduğu inancını desteklemiştir (Winkett 20). Bu meshedici kadınlardan biri günahkar olarak tanımlanır, ancak adı verilmez (Luka 7:39), ve diğer meshedici kadın, Meryem'in memleketi olduğuna inanılan Magdala değil, Bethany'de bir evi olan Martha'nın kız kardeşi Meryem olarak tanımlanır (Luka 10:39; Yuhanna 11:1, Papa). Dolayısıyla, hem Roma Katolik hem de Protestan geleneklerindeki modern bilim adamları, artık Magdalalı Meryem'in bu birleştirilmesinin sahte bir temele dayandığını ileri sürüyorlar. 1 Bkz. Luka 8.2; Mat. 27.56; Mat. 27.61; Mat. 28.1; Mark 15.40; Mark 15.47; İşaret 16.1; İşaret 16.9; Luka 24.10; Yuhanna 19.25; Yuhanna 20.1; Yuhanna 20.18.

--- SAYFA 14 ---

Onu bir zina yapan ya da tövbe eden bir fahişe olarak olumsuz bir şekilde tasvir eden 3 varsayım (Winkett 20). Popüler kültür ve bazı Hristiyan yorumcular, bu olumsuz bileşimi, İsa'nın Annesi olarak saygı duyulan aziz ve iffetli Meryem Ana ile bir tezat oluşturmak için kullandılar (Warner 235-236). Meryem ismiyle ilişkilendirilen bu iki karşıt stereotip bugün sorunludur çünkü birçok kişi Meryem'in bekaretinin, Magdalene'nin cinselliğinin aksine, cinsel ilişkinin kadınları kirlettiğine dair modası geçmiş bir inancın yansıttığına inanmaktadır (Warner 235, 338). Bu nedenle kanonik olmayan literatür, Meryem'in bekaretinin aksine Mecdelli Meryem imajını daha iyi anlamak için yeniden incelenmektedir. Bu araştırma, Mecdelli Meryem'in imajıyla ilgili tartışmayı artırıyor çünkü erken Hristiyanlığın, Mecdelli Meryem'i, batıda yaygın olarak Tanrı'nın annesi olarak hitap edilen Meryem Ana ile birleştirme eğiliminde olduğunu ortaya koyuyor. Örneğin, 4. yüzyıldan kalma bir Hristiyan yorumunda, Kudüs piskoposu Cyril, Mecdelli Meryem'i bakire olarak tasvir ediyor ve onu İsa'nın annesi Meryem ile birleştiriyor. Cyril, İsa'nın annesi Meryem'in anne ve babasının Magdala'da doğduğunu ve bu nedenle İsa'nın annesi Meryem'in Mecdelli Meryem kimliğini aldığını anlatır (Meryem Theotokos Üzerine Söylev). Cyril'in The Apocryphal New Testament'te bulunan bir başka eserinde2 Meryem Ana kendisini diğer popüler Meryem'ler olarak tanıtmaktadır. Şöyle der: "Ben Mary Magdalene'im, çünkü doğduğum köyün adı Magdalia'ydı. Benim adım Mary of Cleopa...Ben Mary of James, marangoz Joseph'in oğluyum" (Warner 345'te alıntı). 2 Cyril'in Apokrif Yeni Ahit'te bulunan eseri Yirminci Söylem'dir.

--- SAYFA 15 ---

4 Matta ve Luka'nın doğuş hikayeleri, İsa'nın Annesi Meryem'i, memleketi Nasıra'da konumlandırarak Mecdelli Meryem'den ayırır.3 Ancak, çok satan yazarlar Marcus J. Borg ve John Dominic Crossan, The First Christmas adlı kitaplarında, bu doğuş hikayelerini sembolik bir dil kullanan benzetmeler olarak yorumlarlar (33). Borg ve Crossan'ın doğum anlatılarını diriliş anlatılarıyla sembolik olarak birleştirmesi, modern okuyucuları Hristiyan doğuş öyküsünün gerçek anlatımının ötesine geçmeye itiyor. Bu, Mecdelli Meryem'in kimliğinin, İsa adındaki adamın biyolojik annesi yerine manevi annesiyle ilişkilendirilmesine olanak tanır. Dahası, Cyril'inki ve çeşitli gnostik metinler gibi yakın zamanda keşfedilen apokrif eserler, görünüşte farklı olan iki Meryem'in bu birleşimini desteklemektedir. Hem Magdalene hem de Meryem Ana'nın kimliklerinden yararlanan Meryem adında karma bir figür yaratıyorlar. Ancak birçok kişi bu birleştirmeye karşı çıkıyor. Mary'leri yerleşik bilimsel inanç ve uygulamalara uygun olarak ayırmak istiyorlar. İki Meryem'in görüntülerini birbirinden ayıran bilimsel yorumlara direnen Mary as Goddess, Mary as Bride web sitesi, özellikle Mary Magdalene'i onurlandırmak için Thunder: Perfect Mind adlı gnostik çalışmayı yayınladı. Bu eser şunu belirtir: "Ben ilk ve sonum... fahişe ve bakire... anne ve kız... gelin ve damat... Ben Hakikat olarak adlandırılan kişiyim" (Blanca; Nag Hammadi 297). Bu web sitesi, diğer gnostik ve uydurma kaynaklarla birlikte bu kanıtın, ilk Hristiyanların Mecdelli Meryem'in, herkesin büyük annesi olan Tanrıça'nın enkarnasyonu olduğuna inandıklarını öne sürdüğünü iddia ediyor. 3 Bkz. Matta 1.18-25 ve Luka 1.26-38.

--- SAYFA 16 ---

5 Bu nedenle, Orta Çağ'da organize kilise resmi olarak Mecdelli Meryem'e (Blanca) duyulan hürmeti durdurmak için iki ayrı karakter yaratana kadar, Magdalalı'ya İsa'nın Annesi olarak hürmet edildiği iddia edilmektedir. Bu web sitesinin referansları arasında Elaine Pagels, Margaret Starbird, Barbara Walker ve Marina Warner (Blanca) bulunmaktadır. Meryem Ana üzerine kapsamlı yazılar yazan Marina Warner, Luka ve Matta'nın İncillerinde kayıtlı bakireden doğum hikâyesinin mitolojik bir hikâyeden kaynaklandığını iddia ediyor. Warner, kadınların bekaret yemini etme geleneğinin Suriye genelinde yaygın olan yaygın bir pagan uygulaması olduğunu, İbrani kültürünün nefret ettiğini, çünkü Warner'ın görüşüne göre eski Akdeniz kültürünün bekaretini bir kadının sevgililerinin cinsel yaklaşımlarını kabul etme veya reddetme özerkliğinin bir işareti olarak gördüğünü açıklıyor (32-46). Warner'ın araştırması, Magdalalı Meryem'in tapınak fahişeleri (Blanca) gibi özerk olduğuna, ilahi kınama veya ceza korkusu olmadan cinsel yaklaşımlarda bulunmakta, kabul etmekte veya reddetmekte özgür olduğuna inananları destekliyor. Ve elbette, tartışmaya daha fazla tartışma katıyor. Luka İncili'nin daha sonra, "Meryem'in kendisinden yedi cin çıkan (Maddeli olarak adlandırılan) kişi olduğunu" açıkça tanımlayan aynı bölümde, İsa'nın muğlak sözleri yangını daha da körüklüyor. Burada İsa şöyle diyor: "...annem ve kardeşlerim, Tanrı'nın sözünü duyup onu uygulayanlardır" (Luka 8.2, 21). Bu ayetin mecazi bir yorumu, gnostik Meryem İncili'nin "kanonik kitaplardaki üç Meryem'in de tek ve aynı olduğunu söylediği" (Walker 614) iddiasını desteklemek için kullanılabilir. Ancak gnostik

--- SAYFA 17 ---

6 metni açıkça ve tartışmasız olarak bunu söylemiyor. Stephen Shoemaker'a göre gnostik Meryem'in kimliğine tartışmasız bir şekilde karar verilmemiştir (A Case of Mistaken Identity 30). Ancak Shoemaker'ın makalesine değinen bir makalede Antti Marjanen, Maniheist Mezmur Kitabı Meryem'in (Magdalene) Mecdelli Meryem'i açıkça Martha'nın kız kardeşi olarak tanımladığını ve Meryem İncili'nin yanı sıra kanonik Yuhanna İncili'nin özelliklerini de içerdiğini iddia eder (35, 41). Bu nedenle, eski popüler kültürden elde edilen kanıtlar, Magdalalı Meryem'in imajı ve İsa'yla olan ilişkisi hakkındaki tartışmayı daha da şiddetlendiriyor. Meryem'in tarihsel kimliğine ve kilisedeki rolüne ilişkin tartışmayı bugün karmaşık hale getiren şey, batıdaki ana akım Hristiyanlığın büyük ölçüde kutsal yazıların alegorik veya mistik bir yorumundan uzaklaşmış olmasıdır. Yeni Ahit kanonunda kaydedilen olayların "gerçekten" gerçekleştiğini kanıtlamak için gerçek ve rasyonel bir yorumu benimsemiştir (Spong, Liberating the Gospels 18). Magdalalı Meryem'i Martha'nın kız kardeşi Bethany Meryem ve Meryem Ana ile karıştırmaktan uzaklaştı. Ana akım Hristiyanlık, liberal Protestanlık ve Roma Katolik sosyal adalet kampanyaları, şu anda mevcut olan tüm uydurma materyallerin ışığında, Magdalalı Meryem'in imajını modern toplumsal değerlere ve sağlam İncil bilimine uygun olarak yeniden canlandırmaya çalıştıklarını iddia ediyor (Lloyd; Haskins 392). Bu nedenle, ana akım İncil bilimi artık Magdalalı Meryem'i isimsiz günahkar kadın ve Martha'nın kız kardeşi Meryem ile birleştiren yüzyıllardır süren Batı yorum geleneğinden vazgeçiyor. Meryem'in bu hatalı şekilde birleştirilmesinin asıl kaynağının Roma Katolik Kilisesi olduğu söyleniyor ve bunun sorumlusu olarak popüler kültür gösteriliyor.

--- SAYFA 18 ---

7 bunu sürdürüyor (Haskins 392; Winkett 20; Moltmann-Wendel 64). Bazı ana akım sesler artık Batı'nın geleneksel Mecdelli Meryem imajının modası geçmiş olduğunu ve evlilik dışında cinsel açıdan aktif olan kadınlara yönelik toplumsal karalamanın sorumlusu olduğunu iddia ediyor (Lloyd; Winkett, 20). Diğer sesler bu revizyonu sorguluyor. Meryemleri birleştiren tüm gnostik ve apokrif metinlerin ışığında, bu sözde toplumsal karalama nedeniyle Mecdelli Meryem'in birleştirilmiş İncil rolünü yeniden canlandırmaya yönelik ana akım programa olan güven azalıyor. Örneğin, bir mezhebe bağlı olmayan Church of God yayınında⁴ David Lloyd şu soruyu soruyor: "[Mecdelli Meryem'in] yeni imajı eskisinden daha mı gerçekçi?" 1910'da bir Roma Katolik bilgini olan Hugh Pope, Mary Magdalene'in eski, tarihsel birleşik görüşünü desteklemek için şu anda New Advent Katolik Ansiklopedisi için çevrimiçi olarak mevcut olan St. Mary Magdalen adlı biyografik girişi yazdı. Papa'nın yazısı dikkatle değerlendirilmeyi hak ediyor çünkü bu yazı, modern bilim adamlarının "Meryem'i modern gündemlere uyacak şekilde yeniden boyama" (Pope; Lloyd) heveslerinde gözden kaçırabilecekleri Hristiyanlıktaki bağışlamanın öneminin altını çiziyor. Pope, Mecdelli Meryem'i meshetme hikayelerindeki kadınlarla birleştirmenin Hristiyan bağışlama öğretisini (Aziz Mary Magdalen) anlamak için temel olduğunu savunuyor. Geleneksel Roma Katolik görüşünü sunarak başlıyor. Daha sonra Yunan Ortodokslarının farklı konumlarını ana hatlarıyla özetliyor. 4 Vizyon: İlgörüler ve Yeni Ufuklar, herhangi bir sosyal veya siyasi gündemi olmadığını iddia eden, mezhep farkı gözetmeyen bir topluluk olan Tanrı Kilisesi tarafından desteklenen ve finanse edilen çevrimiçi bir yayındır <http://www.vision.org/visionmedia/page.aspx?id=115&submenu=77>

--- SAYFA 19 ---

Tarihsel olarak Hristiyanlar arasında ayrılığa neden olan 8 Roma Katolik ve Protestan gelenekleri: Magdalalı Meryem ya Celile'nin Magdala'sından ya da muhtemelen Talmudik bir ifadeden... zina yapan anlamına gelen... bir isimdi. Yeni Ahit'te ondan, Mesih'e eşlik eden ve O'na hizmet eden kadınlar arasında bahsedilir (Luka 8:2-3), burada ayrıca ondan yedi şeytanın kovulduğu da söylenir (Markos 16:9). Daha sonra çarmıhın dibinde duran kişi olarak anılır (Markos 15:40; Matta 27:56; Yuhanna 19:25; Luka 23:49). Mesih'in mezarda yattığını gördü ve Dirilişin kaydedilen ilk tanığıydı. (Aziz Magdalen) Hugh Pope, Magdalalı Meryem'in rolünü, bir bütün olarak üç kişiyi birbirinden ayıran Yunan Babalarından farklı bir şekilde tanımlar: □ Luka 7:36-50'deki "günahkar"; □ [Meryem], Marta ve Lazarus'un [Bethany'li] kız kardeşi, Luka 10:38-42 ve Yuhanna 11 □ Mecdelli Meryem. (Aziz Magdalen) Rum Ortodoks ve Roma Katolik görüşlerini karşılaştırarak şöyle diyor: "Latinlerin çoğu bu üçünün bir ve aynı olduğunu savunuyor" (Aziz Magdalen). Pope'a göre, Latince görüş Magdalalı Meryem'i öncelikle Luka İncili'ndeki "günahkar" kadın olarak tanımlıyor; bu kadın, Simon'un evinde İsa'yı mesheden affedilmiş bir zina kadını olabilir; ikincisi, Beytanya'da İsa'yı mesheden Marta ve Lazarus'un kız kardeşi Bethany'li Meryem; ve üçüncüsü, Diriliş'e tanık olan ilk tövbe eden ve günden günden arınmış "günahkar" olarak. Papa, Latin görüşünün Batı'da evrensel olarak kabul edilmediğini kabul ediyor. Yunan, Latin ve Protestan gelenekleri arasındaki anlaşmazlığın temel noktası, tahsilat ve tahsilatın nasıl yapılacağı konusundaki anlaşmazlıktan kaynaklanmaktadır.

--- SAYFA 20 ---

9 kanıtları göz önünde bulundurun; ancak Pope tartışmaya teolojik bir boyut daha ekliyor: Protestanlar tarafından en çok mücadele edilen şey, Bethany'li Meryem'in Luka 7:37'deki "günahkar" ile özdeşleştirilmesidir. Sanki "günahkâr" Marta'nın kız kardeşiyle özdeşleştirmedeki bu isteksizlik, günahın bağışlanmasının tam anlamını kavrayamamaktan kaynaklanıyormuş gibi görünüyor. Bir kişinin Bethany Meryem'i ve Mecdelli Meryem'i Luka'nın günahkarı olarak görmeye hazır olması veya isteksiz olması, kişinin günah, kurtuluş ve bağışlanma anlayışına bağlı olabilir. Bu önemlidir çünkü Roma Katolikleri ve Protestanlar tarihsel olarak kurtuluş, insanların günahlarından nasıl kurtarıldığı ve günahın doğası (O'Neil) konusunda farklı görüşlere sahip olmuşlardır. O'Neil'in New Advent Katolik Ansiklopedisi'ndeki "Günah" hakkındaki yazısına göre birçok Protestan, insanlar gönüllü olarak günah işlemedikleri için günahın ilahi Yasanın kasıtlı bir ihlali olmadığına inanıyor. İnsanlar insan oldukları için günah işlerler ve insanların bağışlanmak için İsa Mesih'e olan imanlarını itiraf etmekten başka hiçbir şey yapmaları gerekmez. Bu nedenle günahkarın, Rableri ve Kurtarıcıları (O'Neil) olarak İsa Mesih'e olan imanlarını açıkça beyan etmeyen biri olduğu iddia edilir. Roma Katolikleri aynı fikirde değil; insanların ilahi Kanuna kasten itaatsizlik edebileceklerine inanıyorlar, ancak yine de kasıtlı ihlallerini kabul eden Hristiyanlar ve Hristiyan olmayanlar, iyi işler yaparak kurtuluşa ulaşabileceklerine inanıyorlar. Düzeltmek ve affedilmek için Tanrı ile işbirliği yapılabilir ve birlikte çalışabilirler (O'Neil). New Advent Katolik Ansiklopedisi artık doktrinlerini yeniden düşünen Roma Katolik veya Protestan konumlarını temsil etmiyor

--- SAYFA 21 ---

Modern toplumsal görüşleri yansıtacak inanç 10. Yukarıda adı geçen Church of God yayınında David F. Lloyd, modern bilim adamlarının artık Mecdelli Meryem'in İsa'ya büyük sevgi duyan günahkar kadın olduğu görüşünü destekleyecek yeterli kanıt bulunmadığını iddia ettiklerini bildiriyor. Lloyd, bu görüşü destekleyenleri komplo teorisyenleri veya radikal feministler olarak tasvir ediyor. Magdalalı Meryem'i yüksek bir rahibeye dönüştürdüklerini ve siyasi gündemlerine ve teorilerine uyacak şekilde onu Bethany Meryem'le birleştirdiklerini iddia ediyor; bunların çoğu, Mecdelli Meryem'in İsa'nın metresi ya da karısı (Lloyd) olduğu fikrini akla getiriyor. Tersine, Piskoposluk Piskoposu John Shelby Spong'un sözleriyle, İsa ve Meryem'in sevgili olduklarına dair herhangi bir fikir, "kilisenin benimsediği ahlaki değerlere aykırı olacaktır... ve İsa'nın beden almış Rab ve Kutsal Günahsız Olan olarak anlayışımızı derinden ihlal edecektir" (Born of a Woman 189). Bu nedenle Roma Katolik Kilisesi'nin 1969'da sessizce konumunu değiştirmesi şaşırtıcı değildir (Lloyd). Yunan Babaları ile aynı doğrultuda ve siyasi gerilimleri dağıtma çabası içinde, Roma Katolik Kilisesi artık Mecdelli Meryem, Bethany Meryem ve Simon'un huzurunda İsa'yı mesheden isimsiz kadının üç farklı kadın (Papa; Lloyd) olduğunu iddia ediyor. Ancak popüler kültür, Magdalene imajı ve onun İsa ile ilişkisine ilişkin revize edilmiş Katolik tutumuna direnir. Da Vinci Şifresi ve Kaymaktaşı Kavanozlu Kadın (Brown; Starbird) gibi kitaplar ve The Last Temptation of Christ ve The Passion of the Christ gibi filmler bu direnişin (Tatum) kanıtıdır. Roma Katoliklerinin değişen pozisyonuna karşı gösterilen bu direnç, imajla ilgili tartışmaları artırıyor

--- SAYFA 22 ---

Magdalalı Meryem'in 11'i. Bu özellikle, sıradan insanların, Mecdelli Meryem'in İsa'nın sevdiği kadın olduğu inancını sorgulayan kanonik olmayan kaynaklar, popüler yayınlar, web siteleri ve televizyon programlarından haberdar olmasıyla böyledir (Starbird; Picknett; Nahmad ve Bailey; Blanca; Bellevie; Bock; Ehrman). Bu nedenle kendimizi, çeşitli yarışmacıların kanıtları okumalarına ve bundan çıkardıkları teolojik ve ahlaki çıkarımlara dayanarak pozisyonlar savundukları karmaşık bir tartışmanın ortasında buluyoruz. Bu proje, bu tartışmayı ve bu tartışmanın dayandığı kanıtları karakterize etmeyi amaçlamaktadır. 1.2 Amaç ve Konum Dolayısıyla bu projenin amacı, bilimsel iddialara ve ana akım geleneklerin reddine rağmen Magdalalı Meryem'i cinsel açıdan aktif bir kadın olarak destekleyen Batı kültürel olgusunu incelemektir. Öncelikli amacım, burada toplumsal eleştirinin bir aracı olarak görülen Batı popüler kültürünün neden Mecdelli Meryem'in imajını İncil'deki diğer isimlendirilmiş ve isimsiz kadınlarla birleştirdiğini ve birleştirmeye devam ettiğini anlamaktır. İkinci Bölüm'de popüler kültürde tartışılan görüşleri ve bunların sonuçlarını özetliyorum. Üçüncü Bölüm, birçok cephede (resmi akademik tartışmalarda, medyada ve internette) yürütülen bir tartışmanın ardındaki kanonik ve kanonik olmayan kanıtları inceliyor ve tartışıyor. Dördüncü Bölüm, Mecdelli Meryem ve onun İsa'yla ilişkisine ilişkin çağdaş tartışmalarda yer alan başlıca inanç geleneklerinin görüşlerini sunmakta ve özetlemektedir. Beşinci Bölüm, bu kavramları birleştirenlerin konumunu benimseyerek sona ermektedir.

--- SAYFA 23 ---

12 Mecdelli Meryem, zina yapan kadın ve bakire Meryem ile birlikte. Meryem, zulme karşı koymaya cesaret edenleri tanımak için kiliseye meydan okuyan "Günahkar Kadın" olarak kabul ediliyor. Bu önemlidir çünkü birçok kişi Meryem ve İsa'nın cinsel ilişkiye girdiğine ve yasadışı bir ilişki yaşadıklarına, yani zina içeren bir karşılaşmaya inanmaktadır. Ancak dini otoriteler ne İsa'nın ne de Mecdelli Meryem'in evli olmaması nedeniyle bunun imkânsız olduğunu savunuyor. Bu nedenle pek çok kişi İsa'nın gerçekte cinsel açıdan aktif bir varlık olduğuna inanmayı reddediyor ve benim iddia ettiğim gibi, sevdiği kadını ismiyle kabul etmenin kendi Kristolojileri açısından ne kadar merkezi olduğunu göremiyorlar.

--- SAYFA 24 ---

13 2: POPÜLER KÜLTÜR Bu bölümde, çağdaş popüler kültürde Magdalalı Meryem'in rolü ve kimliğiyle ilgili, özellikle de Dan Brown'ın Da Vinci Şifresi'yle ilgili birbiriyle çelişen görüşler tartışılıyor. Brown'ın tezi üzerine bir tartışmayla başlıyorum ve ardından Margaret Starbird ve Lynn Picknett'in çalışmalarını inceliyorum; Aynı zamanda eski kilise babası Hippolytus'a da bakıyorum, çünkü o - Starbird ve Picknett gibi - Mecdelli Meryem'i Bethany'li Meryem ile birleştiriyor. Benim görüşüme göre, bu iki kadın arasındaki ilişkiyi kabullenmek, kanonik metinlerin ortaya çıkardığı en önemli yorumlayıcı sorunlardan biridir. Bu incelemenin ardından, Mary Magdalene'in yer aldığı 1969 sonrası üç filmi tartışacağım, ardından sıradan bir Roma Katolik bilim adamı ve popüler kültür eleştirmeni olan Susan Haskins'in görüşlerine döneceğim. Bu tartışmanın doğasına ilişkin bazı genel açıklamalarla bitiriyorum. 2.1 Dan Brown: Da Vinci Şifresi Dan Brown'ın romanı Da Vinci Şifresi, Columbia Pictures'ın 2006'da daha geniş bir izleyici kitlesine ulaştırdığı "dünya çapında çok satan bir kitaptır" (Brown kapak). Brown'ın romanı, Roma Katolik Kilisesi'nin, Tanrıça'ya tapınmayı bastırmak için İsa ile Mecdelli Meryem'in evliliğini kasıtlı olarak iyi korunan bir sır olarak sakladığı fikrini yaygınlaştırdı (384, 411). Margaret Starbird ve Lynn Picknett gibi diğerleri bu görüşü savunurken, Brown bu tartışmalı fikri büyük ölçekte popüler hale getirdi. Mecdelli Meryem'i folklorun gıpta ile bakılan Kutsal Kase'si ile eşitledi, bu olasılığın doğru olduğunu kabul etti ve ardından onu heyecan verici bir gizem hikayesine dönüştürdü.

--- SAYFA 25 ---

14 ana karakterleri (329-340) tarafından çözüldü. Da Vinci Şifresi'nin kalbinde, Konstantin'in, gnostik geleneklerden kopan Roma Katolik Kilisesi'nin güç yapısını güçlendirmek için tarihin bir İsa'sını uydurduğu fikri yer alır (Brown, 172, 340; Pagels, 41-45). Bu fikir, Langdon ile Brown'ın kitabının kahramanı Sophie arasındaki bir konuşmayla ortaya çıkıyor: Sophie sessiz kaldı... 'Tarikat, Constantine ve onun erkek haleflerinin, kutsal dişilliği şeytanlaştıran ve tanrıçayı modern dinden sonsuza kadar yok eden bir propaganda kampanyası yürüterek kutsal olanı anaerik paganizmden ataerik Hristiyanlığa başarılı bir şekilde dönüştürdüğüne inanıyor.' (172) Sophie...Langdon'a döndü. "Kutsal Kase bir insan mı?" Langdon başını salladı... "Efsaneye göre Kutsal Kase bir kadeh, bir fincan." ...efsane kadehi bir metafor olarak kullanıyor. ...kadınlığın ve Kutsal Kase'nin eski sembolü, kutsal dişi ve tanrıçayı temsil eder ve elbette artık Kilise tarafından kaybolmuş, neredeyse ortadan kaldırılmıştır.' (320-321) Daha fazla diyalog yoluyla Brown, Kutsal Kase'nin neden kaybolduğunu açıklıyor: 'Üzgünüm, Kutsal Kase'nin bir kişi olduğunu söylediğinde, onun gerçek bir kişi olduğunu kastettiğini düşünmüştüm.' "Öyle," dedi Langdon. 'Ve herhangi bir kişi değil,' ... 'Ve eğer çalışmaya ara verirsek... size Da Vinci'nin onun resmini göstermek benim için onur olur.' (323) Çalışmada, Brown'ın karakterleri Da Vinci'nin son akşam yemeğini tartışıyor: 'İlk Kilisenin dünyayı ahlak peygamberi İsa'nın ilahi bir varlık olduğuna ikna etmesi gerekiyordu. ...İsa'nın yaşamının dünyevi yönleri göz ardı edilmek zorundaydı.'...'Ne yazık ki ilk editörler için, özellikle rahatsız edici bir dünyevi tema müjdelerde yinelenmeye devam ediyordu. Mecdelli Meryem.' ...'Daha spesifik olarak, onun İsa Mesih'le olan evliliği.' ...'Bu bir tarihsel kayıt meselesi,' ...'Da Vinci kesinlikle bu gerçeğin farkındaydı. Son Akşam Yemeği izleyiciye adeta İsa ve Mecdelli'nin bir çift olduğunu haykırır.' (329) Brown'ın yararlandığı tarihsel kayıt Kâse efsaneleri ve Phillip İncili'dir. Brown okuyucularının dikkatini bu kadınısı kişiye çekiyor.

--- SAYFA 26 ---

15 Da Vinci'nin İsa'nın sağında oturan ve dışarı bakan tablosu, üç kişilik bir küme oluşturuyor. Brown'a göre bu kadın Mecdelli Meryem'dir ve kıyafetleri merkezi figür İsa'nın karşısındaki aynadır. (329). Brown'ın Teabing karakteri aralarındaki çizgiyi çiziyor. Brown'dan Sophie anında "tablonun odak noktasında tartışılmaz bir V şekli" görüyor ve bunun Langdon'ın daha önce çizdiği Kâse sembolü ve kadın rahmi olduğunu anlıyor (329). Şekil 1: Da Vinci, Leonardo. Son Akşam Yemeği Kaynağı. Da Vinci, 1498. Gizem inşa eden Brown, okuyucularına hatalı komplo teorisyenleri, Phillip İncili ve Meryem İncili'nde İsa'nın havari Petrus'u üzen romantik bir ilişkisi olduğunu öne süren pasajlar hakkında bilgi veriyor. Brown daha sonra Peter'in cinsiyetçi olduğu fikrini güçlendirmek için okuyucuyu Roma Katolik "Aziz Peter, İsa'nın Kilisesini kurduğu Kaya"ya geri getiriyor ve

--- SAYFA 27 ---

16 Meryem'i kıskanıyor. Brown, İsa'nın halefinin Peter değil Meryem olduğu yönündeki feminist iddiayı destekliyor. Daha sonra, Langdon aracılığıyla, "Magdalene'nin güçlü aile bağlarının kanıtlarını silmek için bir fahişe olarak yeniden şekillendirildiğini" iddia ediyor ve Mecdelli Meryem ile İsa'nın evliliğinin, Süleyman'ınki kadar büyük bir krallık yaratmak için "iki kraliyet soyunu birleştirdiği" teorisini ortaya koyuyor (333-335). Sophie'nin Mecdelli Meryem'in İsa Mesih'in kraliyet soyunu taşıdığı fikrini düşünmesini sağlar. "'Ama İsa'nın nasıl bir soyu olabilir ki...?' Langdon usulca gülümsedi. 'Eğer bir çocukları olmasaydı'" (Brown 336). Bu merkezi fikirler tartışmalara ve sorulara yol açtı. Darrell L. Bock, Da Vinci Şifresini Kırarak: Herkesin Sorduğu Soruları Yanıtlamak adlı kitabında, tüm tartışmaların ve soruların ardındaki gerçek şifrenin İsa Mesih (9,159) olduğunu söylüyor. Bock bir Yeni Ahit bilginidir ve onun görüşü popüler kültür ile bilim arasındaki etkileşimin tipik bir örneğidir. Bock'a göre, insanların bu cevaplar için başvurması gereken kaynak Da Vinci Şifresi değil, İsa'dır çünkü İsa ve Yeni Ahit, Mecdelli Meryem'in karısı değil, onun öğrencisi olduğunu ortaya koyar. Bock, bir öğrenci olarak toplumuna daha iyi hizmet ettiğini ve bu nedenle dirilen İsa'ya daha iyi bir tanıklık yaptığını açıklıyor (167). Ayrıca Meryem'i Yeni Ahit'te aynı adı taşıyan yedi kadından biri olarak sunar: 1. İsa'nın annesi Meryem (Luka 1. 30-31) 2. Beytanya'lı Meryem (Yuhanna 11.1) 3. Yakup'un annesi ama Rab'bin kardeşi olmayan Meryem (Matta 27.56) 4. Klopas'ın karısı Meryem (Yuhanna 19.25) 5. Yuhanna Markos'un annesi (Elçilerin İşleri 12.12) 6. Başka türlü kimliği belirlenemeyen bir Meryem (Romalılar 16.6)

--- SAYFA 28 ---

17 7. Magdalalı Meryem, Magdala'ya atıfta bulunarak ayırım yaptı (Luka 8.2). (Bock 15) Brown, Mecdelli Meryem'i, İsa'nın kadın muadili, onun Kraliçesi ve çocuklarının annesi olarak sunar (335). Buna karşılık Bock, Martha'nın memleketi Bethany'nin aksine Magdala'ya atıfta bulunarak Mary Magdalene'i bir hizmetçi olarak sunar. 2.2 Margaret Starbird: Kaymaktaşı Kavanozlu Kadın Margaret Starbird'ün Kaymaktaşı Kavanozlu Kadın (1993), Dan Brown'ın Da Vinci Şifresi'nden on yıl önce geldi. Da Vinci Şifresi'nde (Brown 339), Brown, Starbird'ün kitabını ve bir başka kitabı olan The Goddess in the Gospels'i (1998) kabul eder. Starbird'ün iddiasının merkezinde Mecdelli Meryem'in İsa'nın karısı olduğu ve bu nedenle "Tanrı'nın kadını yüzünü ve onun yaratılışın dışı yarısında enkarnasyonunu mükemmel bir şekilde temsil ettiği" (Bride in Exile 110) yer alır. Starbird, Maryland Üniversitesi'nden yüksek lisans derecesine sahiptir. Michael Baigent'in, Richard Leigh'in ve Henry Lincoln'ün Kutsal Kan, Kutsal Kase (1986) adlı kitabının İsa'nın Mecdelli Meryem ile evlendiğini iddia eden çok eleştirilen yayınlarıyla Roma Katolik inançları sarsıldı. Karşılaştırmalı edebiyat, ortaçağ çalışmaları, dil bilimi ve Kutsal Yazılar çalışmalarıyla bunu çürütmek için yola çıktı, ancak bunun yerine buna inanmak için daha fazla kanıt ve daha fazla neden buldu (Starbird, Alabaster Jar xx). Kendisi de Mary Magdalene hakkında yazan Piskoposluk piskoposu John Shelby Spong, Starbird'ün "doktrin savunucusu değil, gerçeğin peşinde koşan biri" olduğunu belirterek 1993 tarihli kitabını onaylıyor. Şöyle devam ediyor:

--- SAYFA 29 ---

18 Hristiyan hikâyesinin uzun süredir bastırılmış ve çoğu zaman duygusal açıdan karşıt olan kadını yanını kurtarmaya çalışıyor. Onunki, uzun süredir ihmal edilen düşünce bölgelerini araştıran heyecan verici bir anlatıdır. (Kapak) Magdalalı Meryem mitlerini, Mecdelli Meryem'in İncil'i Fransa'ya götürdüğünün göstergesi olarak gören Starbird, yerel efsaneler ve festivallerde şifrelenmiş kişi ve yer adlarında gerçeğin izlerinin kaldığını iddia ediyor (Alabaster Kavanoz 60). Örneğin, Les Saintes-Maries-de-la-Mer kasabasında 23 Mayıs ile 25 Mayıs tarihleri arasında Aziz Sarah onuruna kutlanan asırlık festivalden söz ediyor: Yakından bakıldığında, Orta Çağ'da başlayan bu festivalin, Mary Magdalen, Martha ve Lazarus'a eşlik eden ve onlarla birlikte M.S. 42 civarında küçük bir tekneyle bu yere gelen "Mısırlı" bir çocuk onuruna yapıldığı ortaya çıkıyor. (Alabaster) Kavanoz 60) Starbird, insanların, "İbranice'de 'kraliçe' veya 'prenses' anlamına gelen" Sarah isminin, Mısırlı olduğu için siyah veya koyu tenli olduğunu varsaydıklarını öne sürüyor (Alabaster Kavanoz 61). Starbird daha sonra bu hikayeyi ve festival kutlamasını Zekeriya, Mika, Ağıtlar ve Şarkıların Şarkısı'ndan (Kaymaktaş Kavanoz 61-64) İbranice Kutsal Yazılardan pasajlarla birleştirerek Meryem'in çarmıha gerilme ve dirilişin ardından İskenderiye'ye kaçtıktan sonra babası İsa olan Sarah adında bir kız çocuğu doğurduğu fikrini ortaya atar (Kaymaktaş Kavanoz 61-64). Ağıtlar 4.8'deki prenses gibi Sarah'nın da "sembolik olarak siyah" olduğu ve bu nedenle Sarah'nın annesi Magdalene'nin de sembolik olarak siyah olduğu ileri sürülmektedir (Alabaster Kavanoz 61). Starbird, bu efsanenin ve Kara Madonna'nın Avrupa'daki birçok tapınağının Meryem ve Sarah'yı korumak için oluşturulduğunu savunuyor.

--- SAYFA 30 ---

19 ve Meryem'in İsa'nın karısı olduğuna dair dikkatle korunan sırrı iletmek (Kaymaktaş Kavanoz 61-64). Bu anlayışla Starbird, Meryem ve çocuğunun, Arimathea'lı Joseph'in güvenli bir şekilde Fransa kıyılarına getirdiği Sangraal (Kutsal Kase) haline geldiğini savunur (Alabaster Kavanoz 64). Starbird'ün The Woman with the Alabaster Kavanoz'u ağırlıklı olarak Cathar'ların, Albigensian'ların, Masonların ve Tapınak Şövalyelerinin inançları gibi tarihsel olarak sapkın kabul edilen kanıtlara dayanıyor. Bununla birlikte, Roma Katolik Kilisesi'nin sapkınlık gibi inançları bastırma çabalarına rağmen, popüler Avrupa Hristiyanlığının İsa ile Mecdelli Meryem'i romantik olduğu kadar ruhsal olarak da birbirine bağladığını gösteren tarihsel kanıtlar sağlar (71-84). Brown'ın Da Vinci Şifresi'nden sonra yazılan daha yeni bir kitapta Starbird, Katharların inançlarını detaylandırıyor ve Papa Innocent III'ün 22 Temmuz 1209'da Béziers kasabasının tamamının katledilmesini emrettiğini iddia ediyor çünkü "kafirler Aziz Mary Magdalene'nin İsa Mesih'in cariyesi olduğunu iddia ediyordu" (Sürgün Gelin 107). Bununla birlikte, Mecdelli Meryem'i İsa'nın cariyesi değil karısı olarak tanıtıyor ve Engizisyon bu tür sapkınlıkların tümünü ortadan kaldırmaya çalışsa da, "büyük sapkınlığın sanatta ve sanat eserlerinde - filigranlarda, resimlerde [ve] duvar halılarında - ve peri masallarında ve folklorda ... ve ... en eski tarot destelerinin kozlarında ortaya çıktığını" ilan ediyor (Sürgündeki Gelin 108). Ortaya çıkardığına inandığı "bazı sanatçıların gizli geleneği bildiği ve sürdürmeye devam ettiği" konusunda ısrar ediyor (Sürgündeki Gelin 108). Bu sanatçılardan biri de Jacopo Robusti Tintoretto ve onun ünlü İsa'nın Martha ve Meryem'in Evindeki tablosudur (Şekil 2).

--- SAYFA 31 ---

20 Şekil 2: Tintoretto, J.R. Christ, Martha ve Mary Source'un Evinde. Tintoretto, 1570. Starbird, bu tablonun İsa ile Beytanya'lı Meryem'in "gizli birlikteliğine çok sayıda ima" içerdiğini iddia ediyor: Tintoretto'nun tablosunda Meryem, İsa'ya dönük tuhaf bir pozisyonda oturuyor. Tuhaf duruş, doğum taburesinde oturan bir kadınınkine benziyor ve sağ eli eski bir sembolik seks davetiyle kaplanmış durumda. Görünüşe göre İsa parmaklarıyla aşk tanrıçasının arketip sembolü olan vesica piscis'i oluşturuyor.

--- SAYFA 32 ---

21 doğurganlık, gematria tarafından Magdalalı Meryem'in kendisi ile ilişkilendirilir! (Sürgündeki Gelin 109) Magdalalı Meryem'in İsa'nın kayıp Gelini olduğu teorisini destekleyen kanıtlarının çoğu, bıçak, kadeh ve vesica piscis sembolizmine dayanmaktadır (Kaymaktaş Kavanoz 97; Magdalene'nin Kayıp Mirası 4,140). Bıçak, a Λ, erkeğin arketipik sembolüdür. Kadeh, V, dişinin arketipik sembolüdür (Kaymaktaş Kavanoz 97). Buna göre, insanlığın bıçağa saygı duyması ve dini geleneğinde kutsal dişi olan kadehi gözden kaçırmaması nedeniyle dünyanın dengesinin bozulduğunu ve ekolojik bir kriz içinde olduğunu söylüyor (Kaymaktaş Kavanoz 97-100). Starbird, insanlığın kutsal kadehi veya Kutsal Kase'yi arayışının bugün de bir zamanlar olduğu kadar önemli olduğunu iddia ediyor. Bekar bir oğul ve bakire bir anne paradigması, eskilerin İsa'yı "çorak araziye iyileştirecek ve çölün çiçek açmasına neden olacak" (Kaymaktaş Kavanoz 97-100) milenyum kehanetinin gerçekleşmesi olarak gördüklerinde akıllarında olan şey değildi. Starbird için Mecdelli Meryem'i bir havari veya İsa'nın sadık bir takipçisi olarak kutlamak yeterli değildir. Bunun yerine, insanların dünyayı iyileştirmek için onu Ebedi Damat'ın "Kutsal Ortağı ve Arketip Gelini" olarak yeniden canlandırmaları gerekiyor (Sürgündeki Gelin 110; Kaymaktaş Kavanoz 179). "Tarihsel Mecdelli Meryem'in eş statüsünü reddederken İsa ile manevi bir birlikteliği olduğunu iddia etmek" onu "bağımlı/ikincil bir arkadaş" haline getirir (Sürgündeki Gelin 110). Starbird'ün iddiası Matta 26.6-13'te bulunan meshedilme hikayelerinin birleştirilmesine dayanıyor; Markos 14.3-9; Luka 7,36-50; ve Yuhanna 12.1-8. Bethany'li Meryem ile Magdalalı Meryem'in aynı kişi olduğunu kanıtlayamamasına rağmen, öyle olduğuna ikna olmuştur (Kaymaktaş Kavanoz xxi). Ayrıca Starbird eleştiriyor

--- SAYFA 33 ---

22 Meryem'in Magdala'dan geldiğine dair yaygın inanış, Magdala sözcüğünün 'kule' veya 'muhteşem' anlamına gelen İbranice bir sıfat olduğunu iddia eder ve Mika 4'te ifade edilen, Magdalalı Meryem'in sürünün gözetleme kulesi, Magdal-eder, "eski egemenliği yeniden kurulacak" Zion'un kızı olduğu yönündeki kehanet fikrini kabul eder (Alabaster Jar 50-51).5 Magdalene'nin günahı fahişeliğin kutsal kitaplarla desteklenmemesiydi. Bunun yerine, Luka İncili'nin (ve geleneğinin), İsa'nın Beytanyalı Meryem tarafından meshedilmesini, sanki Meryem ve onun davranışları günahmış gibi, Büyük Tanrıça "Aşera"nın hizmetindeki bir rahibenin ritüel eylemleri olarak yanlış yorumlamış olabileceğini öne sürüyor. Bunu öne sürüyor çünkü bazı kadim peygamberler, Mika, Zekeriya ve Ağıtlar'da (Alabaster Jar 29, 50-51) anlatılan, tanrıçaya tapınmayı günah, fuhuş eylemi ve Sion'un sürgün edilmesinin nedeni olarak reddedip esefle karşılaşmıştı.6 2.3 Lynn Picknett: Hristiyanlığın Gizli Tanrıçası Okült ve sapkınlık dersi veren Lynn Picknett, Kâse efsanelerini de incelemiş, Mary Magdalene: Christian's Hidden Goddess (Mary Magdalene: Hristiyanlığın Gizli Tanrıçası) adlı kitabında gnostik metinler ve diğer kıyamet literatürü, Magdalalı Meryem ve onun İsa'yla ilişkisi hakkında daha fazla şey keşfetmeye çalışmak amacıyla kullanılmıştır (xv). Picknett, Kâse'nin gerçekte Kâse olduğu konusunda alternatif bir teori geliştirir. ancak diğer Magdalene adanmışları aynı fikirde değil. Magdalalı Meryem'in Mesih'in sevgilisi ve "Bakire" [Meryem] olabileceğini, çünkü Bakire olarak tapınılan eski aşk tanrıçalarının evli olmadıklarını, ancak bekar olmadıklarını iddia ediyorlar. Daha ziyade, eski bakire unvanı, bir kadının (kocasız olmadığı ve dolayısıyla) birden fazla sevgiliye sahip olma özerkliğine sahip olduğu anlamına geliyordu (Blanca). İlahi İsa ile tamamen manevi bir evlilik fikri Magdalalı adanmışlar arasında popülerdir çünkü bu, insan ruhunun (Magdalalı tarafından kişileştirilen haliyle) Tanrı ile (İsa tarafından kişileştirilen haliyle) (Blanca) birliğini gösterir.

--- SAYFA 34 ---

23 Vaftizci Yahya'nın bedensiz başı (216) ve sevgili müridi Lazarus'un Yahya adında eşcinsel bir erkek olması (52). Çalışmaları tartışmalıdır. Ancak araştırması Mecdelli Meryem hakkındaki geleneksel varsayımlara meydan okuyor ve onun İsa'yla olan ilişkisine ilişkin tartışmaları artırıyor. Picknett, Mecdelli Meryem'i, Gnostik metinlerin yıldızı olarak görüyor; İsa onu "o kadar çok seviyordu ki onu sık sık ağzından öpüyordu" (xiv-xv). Magdalalı Meryem'in bayram günü olan 22 Temmuz 1209'da Béziers halkının katledilmesi, Picknett'in Meryem'in İsa ile ilişkisinin doğasını araştırmasının merkezinde yer alır. Picknett'e göre, Béziers halkının çoğu Cathar'dı ve gnostik inançlara sahipti, ancak onların ölümlerinin gerçek nedeni, Mecdelli Meryem'in İsa'nın cariyesi olduğuna dair inançlarından vazgeçmeyi reddetmeleriydi. Şu soru soruluyor: "Béziers kasaba halkını bu sapkınlığa bu kadar ikna eden şey neydi ki, bu sapkınlıktan vazgeçmek yerine kendi hayatlarından -ve çocuklarının hayatlarından- vazgeçtiler?" (40). Picknett, kutsal metinlerde bu tür bir bağlılığı garanti edecek yeterli kanıtın bulunduğunu düşünmüyor, dolayısıyla Catharların, iddialarını doğrulayan yasak gnostik metinlere sahip olduklarından şüpheleniyor (xiv; 40). Dahası, kasabanın ölümünün Roma Katolik Kilisesi'nin havarisel gücünü elinde tutmak, sapkınlığı bastırmak ve dirilen Mesih'i gören ilk öğrenci olarak Mecdelli Meryem'den ziyade Petrus'u tanıtmak ihtiyacının bir göstergesi olduğuna inanıyor (44). Picknett, Roma Katolik Kilisesi'nin Mecdelli Meryem ile Bethany'li Meryem'in iki ayrı kadın olduğunu iddia etme yönündeki son girişimlerinin siyasi amaçlı olduğunu iddia ediyor. Vatikan, kadınlar gücünü tehdit ettiğinde Mecdelli Meryem'in birleştirilmesinden yararlandı. Magdalene'i şu şekilde tasavvur etti:

--- SAYFA 35 ---

24 "histerik bir tövbekar"dı ve kadınlar tövbe etmeyip kilise otoritesine kasten isyan ettiğinde, kilise onları "köle kızlar" olarak "Maggie" çamaşırhanelerine gönderdi. Vatikan'ın birleşmeyi yine kendi lehine kullandığı iddia ediliyor. Kiliseyi, Meryem'in "günahkar olmadığı" ve "Bethany'li Meryem ile aynı olmadığı" yönündeki düzeltilmiş fikirlerini kabul etmeye ikna etti (Picknett 60-61): Her iki durumda da Vatikan'ın erkekleri bu güçlü kadını başarılı bir şekilde arketipik kadın hadım haline getirdiler ve ironik olan şu ki, daha özgürleşmiş kadın Katoliklerin çoğu, onun artık Bethany'li Meryem ile ilişkilendirilmemesinin iyi bir şey olduğuna ikna edilmişler! Bunu bir ilerleme olarak görüyorlar, oysa aslında öyle bir şey yok. (Picknett 60-61) Starbird gibi Picknett'e göre Mecdelli Meryem muhtemelen Bethany'li Meryem (60) ile aynıydı; "İsa'nın aşığı ve onun üstü olmasa da onun manevi eşiydi" (241). Modern Roma Katolikleri, Meryem'in Magdala kasabasından geldiğini hemen söylerler, ancak Picknett, Magdala kasabasının İsa'nın zamanında var olmadığına işaret eder (62). Artık Magdala ile ilişkilendirilen kasabaya Tarichea adı veriliyordu ve aslında "Yeni Ahit'in hiçbir yerinde [Magdalene olarak bilinen] Meryem'in nereden geldiği belirtilmez" (62). Bu noktaya ek olarak Picknett, 'Meryem'i (Maddeli denir)' tanımlayan İncil yazarının, bunu 'Kireneli Simon'u' tanımlamak için seçilen formdan farklı bir form kullanarak yaptığını belirtir (62). Picknett, Magdala'nın 'büyük olanın kulesi' anlamına gelen bir sıfat olabileceği konusunda Starbird'le aynı fikirde ve başka bir olasılık daha sunuyor, yani Mısır'da Magdolum adında büyük bir Yahudi kasabası vardı. Eğer Meryem oradan gelmiş olsaydı, onun siyahi olabileceği ve büyük ihtimalle tanrıçaya tapan bir rahibe olabileceği ileri sürülür ki bu da o dönemin Yahudi erkeklerinin onun hakkında kötü düşünceleri için yeterli neden olurdu (64-66).

--- SAYFA 36 ---

25 Picknett'in görüşleri, din adamlarının güçlerini kötüye kullanmasını eleştiriyor. Ancak kendi teorisinde tespit edilebilecek herhangi bir ırkçı imadan kaçınmak konusunda endişeli. Mary Magdalene: Christian's Hidden Goddess (Meryem Magdalene: Hristiyanlığın Gizli Tanrıçası) adlı eserinde, "...İsa ve Mecdelli'nin çocuklarının Avrupa'da yarı büyülmüş bir kraliyet soyu yarattığı fikri..." (xiii) üzerine yorum yapıyor: Her ne kadar Meryem'in çocuk sahibi olması mümkün olsa da, hatta muhtemel olsa da, bazı insanların fiziksel bir özellik (bu durumda genler) nedeniyle doğuştan diğerlerinden daha iyi olduğunu savunan herhangi bir fikir, Naziler tarafından kullanılan kavramlara rahatlık sağlamak için oldukça yakındır... Kan grubunuz nedeniyle 'kutsal' olmak veya genetik miras, farklı özelliklere sahip insanların aşağılık, daha az "insan" olduğunu ilan etmekten yalnızca kısa bir adım uzakta. Magdalene hikayesi... soy teorisine bağlı olmamalıdır. (xiii) Picknett kitabını, cinsel açıdan aktif genç kadınları veya hamile kızları Magdalen veya "Maggie" olarak etiketleyen ve onları Magdalen çamaşırvhanesine gönderen kiliseyi azarlayarak açıyor (2). Lucy Winkett gibi Picknett de rahipleri "Maggie'lerin" çoğuna cinsel tacizde bulunmak ve bundan paçayı sıyırmakla suçluyor (Winkett 20; Picknett 9). 2.4 Hippolytus ve İlk Kilise Gelenekleri Bu çeşitli Meryem'lerin birleştirilmesinin arkasında uzun bir gelenek vardır. İlk kilise geleneği Mecdelli Meryem'i Bethany'li Meryem ve günahları silinen ve İsa'ya olan sevgisi aracılığıyla mükemmelleştirilen Günahkar Kadın ile birleştirdi. Üçüncü yüzyıl yorumcusu Hippolytus ve bu erken dönemdeki diğerleri de birleştirmeyi üstlendiler (Yarın 19-20). Ancak tartışmalar kabul edilmeye kadar altıncı yüzyıla kadar devam etti. Yorumcular Mecdelli Meryem'in meshedilme hikayeleriyle birleştirilmesini tartıştılar çünkü Hippolytus onu Mecdelli Meryem ile eşitlemişti.

--- SAYFA 37 ---

26 Şarkılar Şarkısı'ndaki Şulamli kadın (Haskins 63-66). 7 Şulamli kadın, Kral Süleyman'ın bahçesinde damadını arayan bir gelindi ve Hippolytus onu, Paskalya sabahı bahçede Mesih'i Damat olarak İsa'yı aramaya giden sevgili kız kardeşler olarak gördüğü Marta ve Meryem ile eşitlemişti (Haskins 63-66; Starbird, Alabaster Kavanoz 28; Starbird, Sürgündeki Gelin 40). Hippolytus'un Mecdelli Meryem'i Şarkıların Şarkısı'ndaki kadınla ilişkilendirmesi, 22 Temmuz'da, Martha'nın bayram gününden bir hafta önce, Roma Katolik Ayini sırasında Mecdelli Meryem'in bayram gününün kutlanmasına yol açtı (Haskins 66; Starbird, Alabaster Kavanoz 28). Sekizinci yüzyıldan itibaren, her 22 Temmuz'da, ibadet edenler "Gelinin Damat'a olan sevgisini" Mary Magdalene'nin "Mesih'e olan tutkulu ve ölümsüz sevgisi" ve "alegorik olarak Kilise'nin Mesih'e olan sevgisi" olarak kutladılar (Bellevie 334; Haskins 66). Bu aşkı Şarkıların Şarkısı'ndan ayetler okuyarak ve Magdalalı Meryem'i Martha ve Lazarus'un kız kardeşi Meryem'e bağlayan şefaath dualarıyla kutladılar (Bellevie 334; Haskins 66; Starbird, Alabaster Jar 28). Şarkılar Şarkısı'ndaki belirli dizeler, bir Gelinin Damadına olan tutkulu aşkını anlatır: Bırakın beni bu ağzın öpücükleriyle öpsün... Parfümünüzün kokusu narindir, adınız dökülen bir yağdır... Ben siyahım... Beni yakan güneştir. Annemin oğulları... üzüm bağlarına bakmamı sağladı. (Şarkılar Ezgisi 1:5-6) Diğer ayetler Gelin'in Güvey'e olan tutkusunu ve açıkça öpüşmeleri halinde bunun getireceği kıskançlık ve skandalı teyit etmektedir: 7 Bkz. Ek A, Tablo 6.

--- SAYFA 38 ---

27Öğle vakti sürünüzü otlatmak için nereye götüreceksiniz? ...[Gelin der ki] Sevgilim göğüslerimin arasında duran bir kese mür yağıdır. ... Neden kardeşim değilsin... İnsanlar benim hakkımda kötü düşünmeden seni öpebilirim...[Damat diyor ki] beni kalbine mühür gibi bas. ...Çünkü aşk Ölüm kadar güçlüdür, kıskançlık ise Cehennem kadar amansız. (The Jerusalem Bible, Song of Songs 1.7-13; 8.1-6) Erken Kıpti geleneği de İsa'nın annesi Meryem'i Mecdelli Meryem ile birleştirir (Adem B. 46-47). Kudüs piskoposu Cyril'in Meryem Theotokos (Tanrı Taşıyıcısı) hakkındaki yorumu, "Meryem'in yurduna ilişkin en eski Kıpti geleneklerinden birini" (ölüm) tasvir eder. Tarihçiler bunu altıncı yüzyıldan öncesine tarihlendiriyorlar. Bu yorumda Cyril, Magdalalı Meryem'in bakire olduğunu açıklıyor. İsa'nın annesi Meryem'in ebeveynlerinin Magdala'da doğduğunu, bu nedenle İsa'nın annesi Meryem'in ölümüne yaklaştığında Magdalalı Meryem kimliğini üstlendiğini açıklayarak kutsal metinlerdeki iki Meryem'i birbirine bağlar ve [diğer] bakirelere o andan itibaren onların anneleri olduğunu söyler (Meryem Theotokos Üzerine Söylev). Altıncı yüzyılın başlarındaki bir başka Yunan anlatısında, Kutsal Meryem Ana'nın Ölümüne ilişkin "Beytullahim geleneklerine" tanıklık eden İlahiyatçı Aziz Yuhanna, ona bakire Meryem ve Meryem Ana adını verir. Ancak, onun ölümünün ayrıntılarını anlatırken, onu, İsa'nın, öğrencilerinin İncil'i her vaaz ettiklerinde onun parfümüyle hatırlayacaklarını söylediği kadını ilişkilendiriyor. Aziz Yuhanna şöyle diyor: Havariler kanepeyi taşıdılar ve onun değerli ve kutsal bedenini Gethsemane'de yeni bir mezara koydular. Ve işte, tatlı bir koku yayıldı... ve herkes onun tertemiz ve değerli bedeninin cennete nakledildiğini biliyordu. (Aziz Yuhanna Kitabı: Dormition Hakkında)

--- SAYFA 39 ---

28 Ayrıca altıncı yüzyılın başlarındaki bir Latince elyazmasında, Sardeis piskoposu Melito, İsa'nın annesi Meryem'i, Phillip İncili'ndeki Mecdelli Meryem ile ilişkilendirilen öpüşme pasajına bağlamaktadır. 17. satırda şöyle yazıyor: "Rab onu öperek geri döndü ve ruhunu cennete taşımaları için meleklerle teslim etti" (Sardisli Melito). Orta Çağ'da Roma Katoliklerinin cinselliği kontrol etme çabasıyla Mecdelli Meryem ile İsa'nın annesi Meryem'i birbirine benzettiği iddia edilmektedir (Haskins 157-163). Mecdelli Meryem'i "Mesih'e olan büyük sevgisi sayesinde din değiştiren paradoksal 'beata peccatrix' (kutsanmış günahkar) ve 'catissima meritrix' (en iffetli fahişe) olarak görüyorlardı (Haskins 134-137). "Beata Peccatrix" olarak Mary Magdalene basmakalıp sıradan bir kadındı, kibirli bir figürdü, şehvet uyandırmak için kendini süslemişti - ama tövbe eden biriydi. Onun kutsal muadili Meryem Ana, alçakgönüllülüğün örneği olan ve şehvet uyandırmak için saçlarını boyamayan veya parfüm veya kozmetik kullanmayan iyi bir Hristiyan kadındı (Haskins 157-163). Bu geleneksel görüşün merkezinde İsa'ya olan inancın ve sevginin dönüştürücü olduğu düşüncesi yer alır. Bu geleneksel görüş, şimdi ele alacağım Franco Zeffirelli'nin Nasıralı İsa adlı filminde de yansıtılmıştır. Çağdaş sinema, Magdalalı Meryem'in öyküsünde örtük olarak bulunan yorumlama olanaklarındaki değişiklikleri halkalar. 2.5 Franco Zeffirelli: Nasıralı İsa Franco Zeffirelli'nin 1973 tarihli Nasıralı İsa'sı, Magdalalı Meryem'i yalnızca başışlanmış bir fahişe olarak tasvir etmekle kalmaz, aynı zamanda onu, İsa'yı mesheden kadın olarak büyük aşkıdan dolayı affedilen Luka'nın günahkarı olarak da tasvir eder (Tatum 140). Film biter

--- SAYFA 40 ---

29 Magdalalı Meryem saklanan öğrencilerine gidiyor. Onun ifadesini fantezi olarak görmezden geliyorlar. Amerikalı İncil bilgini Jane Schaberg'e göre öfkeli Magdalene "'Onun ölümü bir fantezi miydi?... Neden bana görünmesini ki? (Sonra soğuk bir tavırla) Bana sana söylememi söyledi ve ben de öyle yaptım' diye homurdanıyor. Kapıyı geri fırlatıyor ve çarparak dışarı çıkıyor." Peter'ın inançsızlığı inanca dönüşür ve Schaberg'e göre "Magdalene'nin boş mezar hakkındaki mesajı" ortadan kaybolur çünkü Peter onun mesajını alır ve dirilişin önemini bağışlamaya indirger (Mary Magdalene Anlaşıldı 65). Schaberg, Magdalene'nin mesajının Peter tarafından indirgenmesine ve sahiplenilmesine direnir. Diyor ki: Önemli bir şey. [Peter affedildi], hepimiz affedildik ve Magdalene gitti. Onun işlevi önemli erkeklerle bir mesaj iletmektir. Yüzleşir, ayrılır; onun inancını benimsiyorlar; devam ediyorlar. Kimse ondan kalmasını istemedi; kimse onun peşinden gitmiyor; onun yokluğuna yas tutulmuyor; Filmdeki hiç kimse gittiğinde onu düşünmüyor. Filmin son anlarında İsa öğrencilerinin yanına gelir; onun çevresinde toplanırlar ve öğrenci yetiştirmeye gönderilirler. (Mary Magdalene Anladı 65) Schaberg, filmdeki Meryem'in boş kapı sahnesini, Meryem'in hiyerarşik bir dinin baskıcı mezarından kaçışı olarak yorumluyor. Schaberg, Peter'a yönelik eleştirisiyle, kendisinin ve diğer erkeklerin, Meryem'in liderliğini kabul etmeleri ve daha eşitlikçi bir toplum yaratmaları halinde "(henüz) boş olmayan bir mezardan çıkabileceklerini" öne sürüyor (Mary Magdalene Anlaşıldı 66; 75). Ancak filmin son anlarında İsa'nın geri döndüğü ve öğrencilerle konuşarak onlardan Kutsal Ruh'u almalarını istediği vurgulanıyor. Evet Meryem gitti. Bana göre mesele budur. Mary artık sıradan biri değil

--- SAYFA 41 ---

30 kadın. Pencerelerden dünyaya gelen ışık olarak dönüştü. Bu ışık Tanrı'nın bilgeliğidir ve dünyanın bilgeliğinden farklıdır (1 Korintliler 1:20-30). Tanrı'nın bilgeliği Yaratılışın Ruh'u'dur. Her şey Tanrı'nın bilgeliği aracılığıyla yaratıldı ve bu ışığı alan ve onun adına inanan herkes, Tanrı'nın Tanrı'dan doğan çocukları olacak (Yuhanna 1.1-13). Bu, İsa'nın onlara vaat ettiği diğer Yorgan, diğer Danışmandır (Yuhanna 14:16). Martin Scorsese'nin The Last Temptation'ı yorgan fikrini biraz daha ileri götürüyor. 2.6 Martin Scorsese: Son Günaha Martin Scorsese'nin Nikos Kazantzakis'in 1955 tarihli romanından uyarlanan The Last Temptation of Christ filmi 1988'de sinemalarda gösterime girdi (Tatum 179,188). Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Roma Katolik Kilisesi filmi ahlaki açıdan saldırgan olarak değerlendirdi (Tatum 191). Bu filmde İsa, Mecdelli Meryem'le olan nişanını bozarak onu utandırıyor ve "onurunu lekeleyerek onu fuhşa zorluyor" (Schaberg, Mecdelli Meryem'in Dirilişi 72). Kutsal Kitap bilgini ve din ve film öğretmenine göre, Son Günaha'nın ikinci bölümü olan W. Barnes Tatum, fahişe Mary Magdalene'i sürrealist bir şekilde "zinaya yakalanan kadın" olarak tanımlıyor (183). Üstelik Tatum, filmin üçüncü bölümünün "İsa'nın çarmıhtaki son sözlerinin ikinci ve üçüncüsü arasında... en tartışmalı vizyon sahnesini içerdiğini iddia ediyor. Burada İsa, çağrısını bırakıp Mecdelli Meryem ile evlenmek için 'son cazibesini' yaşıyor" (183): Çarmıhta asılı olan İsa, Mecdelli Meryem ile evlenseydi hayatının nasıl olacağını hayal ediyor. Koruyucu meleğinin yardımıyla Magdalalı Meryem'in doğum sırasında öleceğini zanneder. Ancak hayali kederi aracılığıyla melek ona tüm kadınların

--- SAYFA 42 ---

31 Meryem'dir, bu yüzden Lazar'ın kız kardeşi Meryem ve kız kardeşi Marta'ya döner. Onu teselli ederler ve onlarla bir aile olmanın keyfini çıkarırlar (183). Benim görüşüme göre eğer İsa, Mecdelli Meryem ile evlenme fikrine teslim olsaydı, Mecdelli Meryem sıradan bir kadın olarak ölürdü. Tüm tesellilerin ışığı ve Tesellicisi olan Kutsal Ruh olarak büyük çağrısını asla fark etmeyecekti. 2.7 Mel Gibson: The Passion of the Christ Mel Gibson'ın The Passion of the Christ adlı eseri Mecdelli Meryem'i zina yaparken yakalanan kadınla birleştirir (Schaberg, Gibson's Mary 70). "Sevilen" rolünü üçe ayırır; annesi Meryem, Magdalalı Meryem ve Yuhanna, ancak Gibson Mecdelli Meryem ile İsa'yı romantik bir şekilde birbirine bağlamaz (Schaberg, Gibson's Mary 73). İncil bilgini Jane Schaberg, Gibson'ın Magdalalı Meryem'e yönelik muamelesini oldukça eleştiriyor. Gibson'ın geleneksel 1969 öncesi teolojisini yetersiz ve yanıltıcı olmakla suçluyor çünkü Gibson, feminist teologların Mary Magdalene'in "Pişman" olarak Roma Katolik tanımını düzeltmek için attığı adımları kasıtlı olarak görmezden geliyor (Schaberg, Gibson's Mary 70). Gibson, Magdalene'yi zina yaparken yakalanan kadınla birleştiriyor, ancak ona "Çarmıha Gerilme, cenaze töreni ve boş mezarın önde gelen tanığı olarak filmde güçlü ve merkezi bir rol" vermiyor (70). Bunun yerine Schaberg'e göre Gibson, İsa'nın annesine daha fazla yakın çekim yaparak daha fazla önem veriyor (Gibson's Mary 74). Ayrıca Gibson'ın Yuhanna İncili'ni kullanarak ilahi bir aile yarattığı söyleniyor. Ancak Gibson, "boş mezar hakkındaki eski Süryani gelenekleri gibi", "Mecdelli Meryem'in tanıklığını İsa'nın annesi Meryem ile" değiştirir (73).

--- SAYFA 43 ---

32 Schaberg'e göre, "Gibson'ın filmi, Çarmıha Gerilme'yi konu alan pek çok resim gibi, Mecdelli Meryem'i geride bırakmak için... ve kendisine hiçbir söz söylenmeyen... Sinoptik İnciller yerine kısaltılmış Yuhanna İncili'ne ayrıcalık tanıyor" (Gibson'ın Meryem 74'ü). İsa'nın Çilesi İsa'yı konu alan en son filmidir (Tatum 225). Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Evanjelik Protestanlar, Mel Gibson'ın Katolikliğini yansıtmamasına rağmen onu coşkuyla karşıladılar ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Roma Katolik Piskoposlar Kurulu, filmi saldırgan değil, yalnızca yetişkinlere yönelik bir film olarak derecelendirerek zımni onay işaretini verdi (Tatum 223-224). Zina sahnesini izlerken insanların İsa'nın ayaklarına taş attığını fark ettim. Ama yaralanan ve ayağa kalkan kişi Mary Magdalen'di. Daha sonra elini verdi ve onu kaldırdı. Mecdelli Meryem ve İsa'nın Annesi Meryem, İsa'nın ruhsuz bedenini çarmıhtan indirdiklerinde, onu teselli eden de İsa'nın Annesi Meryem'dir. Bir annenin bebeği gibi onu kollarının arasına alıyor ve bir sevgili gibi yanağına okşuyor. Film boyunca iki Mary'nin güçlü ilişkisi, Schaberg'in belirttiği gibi bende Gibson'ın izleyicinin iki Mary'yi bir olarak görmesini istediği izlenimini bırakıyor. Popüler edebiyat ve sinemada Mecdelli Meryem'in kimliğine dair bu çeşitli 'algıları' değerlendirdikten sonra şimdi daha muhafazakar ve şüpheli bir sese yöneliyorum.

--- SAYFA 44 ---

33 2.8 Susan Haskins: Efsane ve Metafor Susan Haskins, "ilk kilisede kadınların rolü, gnostisizm, dini kadın düşmanlığı, ortaçağ dindarlığı, fuhuş ve kadın bakanlığı gibi konuları" inceleyen sıradan bir Roma Katolik bilginidir (ix). Mary Magdalen: Myth and Metaphor (1993) adlı kitabı, popüler kültürün edebiyat ve sanat yoluyla yüzyıllar boyunca Magdalene imajını nasıl temsil ettiğini anlatıyor. Haskins, Magdalalı Meryem'in imajının "her çağın algılarını" temsil ettiğini ve zamanın ihtiyaçlarına ve özlemlerine uyacak şekilde tekrar tekrar yeniden şekillendirildiğini savunuyor. (ix) Kanonik metinleri süsleyen ve birleştiren sanatı, efsaneleri ve mitleri eleştiren Haskins, ilk kiliseyi Mecdelli Meryem'i bir fahişe olarak damgaladığı için ve batı sanatını ve edebiyatını onun imajını sürekli olarak yeniden icat ettiği için eleştiriyor. Hippolytus'u suçluyor. ve Papa Gregory'nin imajını önce Bethany'li Meryem'le, sonra da Luke's Sinner (63-97) ile karıştırdığı için Simon Peter'ın Meryem'i kışkırttığı fikrini desteklemek için Gnostik metinlere (41-42) ve popüler kültür tarafından desteklenen kadın düşmanı görüşlerin "pişmanlık duyan bir fahişe" olarak süregelen imajından büyük ölçüde sorumlu olduğunu göstermek için seks ve evlilikle ilgili ortaçağ manastır inanışlarına başvuruyor. (57, 398). Haskins'e göre, "Gnostikler, ilahi Bilgeliğin sembolü olan Yahudi Hokhmah mitini kendi sistemlerine dahil ettiler" (57). Magdalene'in "tövbe eden fahişe" imajı, "dünyanın yaratıcısı düşmüş Sophia'nın ikinci kişiliği", Gnostik kahraman, "ilahi Bilgeliğin" sembolü olan Pistis Sophia idi.

--- SAYFA 45 ---

34 ve bu düşmüş görüntü, Magdalalı Meryem'in ilahi Bilgelik imgesini (57) geride bıraktı ve yerini aldı. Haskins, Meryem Ana'nın, pasif bakire ve anne imajıyla yan yana duran, "gevşek saçlı" "kırmızı pelerinli" bir kadın, fahişe olarak Mary Magdalene'i hâlâ tanıtan modern romanları ve filmleri eleştiriyor. Ona göre, karakterizasyonlarını ve olay örgüsünü Kutsal Kitap bilimiyle hiçbir ilgisi olmayan mit ve efsanelere dayandırıyorlar: Çoğu onun yaşamının efsanevi yönlerinden faydalıyor - Luka'nın günahkarı, Gnostik yazılar, apokrif ve Altın Efsane - aynı formülleri ama farklı vurgularla tekrarlıyor... onun... cinselliği özgürleşmiş kadını temsil etmeye başladı... ve onun efsanesi yeniden yaratıldı... o bir asi... hatta İsa'dan bir çocuğu bile olmuş olabilir... (400) Haskins, "haçtaki mürit ve Yeni Yaşamın habercisi olarak gerçek Mecdelli Meryem" vizyonunu aktarmak için efsaneyi ve popüler hikaye anlatımını modern İncil bilimi lehine bir kenara bırakır (400). Kültürlerin efsaneye ihtiyacı olsa da Magdalalı Meryem'i çevreleyen mitlerin cinsiyetçiliği güçlendirdiği için zararlı olduğunu yazıyor (400). 2.9 Son Düşünceler Brown'un kilisenin Tanrı'nın kadınsı yüzünü gözden kaçırdığı iddiası tartışmalıdır. İddiasını desteklemek için Brown, kilisenin, tanrıçalara tapınmayı bastırmak ve Petrus'un İsa'nın halefi olduğu iddiasını meşrulaştırmak için kasıtlı olarak Meryem'i bir fahişe olarak gösterdiğini ileri sürüyor. Brown, Mary'yi iffetli bir eş ve anne olarak yeniden şekillendirerek Peter'ın meşruiyetini sorgular. Bu yeniden biçimlendirme onun gücünü evli bir kadınıkiyle sınırlıyor. İlk kilise geleneği Magdalalı Meryem'i Meryem Ana ile birleştirdi

--- SAYFA 46 ---

35 Ayrıca onu, İsa'ya olan büyük sevgisi onun günahını silen Günahkar'la da ilişkilendirdi. Hippolytus, Meryem ve Marta'yı İsa'nın Gelini olarak birleştirdi. Bu, ilk kilise için tartışmalara yol açtı ve Meryem'in İsa'ya olan sevgisinin tartışmalı olabileceğini, Marta'nın ise böyle olmadığını, çünkü Şulamli kadının, insanlar onun hakkında kötü düşünmeden onu öpmek isteyen kadın olduğunu öne sürüyor (Şarkıların Şarkısı 8.1). Brown'ın yararlandığı folklor ve sanat Mary'ye güç veriyor. Bu onu imrenilen Kâse haline getiriyor ama bu güç meşru değil. Bock, Starbird, Picknett, Schaberg ve Haskins'in işaret ettiği gibi sanatçılar, yazarlar ve güçlüler, Meryem'in isminin etrafındaki belirsizliği kişisel ve politik avantaj için kullandılar. Hippolytus ve ilk kilise geleneği, hem Meryem'in hem de Marta'nın kişisel tanıklığına vurgu yapıyordu. Zeffirelli'nin, Scorsese'nin ve Gibson'ın gibi modern romanlar ve filmler, Mary'nin imajını kâr amacıyla kullanıyor. Ancak modern izleyicileri rahatsız eden şey, Mary'yi bir fahişe veya zina yapan biri olarak tasvir etme fikridir. Bu, Meryem'in gücünün, İsa'ya eşit meşru bir öğretmen olarak inandırıcı bir şekilde Dirilişi anlama ve ona tanıklık etme yeteneğinden ziyade, tövbesinden, cinselliğinden ve fantastik kişisel tanıklığından geldiğini tasvir ediyor. Romancılar, eğitilmiş İncil akademisyenleri, sıradan bilim adamları, okült akademisyenler, kilise babaları, gelenekler ve film yapımcıları, Jane Schaberg'in sözleriyle, "Mecdelli Meryem'i saf dışı bırakmak" ve öğrencilerine İsa'nın halefi olan Kutsal Ruh olarak vaaz vermesini (Gibson's Mary 74) engellemek için onun öyküsünü benimsediler. Magdalalı Meryem'in bu çeşitli görüntüleri, gücün kötüye kullanılması ve kadınların rolüyle ilgili zamanımızın tartışmalarının içine fazlasıyla gömülmüş durumda.

--- SAYFA 47 ---

36 kilise içinde. Bu bağlamda tarih ve tarihsel revizyonizm politik bir silaha dönüşüyor. Ancak kaynakların dikkatle incelenmesi bize ne söyleyebilir? Bir sonraki bölümde bu soruya döneceğim.

--- SAYFA 48 ---

37 3: KANONİK VE KANONİK OLMAYAN METİNLER 3.1 Kanonik Metinler Matta, Markos, Luka ve Yuhanna'nın kanonik İncillerinde, yalnızca on iki kutsal metin pasajı bir Meryem'i açıkça Mecdelli Meryem olarak tanımlar. Matta, Markos ve Yuhanna, Meryem'i yalnızca Çarmıha Gerilme ve Diriliş sahnelerinde doruk noktasında Mecdelli Meryem olarak adlandırır ve yerleştirir. Tersine, Luka, Çarmıha Gerilme ve Diriliş sahnelerinin yanı sıra öncesinde ve sırasında Meryem'i Mecdelli Meryem olarak adlandırır ve yerleştirir.⁸ Ancak Luka, İncili'nin devamı olan Havarilerin İşleri'nde Mecdelli Meryem'den açık bir şekilde bahsetmez.⁹ Bununla birlikte, bu kitapta Meryem isminden iki kez söz eder.¹⁰ Elçilerin İşleri'nde Mecdelli Meryem'den açıkça söz edilmemesi önemlidir. Luka bu metnin yarısını Pavlus'un yolculuklarına ve öğretilerine ayırmıştır (ki bunlar Pavlus'un mektuplarını desteklemektedir) (NRSV Giriş, Elçilerin İşleri). Üstelik Pavlus'un mektupları bugün mevcut olan en eski Hristiyan belgeleridir (NRSV 151). Luka'nın Elçilerin İşleri'ndeki ilk referansı Meryem'i İsa'nın annesi olarak tanımlar ve onu İsa'nın kardeşleri ve birlikte dua eden diğer kadınlar arasına yerleştirir (Elçilerin İşleri 1.14). Luka'nın ikinci referansı 8 Bkz. Ek A, Tablo 2. 9 Pavlus'un arkadaşı Luka'nın, Luka olarak bilinen İncil'i ve Elçilerin İşleri olarak bilinen cildi yazdığına dair açık bir kanıt yoktur. Bununla birlikte, gelenek her zaman Luka'nın Kol. 4:14 ve 2 Tim 4.10'da Pavlus'un arkadaşının bu kitabın yazarı olduğunu belirttiğini savunmuştur (Donald Guthrie, Yeni Ahit Girişi, Leicester, İngiltere: Apollos, 1990). Modern bilim bu iddia konusunda ikiye bölünmüş durumda (Raymond. E. Brown, Introduction to the New Testament, (New York: Anchor Bible, 1997). 10 Bkz. Ek A, Tablo 4.

--- SAYFA 49 ---

38, Meryem'i Markos olarak da anılan Yuhanna'nın annesi olarak tanımlar ve onu dua için toplanan birçok insanın arasına yerleştirir (Elçilerin İşleri 12.12). Luka'nın Meryem'i, Magdalene olarak adlandırılan Meryem'den ziyade, İsa'nın ve Markos olarak adlandırılan Yahya'nın annesi olarak vurgulamasının altını çizen şey, Pavlus'un mektuplarının ikincisine açık bir gönderme yapmamasıdır (NRSV, 117; 151). Meryem'e yapılan tek atıf Pavlus'un Romalılara Mektubu'nda görülür; burada Pavlus "Aranızda çok çalışmış olan Meryem'e selam söyleyin" (16.6).¹¹ Her ne kadar tarihçiler Luka İncili'ni Markos ve Matta'nın (NRSV, İnciller) sonrasına tarihlendirseler de, bu bölüm Luka İncili ile açılıyor çünkü Luka, Meryem adında bir kadın veya kadına yer veren ve isim veren iki Yeni Ahit metninin yazarıdır. Dahası, Luka'nın Günahkar Kadını ve Çarmıha Gerilme ve Diriliş hikayelerinden önce Meryem'e açıkça Magdalene adını vermesi, onun İncilini diğerlerinden ayıran ve tartışmaların çoğuna neden olan şeydir. 3.1.1 Luka İncili'nde Luka'nın Mecdelli Meryem'e yaptığı atıflar bu nedenle son derece önemlidir. 8. bölümün 2. ayetinde tanıtılıyor ancak 24. bölümün 10. ayetine kadar bir daha adı geçmiyor. Bu atlama uzun bir sessizlik yaratıyor ve bunun nedeni belli değil. Luka 8.2-3 şöyle diyor: ...İsa, Tanrı'nın krallığının iyi haberini duyurarak bir kasaba ve köyden diğerine seyahat etti. Onikiler ve ayrıca kötü ruhlardan ve hastalıklardan iyileştirilmiş bazı kadınlar da onunla birlikteydi: Kendisinden yedi cin çıkan Meryem (Maddeli olarak anılır); Herod'un yöneticisi Cuza'nın karısı Joanna 11 Bkz. Ek A, Tablo 4.

--- SAYFA 50 ---

39 hane; Susanna; ve diğerleri. Bu kadınlar kendi imkanlarıyla onlara destek oluyorlardı. Luka, Meryem'i, İsa'nın kötü ruhlardan ve hastalıklardan iyileştirdiği, kendisi ve on iki öğrencisiyle birlikte seyahat eden diğer kadınlardan ayırır. Özellikle Magdalalı Meryem adlı kadından yedi iblisin çıktığını belirtiyor ancak Joanna ve Susanna'nın isimlerini neden ekleme gereği duyduğunu açıklamıyor. Luka, Yoanna adını Magdalene'nin yanına yerleştirir ve daha sonra boş mezar sahnesine "Yakup'un annesi Meryem" ifadesini ekler (Luka 24.10).¹² Ayrıca Luka 3.27.13'te İsa'nın erkek ataları listesinde Yoanna ismine yer verir. Ancak Luka başka hiçbir yerde Yoanna isminden veya 'Yakup'un annesi Meryem' ifadesinden söz etmez. Bir daha Susanna isminden de söz etmez.¹⁴ Ancak Luka 8.2, Magdalene adlı Meryem'in İsa ile birlikte seyahat ettiğini, bunu yapmak için kendi imkanlarına sahip olduğunu ve kendisine sıkıntı veren yedi iblisin üstesinden geldiğini ortaya koymaktadır. Önceki bölümün son ayetleri önemli olabilir. 12 Luka 24.10'un Yunanca metninde Luka, Magdalene adını Maria adının önüne koyar, ardından Yunanca "kai" sözcüğünü Joanna ve Yakup'un annesi Maria adlarının önüne ekler. Strong'un uyum girişi 2532, kai'nin bir bağlaç kelimesi olduğunu ve aynı zamanda her ikisinin de, hatta, aslında aynı şekilde olduğunu söylüyor ... Böylece metin, "Joanna, Susanna ve Yakup'un annesi olarak da adlandırılan Magdalene Maria idi" ve onlarla birlikte bunu havarilere anlatan diğerleri okunabilirdi. 13 Luka 3.27, Luka 8.2 ve Luka 24.10'un King James Versiyonunda, Joanna isminin İngilizce biçimi her üç yerde de geçmektedir. Ancak Zondervan Yunanca metni, İsa'nın soy kütüğünde Joanna isminin erkek biçimini kullanır (Luka 3.27) ve Joanna adı Magdalene ile bağlantılı olduğunda dişi biçimini kullanır (Luka 8.2 ve 24.10). 14 Susanna adı Yeni Ahit'te yalnızca Luka 8.2'de geçmektedir. Bkz. <<http://www.blueletterbible.org/search/translationResults.cfm?Criteria=Susanna&t=NIV>> Ancak Susanna adı Roma Katolik Eski Ahit'te geçmektedir. Bkz. Yeni Kudüs İncili, Daniel Kitabı, 13. bölüm. Burada Susanna, haksız yere zina yapmakla suçlanan bir kadın olarak tasvir ediliyor. Peygamber Daniel, tanıkları çapraz sorguya çekerek Susanna'nın iyi isminin kefareti öder, böylece onların yalanlarını ortaya çıkarır ve gerçeği ortaya çıkarır.

--- SAYFA 51 ---

40 bu ayetin bağlamsal olarak anlaşılması.¹⁵ Luka okuyucularının, Luka 7'de İsa'nın büyük sevgisi ve inancından dolayı övdüğü isimsiz kadının, içinden yedi cin çıkan Magdalene adlı Meryem olduğunu varsaymalarını istemiş olabilir. Luka 7'deki isimsiz kadının hikayesi şöyle gelişiyor. İsa'nın Simon diye hitap ettiği bir Ferisi, İsa'yı kendisiyle birlikte akşam yemeğine davet eder. Bir kadın kaymaktaşından yapılmış bir parfüm kavanozuyla Simon'un evine gelip ağlamaya başladığında ve gözyaşlarıyla İsa'nın ayaklarını ıslattığında, onları öptüğünde, üzerlerine parfüm sıktığında ve saçıyla sildiğinde Simon kendi kendine şunu düşünür: "Eğer bu adam [İsa] bir peygamber olsaydı, ona kimin dokunduğunu ve onun nasıl bir kadın olduğunu, yani onun bir günahkar olduğunu bilirdi." İsa, Simon'a ve onun düşüncelerine yanıt olarak, iki adamın borçlarını affeden tefeciyle ilgili bir benzetme anlattı. İsa daha sonra Simon'a hangi borçlunun daha çok seveceğini, az miktarda affedilenin mi, yoksa daha fazla miktarda affedilenin mi olduğunu sorar. Simon şöyle cevap verir: "Affedilen kişi daha büyük miktardır." İsa daha sonra kadına dönüp Simon'a şöyle dedi: "Bu kadını görüyor musun? ... Size şunu söyleyeyim, onun birçok günahı bağışlandı, çünkü o çok sevdi. Ama az affedilen, az sever" (Luka 7:36-47). Burada İsa bu kadının birçok günahını bizzat doğruladı. Ayrıca onun sevme, affetme ve affedilme kapasitesini de kabul eder. Aynı zamanda kendisinin, Simon'un ve diğer misafirlerin kötü niyetli ya da sorun yaratan düşüncelerini de uzaklaştırır. 15 Kutsal metni bölümlere ve ayetlere ayırma sisteminin göreceli olarak modern bir buluş olduğunu bilmek de önemlidir (Smith 19). Orijinal metinde böyle bir bölünme olmazdı. Meryem'i Magdalene adında bir kadın olarak tanımlayan orijinal liste, İsa'yı bir günahkar olarak mesheden kadını tanımlayan hikayenin başlangıcından sonraki 17. ayette yer alıyordu.

--- SAYFA 52 ---

41 Simon'un ve diğer misafirlerin önünde ona şöyle der: "Günahların bağışlandı...İmanın seni kurtardı; selametle git" (Luka 7:48-50). Yukarıdaki ayetin hemen ardından gelen ayette İsa ve arkadaşlarının da (Luka 8.1) kentten kente [huzur içinde] gittiklerinin belirtilmesi anlamlıdır. Daha sonra bir sonraki ayette Luka, Magdalalı Meryem'i kendisinden yedi cin çıkan bir kadın olarak tanımlar ve tespit eder. Yedi iblis Meryem'i rahatsız etmeyi bıraktı. Huzur içinde seyahat etmekte ve İsa'ya ve onlarla birlikte seyahat edenlere yardım etmek için kendi olanaklarını kullanmakta özgürdür (Luka 8.2). Luke'un bir dahaki sefere herhangi bir kadına isim vermesi Luka 10.38'de olacaktır. Bu ikinci hikayede, İsa ve öğrencileri "Marta adında bir kadının kendisine evini açtığı bir köye" gelirler (Luka 10:38). Daha sonra Luka şöyle der: "Rabbin ayaklarının dibinde oturup O'nun söylediklerini dinleyen Meryem adında bir kız kardeşi vardı" (Luka 10:39). Bir sonraki ayet, Meryem'in İsa'ya ve seyahat arkadaşlarına konukseverlik sağlama işini kendisine bırakması nedeniyle Marta'nın endişeli ve rahatsız olduğunu ortaya koyuyor. Bunun üzerine Marta İsa'ya şöyle şikâyetle bulundu: "Rab, kız kardeşimin bu işi tek başıma yapmam için beni terk etmesi umurunda değil mi? Ona bana yardım etmesini söyle!" (Luka 10.40). Luka daha sonra "Rab"nin şunu söylemesini sağlayarak Marta'nın ismine veya evin Hanımı rolüne dikkat çeker: "Marta, Marta... birçok şey için endişeleniyorsun ve üzülüyorsun, ama tek bir şeye ihtiyacın var. Meryem daha iyi olanı seçti ve bu ondan alınmayacak" (Luka 10.41-42). Luke'un bir dahaki sefere herhangi bir kadını ismiyle tanımladığı sefer Luka 24.10'dur. Burada Luka, diğerleri arasında ilk olarak Mecdelli Meryem'in adını verir. "Bu, Mecdelli Meryem, Yohanna, Yakup'un annesi Meryem ve onlarla birlikte olan diğerleriydi.

--- SAYFA 53 ---

42 havari] bunu havarilere söylemişti" (Luka 24:10). Bu ayet belirsizdir. Sanki Mecdelli Meryem'e Yohanna ve Yakup'un annesi Meryem de deniyormuş gibi okunabilir ya da sanki Yohanna ve bir diğer Meryem havarilerle ilişki kuran daha büyük bir kadın grubunu oluşturan diğer önemli kadınlarmış gibi okunabilir.¹⁶ Ancak Luka, bu ayette Beytanya'dan Marta'dan veya kız kardeşi Meryem'den açıkça söz etmez. Ancak Luka 24'ün Mecdelli Meryem adını veren ve Luka İncili'nin son üç ayetinde İsa'nın Beytanya'ya döndüğüne işaret edilir (Luka 24:50-53). Bu hikâyede Meryem'e açıkça Mecdelli denmez, ancak Meryem İsa'nın ayaklarının dibinde otururken İsa evin sahibi Marta'ya "Meryem daha iyi olanı seçti ve bu ondan alınmayacaktır" diye bildirir. (Luka 10.42). Bu nedenle Luka'nın, açıkça söylemese de, Beytanya Meryem'i Mecdelli Meryem ile birleştirdiğini varsaymak mantıklı görünmektedir. Bunun aksine, Luka İncili, İsa'yı cinsel ilişki olmadan doğuran kadını Meryem olarak tanımlayarak başlar ve İncil'in ilk 119 ayetinde ondan 15 kez ismiyle söz eder. Celile'de bir kasabada, Cebrail ona, krallığı asla sona ermeyecek olan Tanrı'nın oğlunu doğurması için kendisine lütufta bulunduğunu söyler (Luka 1.27-33). Meryem, Cebrail'e bakire olduğu için bunun nasıl olabileceğini sorar. Cebrail, Tanrı için hiçbir şeyin imkansız olmadığını söyler ve Meryem, "Ben Rab'bin hizmetkariyim" diye yanıt verir (Luka 1.38). Tablo 2.

--- SAYFA 54 ---

43 Elizabeth, ruhunun Rab'bi nasıl yücelttiğini anlatan bir şarkı söylüyor (Luka 1:46-55). Elizabeth, Tanrı'nın, İsa'nın öncüsü Vaftizci Yahya'yı doğurmayı seçtiği ileri yaştaki kısır bir kadındır (Luka 1,5-25). Luka'nın İncil'inde adını verdiği diğer tek kadın peygamber Anna'dır. Anna, Meryem'in nişanlı kocası Yusuf'la birlikte yeni doğan İsa'yı tapınakta nasıl sunduğunu anlatan bir hikayede, yeni doğan İsa'yı kutsayan Şimeon adında bir adamla birlikte görünür (Luka 2.22-38). Meryem ve Yusuf, İsa'yı tapınağa sunduktan sonra Nasıra'ya dönerler (Luka 2:39). Luka 2.39, Meryem adının Luka 8.2'de ve tekrar Luka 10.39'da yeniden görünene kadar son kez görüldüğü zamandır. Daha da önemlisi, Luka, İncil'inin başka hiçbir yerinde, kendisini bakire olarak tanımlayan Meryem'den veya İsa'nın annesi Meryem'den açıkça bahsetmez. Aksine, Luka'nın son bölümde açıkça bahsettiği Meryem, Magdalene (adı verilen) Meryem'dir. Dolayısıyla Luka, kendisini bakire olarak tanımlayan Meryem'i, Tanrı'nın enkarnasyonunu doğuran Magdalene adlı Meryem ile birleştirmiş olabilir. Öte yandan Luka, İncil'i böyle bir karışıklığı ortadan kaldırmak için yazmış olabilir. Bazı erken Hristiyan yorumları, Mecdelli Meryem'i Tanrı'nın annesi Meryem Theotokos ile birleştirme eğilimindeydi (Meryem Theotokos'un Söylemi). Diğerleri bunu yapmadı. Tanrı'nın bakire annesi Meryem'i günah işlemeyen ideal kadın, Mecdelli Meryem'i de tövbeye ihtiyacı olan günahkar kadın olarak görüyorlardı (Warner 32-33; 225). Bu yorumsal tartışma ve belirsizlik bugün de devam ediyor ve özellikle bazı insanların bunu çürütmesi (Picknett 31,40) ve Mary Magdalene'in cinselliği konusundaki tartışmayı (Warner 226) daha da şiddetlendiriyor.

--- SAYFA 55 ---

44 kişi ise evlilik dışı cinsel ilişkinin günah olduğu fikrini güçlendiriyor (Spong, Born of a Woman 189). 3.1.2 Matta İncili Matta İncili'nde Magdalalı Meryem'den üç kez açıkça bahsedilmektedir. İlk söz 27.56.17 bölümünde yer almaktadır. Burada metin Mecdelli Meryem'i Celile'den İsa'yı takip eden kadınlardan biri olarak tanımlamaktadır. "Onların arasında Mecdelli Meryem, Yakup'un ve Yusuf'un annesi Meryem¹⁸ ve Zebedi'nin oğullarının annesi de vardı" (Matta 27.56). Burada iki Meryem'in mi olduğu yoksa bu metnin Mecdelli Meryem hakkında bilgi mi eklediği açık değildir. Virgüllerin yerleştirilmesiyle bu metin, Meryem'in Yakup ve [Yusuf'un] annesi olduğu gibi okunur.¹⁹ Fakat yine de, belki de bir zamanlar Mecdelli Meryem, Yakup'un ve [Yusuf'un] annesi Meryem ve Zebedi'nin oğullarının annesiymiş gibi okunuyordu. Matta, son iki bölümde Mecdelli Meryem adını yalnızca üç kez anmasına rağmen, İncilinin ilk iki bölümünde beş kez, ortasında ise bir kez daha Meryem adını zikretmektedir (Mat.1.16; 1.18;1.20;1.24; 2.11; ve 13.55). Matta, ilk iki bölümde Meryem'i Kutsal Ruh'un gücüyle mucizevi bir şekilde İsa'ya hamile kalıp onu doğuran kadın olarak tanıtırken, Yusuf da onu karısı olarak alan adam olarak tanımlanır (Mat.1.18-1.20). Matta 13.55-56'da insanların hem İsa'nın hem de Meryem'in kimliği konusunda kafası karışık. Metinde şu yazıyor: "Bu değil mi? 17 Bkz. Ek A, Tablo 2. 18 NIV ve KJV, Josés'i okuyor. Ancak NRSV ve Zondervan Yunancası Joseph'i okuyor. 19 Bkz. Princeton Theological Seminary, Professor Emeritus, Bruce M. Metzger'in 1992 tarihli İncil Çevirmenleriyle Yüzleşen Kalıcı Sorunlar başlıklı makalesi, şu adreste çevrimiçi olarak yayınlanan "The Punctuation of the Text" başlıklı bölüm. http://www.biblicalstudies.org.uk/article_trans_metzger3.html

--- SAYFA 56 ---

45 Marangozun oğlu mu? Annesinin adı Meryem değil mi, kardeşleri Yakup, Yusuf, Simon ve Yahuda değil mi? Bir sonraki ayette şöyle yazıyor: "Bütün kız kardeşleri bizimle değil mi?" 20 Matta'da Mecdelli Meryem'den ikinci kez söz edilmesi 27. bölümün 61.21 ayetinde geçmektedir. Yunanca versiyonda Mecdelli Meryem'in bu ikinci sözü ilkinden farklıdır. İngilizce çeviri onu İsa'nın mezarının dışında "öteki" Meryem olarak adlandırılan birinin karşısına yerleştirir. Ancak burada Magdalalı Meryem'in Yunanca yazılışının, dört ayet önce Matta 27:56'da Mecdelli Meryem'den ilk kez bahsedilen yazılıştan farklı olması tuhaftır. Magdalalı Meryem'in ilk sözünde Meryem, Maria diye yazılır. (Zondervan, Mat. 27.56). İkinci metinde Meryem isminin "başka" bir versiyonu kullanılıyor: Meryem. Ancak İngilizce çeviri, iki Mary'nin karşılıklı oturduğunu varsayar. Yunanca metin şöyledir. "Ve orada Meryem vardı, "Magdalalı" ve "öteki" Maria, mezarın karşısında oturuyordu" sanki Magdalalı Meryem aynı zamanda Matta 27.56'da Magdalene'den ilk kez bahsedildiği gibi diğer Latince adı Maria kullanılarak da anılıyormuş gibi. Magdalene isminin ilk sözü, Latince Maria isminden önce gelir. Matta, Magdalene'nin ikinci ve üçüncü isimlendirilmesine kadar, Magdalene'in adını, aynı ismin başka bir versiyonu olan Yunanca Meryem ismiyle ilişkilendirir (Matt 27.61; Matta 28.1). Matta'nın müjdesi Mecdelli Meryem'den üçüncü kez bahsettiğinde, yazar Magdalene adının önüne Meryem varyantını koyar ve bu adlandırmayı takip eder. 20 Not: NIV, Joseph'i İsa'nın erkek kardeşi olarak adlandırırken, KJV bu kardeşi Joses olarak adlandırır. 21 Bkz. Ek A, Tablo 2.

--- SAYFA 57 ---

46, diğer Latin versiyonu Maria ile. İngilizce metin daha sonra Mariam ve Maria'yı Mary ile değiştirir ve aynı kadını tanımlayan iki isim varyasyonu yerine Maria ve Mariam'ın iki farklı kadın olduğu fikrini desteklemek için Yunancaya çevrilir. "Şabat'tan sonra, haftanın ilk günü şafak vakti, Meryem Magdalene ve diğer Maria [adının diğer Latince versiyonu] mezara bakmaya gittiler (Mat. 28.1). Sonraki Yunanca ayetler, her biri Meryem adında iki farklı kadının mezara gittiği fikrini doğruluyor gibi görünüyor çünkü bir depremden sonra mezarı koruyan taş yuvarlandı ve Rab'bin bir meleği ortaya çıktı, taşın üzerine oturdu ve "kadınlara" korkmamalarını söyledi. (Mat. 28.5) Ancak daha önceki bir ayette Matta, birçok kadının Celile'den İsa'yı takip ettiğini ve pek çok kutsal insanı diriltten birçok mezarı açan depremi "uzaktan izlediğini" belirtir (Mat. 27.53-55). Modern düzenlenmiş versiyonlardan önce bu metin, sanki melek bu kadınlara "uzaktan izliyor" diye güvence veriyormuş gibi okunmuş olabilir ve daha sonraki versiyonlar da metni yansıtacak şekilde düzenlemiş olabilir. İki Meryem olduğu yönündeki yaygın görüş ya da Magdalene, Meryem ve diğerlerine Maria diyenlerin yarattığı karışıklığı gidermek için. Yunanca Meryem ismi ve Latince Maria ismi, İbranice Miriam isminin diğer biçimleriydi (İyi 8). Müfessirlere göre, Miriam'ın iki farklı şekli kafa karıştırıcıdır (Derrett 163; İyi 6-8). sadece birini görmüş olabilirim

--- SAYFA 58 ---

47 çünkü Yuhanna İncili'nin geniş çapta kabul gören Yunanca elyazmasında İsa, Mecdelli'ye Meryem adını verirken, Anlatıcı ona Maria adını verir (Good 8; Derrett 163). İlk iki bölümde Matta Meryem adını kullanırken, İsa'nın annesi Meryem'i tanımlamak için Maria varyantını kullanır (Zondervan, Matta.1.16; 1.18; 1.20; ve 2.11). Ancak Matthew 13. Bölüm'de Meryem adını kullandığında Meryem'in versiyonunu kullanıyor. Bu referansta insanlar "Annesinin adı [Mariam] değil mi?" diye soruyorlar (Zondervan, Matt. 13.55). Matta'nın müjdesi, İsa'nın anaerki soy kütüğünde listelenen dört kadın ve Vaftizci Yahya'nın kafasını bir tabağa koyan Tetrarch Herod'un baldızı Herodias dışında herhangi bir kadının adını vermez. Bununla birlikte, Matta'nın müjdesi, İsa'yı çok pahalı parfümlerle dolu kaymaktaşıdan bir kavanozla yağlayan kadını seçer ve onu, müritlerin Müjde'nin vaaz edildiğini her duyduklarında hatırlamaları gereken biri olarak tanımlar (26.13). Matta meshedilme işlemini Bethany'de Cüzzamlı Simon olarak bilinen bir adamın evine yerleştirir. Matthew bu kadının bir günahkar olduğunu söylemiyor veya tanımlamıyor. Bununla birlikte, müritler bu kadını parfümünü aşırı derecede kötüye kullandığı için eleştiriyorlar ve bu eleştiri onu rahatsız ediyor. İsa onları şöyle azarlıyor: Neden kadını rahatsız ediyorsunuz? Bana iyi bir hizmette bulundu... Bu merhemi vücuduma dökerek beni cenazeye hazırladı. Size doğrusunu söyleyeyim, bu müjde nerede duyurulursa duyurulsun... onun anılması için yaptığı şeyler anlatılacaktır. (Matta 26.6-13) Matta'nın müjdesi, İsa'nın öğrencilerine yapmalarını söylediği her şeye uymalarını emretmesiyle sona ermektedir (Matta 28.20). Bu şunları içerir:

--- SAYFA 59 ---

48 Beytanya'da kendisini mesheden kadını anıyordu. O halde Matta'nın diriliş kaydında bu bilinmeyen kadının Mecdelli Meryem olduğunun belirtilmesi mantıklıdır. Ayrıca Matta'nın diriliş kaydının Meryem'in İsa'yla ilişkisi etrafındaki belirsizliğe değinmesi de mantıklıdır (13.55). İnsanlar Meryem'in İsa'nın annesi olduğunu sanıyordu. Diğerleri onun Yakup'un, Yusuf'un annesi ve Zebedi'nin oğullarının annesi olduğunu düşünüyordu. Yani Meryem ve Maria'nın iki farklı biçiminin birbirinin yerine kullanılmasıyla, karışıklığın nasıl başladığı ve bugün neden devam ettiği açıktır. Ancak Matta'nın Yunanca metinde bunları nasıl kullandığını görünce, onun Mecdelli Meryem'i Maria ve diğer versiyonu Meryem olarak düşündüğü açıktır. Matta'nın Magdalene'i Meryem adının her iki biçimini de kullanarak açıkça isimlendirmesi nedeniyle onu mümkün olan tüm Meryemler olarak gördüğünü varsaymak güvenli görünüyor. Bu nedenle Matta'nın, Magdalene'yi İsa'nın annesi Meryem ve İsa'nın tüm erkek ve kız kardeşlerinin annesi Meryem ile birleştiren ilk Hristiyanlardan biri olması muhtemeldir. Bununla birlikte, bu varsayımı destekleyecek açık bir kanıt yoktur. 3.1.3 Markos İncili Markos İncili'nde Magdalalı Meryem'in adı açıkça dört kez geçmektedir. Her seferinde Latince Maria yazımı kullanılır ve dört kez de İsa'nın ölümünden sonra gerçekleşir. Markos İncili'nde İsa'nın annesi Meryem'den yalnızca onun ölümünden önce, kimlikleriyle ilgili bir sorgulama bağlamında bahsedilmektedir. Matthew tam olarak aynı sorgu için Mariam varyantını kullansa da Mark, Maria varyantını kullanıyor. İngilizce metin şöyle diyor: "Bu Meryem'in oğlu ve Yakup, Joses ve

--- SAYFA 60 ---

49 Yahuda ve Simon? Kız kardeşleri de burada bizimle değil mi?" (KJV, Markos 6.3).22 Markos iki kez Mecdelli Meryem'in adından söz eder, bu isim Yakup ve Salome'nin annesi Meryem'in adıyla birlikte geçer (Markos 15.40, Markos 16.1). Bir keresinde Markos, Magdalalı Meryem'in adını Joses'in annesi Meryem'in yanına yerleştirir (Markos 15.47) ve başka bir durumda Mecdelli Meryem'in adı yedi iblisle bağlantılı olarak anılır: "İsa haftanın ilk günü erkenden dirildiğinde, ilk olarak Mecdelli Meryem'e göründü ve ondan yedi cin kovmuştu" (Markos 16.9). Markos'un Mecdelli Meryem'e ilk isim vermesi, İsa'nın çarmıha gerilmek için Golgota'ya gitmesinden sonradır (Markos 15.40).23 Bu ayette Meryem, çarmıha gerilmeyi uzaktan gözlemleyen kadınlardan biri olarak anılır. Markos ondan ikinci kez bahsettiğinde Mecdelli Meryem'in İsa'nın cesedinin gömülmesini gözlemlediğini iddia eder (Markos 15.47). Markos ondan üçüncü kez bahsettiğinde, onun Şabat gününü kutladığını ve bu nedenle haftanın ilk günü İsa'yı meshetmek için geldiğini iddia eder (Markos 16.1).24 Markos'ta, Beytanya'da İsa'yı mesheden kadının adı verilmemiştir ve onun hikayesi Luka ile Matta'nın hikayesine benzemektedir: [İsa] Beytanya'da Cüzzamlı Simon olarak bilinen bir adamın masasına uzanırken, bir kadın çok pahalı bir kaymaktaşı kavanozuyla geldi. saf narddan yapılmış parfüm. Kavanozu kırdı ve parfümü kafasına döktü. (Markos 14.3-9) 22 NIV gibi modern çevirilerde Yusuf'un yerine Jose'nin kullanıldığı görülmektedir. 23Golgotha kafatasının yeri demektir. Georges de la Tour, El Greco ve Phillipe de Champaigne gibi birçok sanatçı Mary Magdalene'i bir kafatasıyla tasvir ediyor (Starbird, Bride in Exile Plate 2, 19 ve 20; Picknett Jacket tablosu). 24 Bkz. Ek A, Tablo 2.

--- SAYFA 61 ---

50 Bu meshedişin ardından İsa, müsrif ve dikbaşı davranışlarından dolayı kendisini azarladıkları için öğrencilerini azarlar: Onu rahat bırakın...Onu neden rahatsız ediyorsunuz? Bana çok güzel bir şey yaptı. Yoksullar her zaman yanınızda olacak ve onlara istediğiniz zaman yardım edebileceksiniz... O elinden geleni yaptı. Cenazemi hazırlamak için önceden vücuduma parfüm sıktı... Müjde nerede duyurulursa... yaptığı şeyler de onun anısına anlatılacak. (Markos 14.6-9) Magdalalı Meryem'in adını açıkça belirten üç ayetten ilki Markos 15.40'ta geçmektedir. Markos İncili'nin bu kadının adını kaydedip açıklaması mantıklıdır, böylece insanlar İncil'i her duyduklarında onun yaptığı güzel şeyi hatırlasınlar. 3.1.4 Yuhanna İncili'nin İncili, Çarmıha Gerilme ve Diriliş kayıtlarında Mecdelli Meryem'den yalnızca üç kez bahseder. 25 Yuhanna onu ilk olarak çarmıha yakın kadınlar listesinin sonuna yerleştirir (Yuhanna 19.15). İkinci kez mezara gittiğinde ona isim verir (Yuhanna 20.1). Ve üçüncü kez, Rab'bi gördüğünü ve onunla konuştuğunu haber vermek için öğrencilerine gittiğini söylüyor (Yuhanna 20:18). 10'dan 17'ye kadar olan ayetlerde İsa, mezarın dışında Meryem'e tek başına görünmektedir. Bu ayetlerde Yuhanna, Meryem'in adını Magdalene'ye bağlamaz. 10. ayet, öğrencilerin evlerine gittiklerini, ancak Meryem'in mezarın dışında ağlayarak kaldığını söylüyor. Yunanca metinde Maria kullanılır. Ancak 15. ayette İsa ona "kadın" dediğinde, Yuhanna'nın okuyucuları haklı olarak bazen Mecdelli'nin 25 Bkz. Ek A, Tablo 2 olduğunu varsayabilirler.

--- SAYFA 62 ---

51 Maria'yı ve diğer zamanlarda Meryem'i çağırdı. Meryem daha sonra aynı ayette İsa'ya döner ve ona Aramice'de 'Öğretmen' anlamına gelen 'Rabboni' adını verir (Yuhanna 20:16). Yuhanna, Rabboni İsa'nın kullandığı Meryem versiyonunu kullanıyor; bu, İsa'nın kendisine Meryem adını verdiği ve kendisine söylediği her şeyi öğrencilerine anlatmasını söylediği iddiasını güçlendirmek için alınabilir (Yuhanna 20:18). Yuhanna 19.25'te Mecdelli Meryem ile ilişkilendirilen kadınların kimlikleri İsa'nın annesi ve annesinin kız kardeşi ve Klopas'ın karısı Meryem'dir. Yuhanna bu ayette Meryem(ler) için Maria formunu kullanıyor. Yuhanna'nın Mecdelli Meryem ile ilişkilendirdiği bu ayet ve sonraki diğer ayetler dışında, Yahya'nın kadınları isimlendirdiği tek yer Beytanya kasabasıdır; burada 11 ve 12. bölümlerde Marta'yı kız kardeşi Meryem'in yanına yerleştirir. 11. Bölümün ilk ayetinde Yuhanna bize Meryem ve kız kardeşi Marta'nın köyünün Beytanya olduğunu söyler. 1. ayette Maria formunu kullanıyor. Daha sonra 2. ayette Yuhanna okuyucuya bu Meryem'in, Rab'be parfüm döken ve saçlarıyla ayaklarını silen Meryem olduğunu söyler. Yuhanna, önceki ayette (Yuhanna 11.1-2) Maria biçimini kullanmış olmasına rağmen, 2. ayette ve sonraki ayetlerde Mariam biçimini kullanmaktadır. 3. ayette kız kardeşler, İsa'nın sevdiği kardeşleri Lazarus hasta olduğu için İsa'ya haber gönderirler. 5. ayette Yuhanna okuyucuya İsa'nın Marta'yı, kız kardeşini ve Lazarus'u sevdiğini söyler. Bu ayette Yuhanna, Marta'nın kız kardeşinin adını açıkça Meryem olarak belirtmiyor. Yunanca metin de öyle. Hem İngilizler hem de Yunanlılar, İsa'nın sevdiği insanlar listesinde Marta'yı kız kardeşinin önüne koyuyor ve Marta'nın kız kardeşinin adını açıklamıyor. Bununla birlikte, okuyucular önceki metinden bu ayette adı belirtilmeyen kadının

--- SAYFA 63 ---

52 kadın daha önce 1. ayette Meryem ve 2. ve 5. ayetlerde Meryem olarak tanımlanmıştı, çünkü sonraki bölümde Meryem İsa'yı meshediyordu. Marta'dan 8, Meryem'den ise 9 kez bahsedilmesine rağmen 11. bölümün ana teması Lazarus'un ölümü ve dirilişidir. Ancak İsa Beytanya'dayken Marta ve Meryem İsa'yla etkileşime girer ve sohbet eder ve Yuhanna onların hikayesini kaymaktaşı kavanozlu kadının başka bir versiyonuna bağlar: Fısıh Bayramı'ndan altı gün önce İsa, İsa'nın ölümden dirilttiği Lazarus'un yaşadığı Beytanya'ya geldi. Burada İsa'nın onuruna bir akşam yemeği verildi. Martha hizmet etti... Sonra Meryem [Mariam] pahalı bir parfüm olan yaklaşık bir litre saf hintyağı aldı; onu İsa'nın ayaklarına döktü ve saçlarıyla ayaklarını sildi. Ve ev parfümün kokusuyla doldu.... Ama havarilerinden biri... itiraz etti, "Bu parfüm neden satılmadı ve para fakirlere verilmedi? (Yuhanna 12.1-5) İsa bu itiraza şöyle cevap verdi: "Onu rahat bırakın... Bu parfümü benim gömüleceğim gün için saklaması amaçlanmıştı" (Yuhanna 12.7). Yuhanna Meryem ve Meryem ismini tesadüfen sanki birbirinin yerine kullanıyor gibi görünüyor. Ama bunun kasıtlı olduğunu düşünüyorum. 12. bölümde Meryem adı. Sonra İsa'nın "Onu rahat bırakın... bu parfümü benim gömüleceğim güne saklaması amaçlanmıştı" dedikten günler sonra Yuhanna, İsa'nın Meryem adını verdiği, mezarın dışında yalnız bırakılan kadını tasvir etmek için Maria adını kullanır (Yuhanna 20.10). 20, İsa Magdalalı Meryem'in önünde belirdi ve o bunun farkında değildi (Yuhanna 20:14).

--- SAYFA 64 ---

Onunla konuşan 53 kişi İsa'dır. Ancak ona İbranice özel adı olan Meryem'le hitap ettiğinde döner ve konuşanın İsa olduğunu anlar.²⁶ Ona ona yapışmamasını, öğrencilerine gidip kendisinin ve babasının yanına döneceği haberini vermesini söyler... (Yuhanna 20:15-17). Daha önce de belirtildiği gibi Yuhanna, Marta'yı, kız kardeşi Meryem'i ve Lazarus'u İsa'nın sevdiği öğrenciler olarak tanımladı (Yuhanna 11.5). Yuhanna daha sonra Magdalalı Meryem'i tek başına mezarın dışına koydu ve onun Simon Petrus'a ve İsa'nın sevdiği diğer öğrenciye doğru koştuğunu anlattı ve şöyle dedi: "Rab'bi mezardan çıkardılar ve onu nereye koyduklarını bilmiyoruz!" (Yuhanna 20.1-2). Daha sonra, 20. ve 21. bölümlerin her ikisinde de Yuhanna, İsa'nın sevdiği öğrenciden söz ederken, Yuhanna veya Yuhanna'nın editörü, İsa'nın sevdiği öğrenciden söz etmek için erkek zamirleri kullanır (Yuhanna 20.3-5; 21.7). Yuhanna 19.26, sevgili öğrenciyi İsa'nın annesinin yanına yerleştirmişti: İsa annesini orada, [haçın yanında] ve sevdiği öğrenciyi de yakınlarda dururken gördü, annesine şöyle dedi: "Sevgili kadın, işte oğlunuz" ve öğrenciye, "İşte annen." Bu andan itibaren bu öğrenci onu evine aldı." (Yuhanna 19.26) Ayrıca Yuhanna 21.20'de bize, İsa'nın sevdiği öğrencinin "akşam yemeğinde İsa'ya yaslanan" kişi olduğu anlatılır, ancak o, sevdiği kişinin adını açıkça belirtmez. Dolayısıyla bu pasajdaki Meryem ve sevgilinin kimliği, Meryem'in kimliğine ve İsa ile ilişkisine daha fazla karmaşıklık katmaktadır. Yuhanna İncili, 1. bölümde Tanrı'nın çocuklarının nasıl doğduğunu açıklayan bir pasajın ardından 2. bölümün ilk ayetinde İsa'nın annesini tanıtır. 26 Bkz. 1 Korintliler 13:12-13.

--- SAYFA 65 ---

54 Tanrı, “doğal kökenden, insan kararından ya da bir kocanın iradesinden” değildir. (Yuhanna 1.13). 2. Bölüm, Kana'nın düğününde suyun şaraba dönüşmesi mucizesini anlatır (Yuhanna 2.1). Bu mucizeyle Yuhanna, bir önceki bölümdeki Tanrı'nın doğumunun manevi bir doğum olduğu fikrini güçlendiriyormuş gibi görünüyor ve bu nedenle okuyucular bu düğünde bu kadını İsa'nın biyolojik annesinden ziyade manevi annesi olarak düşünmelidir. Daha sonra 3. bölümde İsrail'in usta öğretmeni Nikodim'in gece İsa'yı nasıl ziyaret ettiği ve İsa'nın ona Ruh'un gizemini nasıl açıkladığı anlatılır (Yuhanna 3.1-17). Bu tartışmanın ardından Yuhanna, İsa'nın kuyu başında konuştuğu Samiriyeli kadını tanıtır (Yuhanna 4.7). İsa kadından bir bardak su isteyerek sohbeti başlattı. Kadın ve İsa ileri geri konuşurlar ve İsa, onunla konuşan kişinin [Mesih olarak adlandırılan Mesih] olduğunun vahiyiyle konuşmayı bitirir (Yuhanna 4.7-26). 9. ayet okuyucuya dini otoritelerin Yahudilerle Samiriyelilerin birbirleriyle herhangi bir sosyal ilişki kurmasını yasakladığını bildirir. Öğrenciler geri döndüklerinde onu onunla konuşurken görünce şaşırdılar ama kimse ona ondan ne istediğini sormadı (Yuhanna 4:27). Yuhanna'nın bir dahaki sefere İsa'nın yanına bir kadın yerleştirdiği sefer 8. bölümdedir. Bu anlatım, geceleri İsa (peygamber) ile gizlice konuşmuş olan İsrail'in usta öğretmeni Nikodim'in, öğretmenlere ve Ferisilere, kalabalık tarafından Mesih olarak tanımlanan peygamberin Kanun hakkında ne kadar bilgi sahibi olduğunu görmek için bir test hazırladıklarını önerdiği bir sahneyi takip eder (Yuhanna 7.41-52). Bu öneriden sonra

--- SAYFA 66 ---

55 herkes evine gidiyor (Yuhanna 7:49-53) 27 ve İsa da Zeytin Dağı'na gidiyor. Şafak vakti İsa Tapınakta belirir (Yuhanna 8.1). İsa öğretmeye başladığında öğretmenler ve Ferisiler zina yaparken yakalanmış bir kadını getirirler. Öğretmenler ve Ferisiler, İsa'yı "suçlamak için bir neden bulmak amacıyla" sorguladıktan sonra, kendi günahlarının farkına vararak birer birer geri çekilirler. Daha sonra İsa kadına "şimdi git ve günah dolu yaşamını bırak" diyor (Yuhanna 8.11). Yuhanna bir dahaki sefere bir kadına isim verdiğinde, İsa'nın sevdiği Meryem ve Marta'nın köyü olan Beytanya'daydı. Bu nedenle, en eski elyazmalarında zina bölümü hariç tutulsa da, bu bölüm sonunda kanona girmiştir (Zondervan 292). Üstelik, en eski el yazmaları daha güvenilir kabul edildiğinden (Zondervan 292), bu metin Mecdelli Meryem'in zina yaparken yakalanan kadınla ilişkilendirilmesi hakkındaki tartışmayı yoğunlaştırıyor. Yuhanna'nın, Marta ve Meryem'i İsa'nın sevdiği iki kadın olarak adlandıran Bethany kaydı, daha az değil, daha da fazla önem taşıyor. 3.2 Son Düşünceler İncil metinleri Mecdelli Meryem'in rolü ve onun İsa ile ilişkisi etrafındaki belirsizliği gidermiyor. Metinler arasında Meryem denen kadını Meryem Ana, bilinmeyen kadın, Marta ve Lazarus'un kız kardeşi Meryem, İsa'nın annesi Meryem ve İsa'nın erkek ve kız kardeşlerinin annesi Meryem ile birleştirmek için yeterli uyum vardır. Meryem isimli kadının tüm bu farklı tasvirleri kafa karışıklığına neden oluyor. Bu kafa karışıklığına Markos'un 27 Zondervan Publishers'a göre "en eski ve en güvenilir el yazmaları ve diğer eski tanıklar Yuhanna 7.53-8.11'i [zina hikâyesinde yakalanan kadın dahil değildir]" (292) adlı eserinde de işaret edilmektedir.

--- SAYFA 67 ---

56 Önemli soruyu içeren İncil: "İsa kimdir?" "Bu Mary'nin oğlu ve ...'nin erkek kardeşi değil mi? Onun kız kardeşleri burada değil mi?" Matta İncili de benzer bir soru sorar. Yine de, Luka ve Yuhanna gibi her iki yazar da doruk noktalarında Magdalene olarak adlandırılan Meryem'e vurgu yapıyor. Çeşitli müjdeleri ve sözlü gelenekleri sentezleme çabası içinde, İncil yazarlarının veya derleyicilerinin Mecdelli Meryem'in, Cyril'in The Apocryphal New Testament'te yaptığı gibi (Warner 345'teki alıntı) tüm olası Meryem'lerle birleştirilmesini amaçlamış olmaları mümkündür. İsa'nın Meryem adındaki birçok kadını tanıyor olması mümkündür ve insanların bu kadar basit bir geçmişe ve sıradan bir aileye sahip bir adamın nasıl bu kadar büyük ve harika işler başarabildiğini soruyor olması da mümkündür. Ancak Markos'ta İsa'nın meshedilmiş Mesih olduğu bir sır olarak saklanmıştı (Markos 8:27-30). Dolayısıyla bu sırrın diğer İncillerde de savunulması ve Meryem'in kimliğine de yayılması mümkündür (İyi 6-8). İsa'yı mesheden kaymaktaşı kavanozlu kadın her İncil'de yer alır ve Beytanya kasabası da öyle. 1969 öncesi Roma Katolik geleneği, Bethany kasabasında tanınan bu kadını Magdalalı Meryem ile birleştirir. Her ne kadar Matta ve Markos'un İsa'sı şunu söylemeye önem verse de, bazı modern bilim adamları artık bu birleştirmenin yanlış olduğunu savunuyorlar (Winkett 21; Schaberg ve DeBaufre 59): "Onun yaptığı, Müjdeyi duyurduğunuz her yerde hatırlanacak." Matta ve Markos'un ona isim vermesi ve Dirilişin Müjdesi'ne Mecdelli Meryem olarak tanıklık etmesinde ona önemli bir rol vermesi daha muhtemel görünüyor. Öte yandan Yuhanna İncili, İsa'yla isimsiz bir kadının yer aldığı iki karşılaşmayı daha içeriyor. Bu karşılaşmalardan biri

--- SAYFA 68 ---

57, kadını Yahudilerle ilişkisi yasak olan bir Samiriyeli olarak, diğerini ise zina yaparken yakalanmış bir kadın olarak sunuyor. Bu nedenle, eğer tefsirciler, İsa'nın, Müjde'nin her duyuruluşunda onun adının verilmesini istediği mantığına dayanarak Mecdelli Meryem'i, İsa'yı mesheden bilinmeyen kadınla birleştirmek konusunda ısrar ediyorsa, Lucy Winkett'in denkleminin bir sonraki bölümde gösterdiği gibi, Mecdelli Meryem'i Yahya'nın zina yapan kadınıyla birleştiren yorumcuların, onu aynı zamanda Samiriyeli kadınla da bir araya getirmesi bana mantıklı geliyor. Bu, bazı modern inananlar için bir sorundur çünkü Samiriyeli, İsa'ya kocası olmadığını söyler (Yuhanna 4:17). İsa cevap veriyor. "Kocanız olmadığını söylerken haklısınız. Gerçek şu ki, beş kocanız oldu ve şu anda sahip olduğunuz adam sizin kocanız değil. Söyledikleriniz oldukça doğru." Kadın cevap veriyor. "Efendim, sizin bir peygamber olduğunuzu görebiliyorum" (Yuhanna 4,18-19). Kocasının olmaması, zina yapan kadınla olan bağı zayıflatıyor gibi görünüyor. Ancak bu, özellikle İsa'nın evli olduğuna ve bir ilişkisi olduğuna inanan tefsirciler için ya da çok sayıda evliliği nedeniyle onun Yahudi otoritesine meydan okuyan boşanmış bir kişi olduğunu varsayan kişiler için geçerli değildir. Üç sinoptik İncil'de İsa, boşanmanın ve yeniden evlenmenin zina olduğunu öğretmişti (Matta 19.9; Markos 10.1-12; Luka 16.18). Geleneksel tefsir onun kişisel yaşamını zina olarak görüyordu. Ve o bir Samiriyeli olduğundan, onu tarihsel olarak Yahudi peygamberler tarafından "zina yapan" bir ulus olarak yargılanan ve kınanan bir ulusun temsilcisi olarak görüyordu (Webster 135).

--- SAYFA 69 ---

58 Bu nedenle pek çok bilim adamı ve sıradan insan, ilk Hristiyanların Mecdelli Meryem'i mesheden kadın ve diğer kadınlarla nasıl ve neden birleştirdiklerini görmek için daha fazla kanıt bulmak amacıyla Apokrif ve Gnostik metinlere yöneliyor. 3.3 Kanonik Olmayan Metinler Günümüzde incelenmek üzere mevcut olan kanonik olmayan materyaller arasında özellikle beş metin, Mecdelli Meryem ve onun İsa ile olan ilişkisi hakkındaki tartışmayı artırmıştır. Bunlar: Phillip İncili,28 Thomas İncili, Meryem İncili, Pistis Sophia ve Gök Gürültüsü: Kusursuz Akıl'dır. Bu metinlerde Meryem adı verilen ve Magdalene adı verilen tarihi kadın olabilecek veya olmayabilecek bir kadın yer alıyor. Bu belgeler yakın zamanda yayımlandı. Onlar, ilk ortaya çıkan kilisenin sapkın kabul ettiği gnostik geleneğe aittirler. Pistis Sophia, 1795 yılında British Museum tarafından satın alındı. Meryem İncili on dokuzuncu yüzyılın sonlarında Mısır'da keşfedildi, ancak 1955'e kadar yayınlanmadı. Phillip'in İncili, Thomas'ın İncili ve Gök Gürültüsü: Kusursuz Akıl, 1945'te keşfedilen Nag Hammadi Kütüphanesi'nin bir parçasıdır. Nag Hammadi el yazmaları on üç kitaptan oluşur ve gnostiklerin bin beş yüz yıllık Kıpti tercümeleridir. orijinali Yunanca yazılmış metinler (Pagels xi-xiv). Akademisyenler orijinal Yunanca metinlerin ne zaman yazıldığı konusunda hemfikir değiller. Ancak bu metinlerde Meryem adında bir kadının yer alması ve bunların gnostik olması ve yeri belirlenemeyen ya da doğrulanamayan Yunanca metinlerin yalnızca Kıptice tercüme olması nedeniyle Magdalene tartışması yoğunlaştı. 28 <http://www.metalog.org/files/philip.html>

--- SAYFA 70 ---

59 3.3.1 Phillip İncili Öğrenciler kendi aralarında İsa'nın öğretilerini tartışırken, Phillip İncili söyleminde Meryem ismini üç kez serpiştirir. İlk kez, Meryem'in Kutsal Ruh tarafından bakire olarak hamile bırakılmasının geçerliliğine ilişkin bir tartışma takip ediyor: Bazıları, "Meryem'in kutsal ruhtan hamile kaldığını" söyledi. Onlar hata içindedirler. Ne dediklerini bilmiyorlar. Bir kadın ne zaman bir kadından hamile kaldı? Meryem hiçbir gücün kirletmediği bakiredir. O, havariler ve havariyelere adanmış olan İbraniler için büyük bir lanettir. (Nag Hammadi 143) İkinci sefer, mükemmel olanın birbirlerini ağızdan öperek nasıl gebe kaldıkları ve birbirlerinin içindeki lütfu doğurdukları hakkındaki bir tartışmayı takip eder. Wesley W. Isenberg çevirisinde Mecdelli Meryem, İsa'nın annesi Meryem ve İsa'nın annesinin kesinlikle her biri Meryem adında üç ayrı kadın olduğu belirtiliyor (Nag Hammadi 145). Ancak Ekümenik Kıpti Projesi çevirisinde sanki "Meryem", İsa'nın arkadaşı (Metalogos) eş, kız kardeş ve anne rolünü üstlenen üç kişiymiş gibi okunur. Üçünü ayıran Isenberg çevirisi şöyledir: Her zaman lordla birlikte yürüyen üç kişi vardı: Annesi Meryem ve kız kardeşi ve onun arkadaşı olarak adlandırılan Magdalene. Kız kardeşi, annesi ve arkadaşının her biri Meryem'di. (Nag Hammadi 145) Üç okumayı birleştiren Ekümenik Kıpti Projesi çevirisi: Her zaman Rab'bin yanında yürüyen üç Meryem vardı: annesi ve kız kardeşi ve () Magdalene - onun Arkadaşı olarak adlandırılan kişi. Böylece onun (gerçek) Annesi, Kızkardeşi ve Eşi (aynı zamanda) Meryem'dir. (Metaloglar)

--- SAYFA 71 ---

60 Phillip İncili'nin Meryem adını üçüncü kez söylem içine yerleştirmesi, Bilgelik hakkındaki bir tartışmayı takip eder. Metinde şunlar yazıyor: (İnsanların) kısır dediği bilgeliliğin kendisi Meleklerin Annesidir... Ve [Mesih'in] Arkadaşı Mecdelli Meryem'dir. [Rab] Meryem'i [tüm (diğer)] Müritlerden daha çok sevdi ve [ve o] sık sık onu [ağzından] öptü. Diğer [kadınlar] onun Meryem'e olan sevgisini gördüler ve ona şöyle dediler: Neden onu hepimizden daha çok seviyorsun? (Metalogos)29 3.3.2 Thomas İncili Thomas İncili'nde Meryem ismi iki kez geçmektedir. Meryem, İsa'ya ilk kez öğrencilikle ilgili bir soru sorduğunda, İsa öğrencilerinin çocuklara benzediğini söyledi. İkinci sefer kitabın sonunda, İsa'nın şunu sormasından sonra gelir: O zaman benim işlediğim [günah] nedir... Ama Damat Gelin Odasından çıktığında oruç tutsunlar ve dua etsinler... Kim anne ve babayı kabul ederse fahişenin oğlu olarak anılacaktır. (Metalogos 104-105) 114 numaralı son konuşmada Simon Peter, "Meryem'i bırakın aramızdan, çünkü kadınlar hayata layık değildir" diyor. İsa şunu söylüyor: "İşte, ben ona ilham vereceğim ki onu erkek yapsın, böylece o da siz erkekler gibi yaşayan bir ruh olsun" (Metalogos).30 3.3.3 Meryem İncili Birleşik Metodist Kilisesi Küresel Bakanlıklar Genel Kurulu Kadınlar Bölümü, Meryem İncili'nden Alıntılar'ı 29 tarihinde yayınlamıştır. Bu metin 59 olarak numaralandırılmıştır, ancak bu çevirideki numaralandırma Isenberg çevirisinden farklıdır. Bu metne eşlik eden açıklamalar okuyucuyu Özdeyişler 8.12, 32 ve 24.26'ya yönlendirir; Luka 7.35, Phillip'in İncili 40. satır, Şarkıların Şarkısı 1.2, 6.9 ve Phillip'in İncili 35 ve 36. satırlar. 30 Bu metne eşlik eden açıklama, logion'un orijinal dili olan Aramice'deki 'ruh'un dişil olması nedeniyle bu satırın son derece ironik olduğunu söylüyor.

--- SAYFA 72 ---

61 hattı. Bu çevrimiçi yayın, 12 sayfalık Kıpti papirüsünün ilk 6 sayfasının kaybolduğunu söylüyor. Ancak yayıncılar, bu İncil'in Mecdelli Meryem'i ilk kilisenin lideri olarak gösterdiği sonucuna varıyor. Ayrıca iddialarını güçlendirmek için parantez içinde kanonik İncil metinleriyle çapraz referanslar da veriyorlar (Kadınlar Bölümü <http://gbgm-umc.org/umw/bible/contents.html>).31 Kadınlar Bölümü'ne göre bu İncil, Petrus'un "Dünyanın günahı nedir?" diye sormasıyla açılıyor. İsa şöyle yanıt verir: "Günahın kendisi yoktur, ancak 'günah' olarak adlandırılan fuhuş niteliğindeki şeyi yaptığınızda günah işlersiniz." Yayıncılar Petrus'un sorusuna Vaftizci Yahya'nın İsa'yı kabul ettiği Yuhanna 1.29'la çapraz referans verir ve şöyle der: "Bak, dünyanın günahını ortadan kaldıran Tanrı'nın kuzusu!" Daha sonra İsa Meryem İncili'nde günahın neden olduğu acıyı anlatmaya devam ediyor. İsa sözlerini şöyle bitirdi: "Selam sizinle olsun (çapraz başvuru Yuhanna 14:27). Benim barışımı kendiniz için alın ve gidip Krallığın Müjdesini vaaz edin [çapraz başvuru Matta 4.23; 9.15; Markos 16:15]." Öğrenciler daha sonra yas tutuyor ve yas tutuyorlar ve şöyle diyorlar: "Nasıl olabiliriz... O bile bağışlanmadıysa, biz nasıl kurtulacağız?" Daha sonra Mary ayağa kalkar ve bir konuşma yapar ve "kalpleri daha iyiye doğru değişir" (Kadınlar Bölümü <http://gbgm-umc.org/umw/bible/contents.html>). Kadınlar Bölümü, bu çapraz referanslı pasajlarla, İsa'nın müjdeyi barış getirecek şekilde duyurma görevini pekiştiriyor ve Meryem'in de bunu yaptığını gösteriyor. Ayrıca Matta 9.15'teki çapraz referans insanlara, İsa'nın kendisinden, götürüldüğünde görevlileri yas tutan Damat olarak bahsettiğini hatırlatır. 31 Bkz. Ek, Tablo 1, 2 ve 5.

--- SAYFA 73 ---

62 Yukarıdaki Meryem İncili'nin çapraz referanslı pasajında yas tutan ve yas tutan havariler gibi onlardan uzakta. Meryem İncili'nin bu versiyonu devam ederken, Petrus İsa'nın Meryem'i diğer kadınlardan daha çok sevdiğini kabul eder [çapraz başvuru Yuhanna 11.5, Luka 10.38-42] ve ondan İsa ile ne konuştuklarını onlara anlatmasını ister. Meryem öyle yapıyor. Ayrıca gazabın yedi katılımcısını (karanlık, arzu, cehalet, ölümün dirilişi, bedenın krallığı, bedenın çılgınlığının bilgeliği ve öfkeli bilgelik) ortaya koyuyor. Bundan sonra "bilginin acizliğinin prangasından" kurtulduğunu ilan eder. Andrew ona inanmıyor ve Peter ona karşı çıkıyor. Konuşma şöyle devam ediyor: Petrus da bu konularda ona karşı çıktı ve onlara Kurtarıcı hakkında sorular sordu. "O halde, açıkça değil de, bir kadınla gizlice mi konuştu [çapraz başvuru Yuhanna 4:27]? Geri dönüp hepimiz onu mı dinleyeceğiz? Onu bize mi tercih etti?" Bunun üzerine Meryem üzüldü ve Petrus'a şöyle dedi: "Bunu kendi yüreğimden mi düşündüğümü, yoksa Kurtarıcı hakkında yalan söylediğimi mi düşünüyorsun?" Levi cevap verdi ve Petrus'a şöyle dedi: "Petrus, sen her zaman öfkelisin. Şimdi görüyorum ki kadınla düşmanlar gibi mücadele ediyorsun. Ama eğer Kurtarıcı onu layık gördüyse, sen kim oluyorsun da onu reddediyorsun? Elbette Kurtarıcı onu çok iyi tanıyordu [çapraz başvuru Luka 10:38-42]. Bu nedenle onu bizden daha çok sevdi [çapraz başvuru Yuhanna 11:5]. (Kadınlar Bölümü) Meryem İncili'ndeki çapraz referanslar Yuhanna 4.27'de Mecdelli Meryem'i Samiriyeli kadınla ilişkilendirir; Luka 10.38-42'de Marta'nın kız kardeşi Meryem'i ve Yuhanna 11.5'te Martha'nın sevdiği kız kardeşini gösterir.

--- SAYFA 74 ---

63 Buna karşılık, George W. MacRae ve R. McL. tarafından çevrilen The Nag Hammadi basılı versiyonu. Wilson kanonik metinlerle herhangi bir çapraz referans sağlamamaktadır. Ancak Karen King, giriş bölümünde "Meryem'in Petrus'la yüzleşmesinin" "Thomas İncili'nde de bulunan bir senaryo" olduğunu söylüyor (Nag Hammadi 524).³² Meryem İncili'nin, "Kurtarıcı'nın sevgilisi, genel havariyel gelenekten daha üstün bilgi ve öğretiyeye sahip olan" Mecdelli Meryem'i tasvir ettiğini ekliyor (Nag Hammadi 524).³³ 3.3.4 Pistis Sophia Pistis Sophia, Nag Hammadi Kütüphanesi koleksiyonunun bir parçası değildir. İngilizce çeviri 148 bölüm, bir önsöz, bir giriş ve bir dipnottan oluşmaktadır (Gnostik Kütüphane). Pistis Sophia'nın Mecdelli Meryem'den açıkça bahsettiği her örneği incelemek bu tezin kapsamı dışındadır, ancak İsa'nın annesi olarak adlandırılan Meryem adı 12 bölümde 59. bölümde sadece 3 kez geçmektedir. ve 61. Bu örnekler Mecdelli Meryem'in İsa ile ilişkisinin anlaşılması açısından önemlidir, çünkü bu örneklerde İsa'nın annesi Meryem İsa ile ileri geri konuşuyor ve "diğer Meryem" veya "öteki" olarak adlandırılan, aynı zamanda Meryem olarak da adlandırılan biri onunla konuşuyor gibi görünüyor. Bu metne eşlik eden açıklama, Meryem'in İsa'nın enkarnasyonunu açıkladığını belirtmektedir (Bölüm 62, 104), artık ayrı varlıklar olarak kabul edilen bu iki Meryem'in bir zamanlar olabileceğini düşündürmektedir. ³² King ayrıca bu "yüzleşmenin" Mısırlıların İncili ve Pistis Sophia'da da bulunduğunu ekliyor. ³³ King, The Gospel of Mary of Magdala: Jesus and the First Woman Apostle adlı kitabında Mecdelli Meryem ile ilgili havariyel geleneğe eleştirel bir bakış atıyor.

--- SAYFA 75 ---

64 ve aynısı: İsa ile konuşan ve böylece ona hayat veren “ebedi öteki”. Pistis Sophia'nın Birinci Kitabı'ndaki diyalog sırasında, İsa 61. bölümün sonunda annesi Meryem'i çağırır. Daha sonra Meryem, sonraki bölümde kendisini İsa'nın annesi ve karşılaştıklarında "diğerini" öpen lütuf ya da hakikat ruhlarından biri olarak tanımlar. Bu nedenle diğer ruhani varlık (İsa'nın Meryem adını verdiği) öne çıkar: Diğer [varlık] Meryem öne çıktı ve şöyle dedi: "Rabbim, 'Lütuf ve gerçek bir araya geldi'; 'lütuf' o halde... İsa'nın manevi ve maddi bedenlerine sahip olan ruhtur" (Pistis Sophia'nın İlk Kitabı: Bölüm 61, 102). Meryem denilen diğeri, kutsal yazıları yorumlamaya devam ediyor: O halde 'Lütuf', senin üzerine gelen ve Hakikat bölgeleri hakkında duyuru yapan tanrısal ruhtur. [Kutsal Yazılar] tekrar şöyle dedi: 'Doğruluk ve esenlik birbirini öptü,' - 'doğruluk' o halde Işığın ruhudur... Ve öyle oldu ki, İsa Meryem'in bu sözleri söylediğini duyunca şöyle dedi: "İyi dedin Meryem, Işığın mirasçısı." (Pistis Sophia'nın Birinci Kitabı: 62,104. Fasil) Bu övgü ve teşekkürle İsa'nın annesi Meryem bir kez daha öne çıkar, İsa'nın ayaklarına kapanır ve onları öper ve şöyle der: Rabbim, oğlum ve Kurtarıcım... beni bağışla, bu sözlerin çözümünü bir kez daha söyleyebileyim. 'Lütuf ve gerçek bir araya geldi' - ben, senin annen Meryem ve John'un annesi Elizabeth ile tanıştım. Öyleyse lütuf benim içimdeki güçtür... ki sen de öylesin... Hakikat... Elizabeth'teki güçtür, Yuhanna... (Pistis Sophia'nın Birinci Kitabı: Bölüm 62,104) Meryem, lütuf ve hakikatin enkarnasyonu olan İsa'nın enkarnasyonunu açıklamaya devam eder (Yuhanna 1:14). Bir başka iddiada daha bulunuyor ki doğruluk ve

--- SAYFA 76 ---

65 Yahya'nın İsa'yı vaftiz ettiği gün barış birbirlerini öptü, ayrıca İsa Cebrail'in [melek] biçimini aldığında ve onunla Meryem olarak maddi biçiminde konuştuğunda da öpüştiler (Pistis Sophia'nın İlk Kitabı: Bölüm 62, 104). 3.3.5 Gök Gürültüsü: Mükemmel Zihin Gnostik şiir, Gök Gürültüsü: Mükemmel Zihin, bir kadının sesini kişileştirir ve kendisini tanımlamak için birçok "Ben-im" ifadesini kullanır. Aşağıdaki birkaç ayet buna örnektir: Çünkü ben, ilk ve sonum. Onurlandırılan da, aşağılanan da benim. Fahişe ve kutsal olan benim. Ben <anneyim> ve kızım. Ben annemin üyesiyim. Kısır olan benim ve onun oğulları da çoktur. Ben düğünü harika olan benim ve ben bir koca almadım. (297) Birinci yüzyıldan itibaren İsa, Alfa ve Omega, başlangıç ve son, ilk ve son olarak adlandırılmıştır (Va. 1:8; Hassett). Bu nedenle, bu çalışma için Gök Gürültüsü: Mükemmel Zihin şiirinin, kendisini fahişe dahil tüm kadınları kişileştiren, tüm yaşamın sembolü olarak öne süren bir kadın sesini somutlaştırdığını belirtmek önemlidir. Onun iddiası, Simon Peter'in kadınların yaşamaya layık olmadığı iddiasına açıkça meydan okuyor (Thomas İncili; Meryem İncili). 3.4 Son Düşünceler Phillip'in İncili, Thomas'ın İncili, Meryem İncili, Pistis Sophia ve Gök Gürültüsü: Kusursuz Akıl, bu İncil'e belirleyici hiçbir şey eklemeyiz.

--- SAYFA 77 ---

66 Tanrı'nın İsa olarak tanımlanan adamda enkarnasyonu ile ilgili olarak Meryem'in kim olduğuna dair tartışma. Metinlerin her birinden dikkatle seçilen bilgi parçaları, ya üç ya da daha fazla Meryem'in birleşik bir figür olarak birleştiği görüşü ya da her biri ayrı ve benzersiz olan üç ya da daha fazla Meryem'in çokluluk görüşünü desteklemek üzere bir araya getirilebilir. Kutsal Ruh'un kadın olduğu iddiası ilginç bir noktadır, ancak havarilerin Meryem'in bir kadından hamile kalabileceği fikrine karşı çıkması onun kimliğine ilişkin belirsizliği daha da artırmaktadır. Diğer apokrif metinlerin ışığında bu iddia, Meryem'in Kutsal Ruh, Tanrı'nın dişil yönünün ve İsa'nın annesinin enkarnasyonu olduğunu öne sürüyor gibi görünüyor. Ancak öğrenciler bu iddiayı hatalı bularak reddettiler. Phillip'in İncili'nde bahsi geçen öpücük, Petrus'ta yarattığı rahatsızlık nedeniyle romantik yakınlığı çağırıştırıyor. Ancak Doğruluk ve Barış Ruhunun birbirini öptüğünü ve İlahi Enkarnasyonu ortaya çıkardığını iddia eden Pistis Sophia'nın ışığında bu sonuçsuzdur. Ancak Thunder: Perfect Mind, geleneğin İsa (Hassett) ile özdeşleştirdiği yaşamın sembolü olarak tüm kadınları bünyesinde barındırdığını iddia eden kadınsı bir sesi kesinlikle öne çıkarıyor. Mecdelli Meryem'in ve metinlerin tanımladığı diğer kadın figürlerinin rolüne ilişkin yorum olanakları ve potansiyel çatışmalar açısından zengin bir dizi belgeyle karşılaştık; Bir sonraki bölümün göstereceği gibi, bu potansiyel tamamen hayata geçirildi.

--- SAYFA 78 ---

67 4: YARIŞMACILAR: İNANÇ GELENEKLERİ Bu bölümde Mecdelli Meryem'in kimliğiyle ilgili dört ana tartışma alanını belirleyeceğim ve bu tartışmaya katılanlardan bazılarını tartışacağım. Merkezi bir meselenin dini otorite meselesi olduğu ve bu meselenin birleştirme meselesiyle ve İsa'nın her şeye gücü yeten ve günahsız olan Baba'nın enkarnasyonu olduğu inancıyla bağlantılı olduğu görülecektir. Bazıları, Mecdelli Meryem'i Bethany'li Meryem ve Günahkar Kadın ile birleştirmenin, İsa'nın dünyadaki temsilcileri olarak kilisede tam dini otoriteyi kullanma seçeneğini kadınlara vermediğine inanıyor. Bu nedenle, inanç geleneklerinin her birindeki ilgili bilim adamları, Mecdelli Meryem'i olumlu bir rol model olarak yeniden canlandırma umuduyla tüm kanıtları yeniden değerlendiriyor. Roma Katolik ve Protestan gelenekleriyle başlıyorum çünkü bu geleneklerdeki feministler, Magdalalı Meryem'in birleşik imajının 6. yüzyıl erkek yorumcularının hatalı bir varsayımından kaynaklandığını ileri sürüyorlar. Daha sonra, başkalarının bu tartışmanın Bakire ve Fahişe stereotipini aşan ve dolayısıyla erkek otoritesine meydan okuyan birleşik bir ilahi arketipten kaynaklandığına nasıl inandıklarını göstermek için Gnostik ve Yunan geleneklerini inceleyeceğim.

--- SAYFA 79 ---

68 4.1 Roma Katolik Geleneği Altıncı yüzyıldan bu yana ve 1969'a kadar, Roma Katolik geleneği resmi olarak Luka İncili'ndeki günahkar kadının, Marta'nın kız kardeşi Beytanya'lı Meryem'in ve Mecdelli Meryem'in tek ve aynı kişi olduğunu öğretiyordu. Her yıl 22 Temmuz'da ayinle yapılan bir kilise töreniyle onu resmi olarak bir aziz olarak onurlandırdı (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 59-60; Starbird, Alabaster Jar 28). 1969'da Roma Katolikliği, Mecdelli Meryem'in İsa'nın sadık bir takipçisi olduğu ve Bethany'li Meryem veya Luka İncili'ndeki günahkar kadınla karıştırılmaması gerektiği yönündeki Doğu Ortodoks ve Protestan görüşüne resmen uyuyordu (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 59). Bununla birlikte, Mecdelli Meryem ve Marta hala bir bayram günü ile azizler olarak onurlandırılrsa da, Marta'nın kız kardeşi Meryem'i onurlandırmak için yeni bir düzenleme yapılmamıştır (Starbird, Alabaster Kavanoz 28). Ve şimdi, Mecdelli Meryem'in bayram gününde düzenlenen ayin, azizlerin en önemlileri için ayrılan ayin azaltılmış olsa da (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 59-60), birçok kişi hâlâ Mecdelli Meryem'i İsa'yı mesheden kadınla eş tutuyor. Bu nedenle onun cinselliğine ve fahişe imajına sürekli bir ilgi vardır (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 60). 4.1.1 Katolik Ansiklopedisi: Aziz Mary Magdalen Magdalalı Meryem hakkındaki 1910 tarihli Roma Katolik ansiklopedik biyografik girdinin kanıtladığı gibi, Katolik akademisyenler, günahkar ve affedilen büyük sevgili Bethany'li Meryem ile kendisinden yedi iblisin çıktığı (adı verilen) Magdalene'nin aynı kadın olduğunu ileri sürmüştür (Yuhanna 11.2; Luka 7.47; Luka 8.2). Bu giriş, Luka 7 hikayesini Roma'yı ayakta tutan engel olarak tanımlıyor.

--- SAYFA 80 ---

69 Katolik, Protestan ve Rum Ortodoks Hristiyan, Magdalalı Meryem'in kimliği konusunda ihtilaf halinde. Girişte belirtildiği gibi, bu yazının yazarı Hugh Pope, Mecdelli Meryem'i meshetme hikayelerindeki kadınlarla birleştirmenin Hristiyan bağışlama öğretisini anlamak için temel olduğunu savunuyor. Ayrıca bunun Roma Katolikleri ile Protestanlar arasındaki çekişme noktası olduğunu ileri sürüyor. 4.1.2 Rosemary Radford Ruether Rosemary Radford Ruether, bir eko-feminist, bir Roma Katoliktir ve emekliliğine kadar Garrett-Evangelical Theological Seminary'de teoloji profesörüdür. Görüşleri teolojik çevrelerde son derece saygı görüyor ve National Catholic Reporter'da (1-3) Magdalene tartışmasının kısa ve öz bir özetini yayınladı. Hikayelerin hiçbirini kadını Mecdelli Meryem olarak "tanımlamasına" rağmen, tarihsel geleneğin Mecdelli Meryem'i İsa'yı mesheden kadın olarak tanımlamak için dört meshedilme hikâyesini kullandığını iddia ediyor. Ruether, Luka ve Yuhanna'nınkinden önce gelen Markos ve Matta hikayelerinin, mesheden kadının adını vermediği veya onu bir günahkar olarak tanımlamadığı ve İsa'nın ayaklarının değil başının meshedilmesini bir bağışlanma işareti olarak değil, yaklaşan ölümünün bir işareti olarak tanımladığı görüşünü benimser. Ayrıca, Yuhanna'nın öyküsü İsa'nın ayaklarının meshedilmesini anlatsa ve mesheden kadını Mecdelli Meryem değil, Beytanya'lı Meryem olarak tanımlasa da, bu öykünün İsa'nın yaklaşan ölümünün bir işareti olarak Markos ve Matta'nın önceki versiyonlarıyla uyumlu olduğunu savunuyor. İsa'nın ölümünden ziyade (1-3) bağışlanmasının öyküsünü anlatan Luka'nın versiyonudur (Luka 7:36-50).

--- SAYFA 81 ---

70 Modern Yeni Ahit biliminin bu daha önceki geleneksel varsayımı düzelttiği ve Mecdelli Meryem'in İsa'yı başı veya ayakları üzerinde mesheden kadın olmadığını ortaya çıkardığı ileri sürülmektedir. Mecdelli Meryem, İsa'nın Luka 8.1-3'te anlatıldığı gibi "yedi iblis" ile karakterize edilen bir hastalıktan iyileştirdiği İsa'nın kadın takipçilerinden yalnızca biridir. O başışlanmanın değil, şifanın alıcısıdır (Ruether 1-3). Buna göre Ruether, Yeni Ahit'i sanki Mecdelli Meryem, çarmıhın dibinde ve mezar mezarında kalan ve İsa'nın cenazesi üzerine meshetmeye çalışan, ancak onun artık ölmediğini anlayan bir grup kadın öğrencinin lideriymiş gibi okur (2). Ruether, Yahya'nın meshedilme öyküsünün, diriliş sahnesinde meshedilen Meryem'i soyadını taşıyan veya Magdalene olarak anılan Meryem ile özdeşleştirmedini iddia etse de, Yeni Ahit bilgisine ilişkin özetini bundan yararlanarak tamamlıyor: Yuhanna İncili Mecdelli Meryem'i dirilen Mesih'le kişisel bir karşılaşmada tasvir ediyor ve ardından onun diğer öğrencilere verdiği ifadeyi anlatıyor. Böylece Magdalalı Meryem, Yeni Ahit'te dirilişin ilk tanığı olarak, dirilen Rab'bin erkek müritlerine tanıklık eden kişi olarak durur. (3) Ruether'in makalesinin temel amacı, kilisenin hiçbir zaman Mecdelli Meryem'e karşı onu Hristiyan kadınlar ve bakanlıkları için olumlu bir rol modeli olarak "tahrif etmeye" veya karalamaya yönelik bir "komplo" olmadığını ileri sürmektir: "kilisenin ilk beş yüzyılı boyunca hiçbir yazar Mecdelli Meryem'i bir fahişe olarak yanlış yorumlamadı" (3). Magdalalı Meryem'e yapılan karalamaların "Mecdelli Meryem'in Gnostik topluluklarda oynadığı yüksek role karşı koymaya yönelik bir Ortodoks çabası olarak" ortaya çıktığını varsayan çağdaş kadınlar istisna tutulmaktadır. İlk kilise liderlerinin bu tür gnostik iddialardan haberdar olduklarına dair "hiçbir kanıt olmadığını" söylüyor (2).

--- SAYFA 82 ---

71 Ancak kilisenin altıncı yüzyılın sonuna kadar "Mecdelli Meryem'e büyük saygı duyduğuna" dair kanıtlar var (Ruether 2). Ruether'e göre Hippolytus, Magdalalı Meryem'e "havarilerin havarisi" unvanını vermiştir (2). Onu "Luka 7'deki isimsiz günahkar kadın" (Ruether 2) ile karıştırarak karalamaya başlayan kişi Papa I. Gregory'ydi. Ruether'e göre, Mecdelli Meryem'in Luka 7'deki günahkarla özdeşleştirilmesi, yerini Mecdelli Meryem'in tövbe eden bir fahişe olarak tanımlanmasına yol açtı; bu kişinin eski günahkârlığı Papa Gregory, İsa'nın annesi Meryem Ana'nınkiyle tezat oluşturuyordu (2). Ruether, Papa Gregory'nin Mecdelli Meryem'i Luka 7'deki günahkar kadınla birleştirmesinin bir hata olduğunu ve hiçbir şekilde "[Mecdelli Meryem'i] kadın bakanlığı için bir 'rol model' olarak görevden almaya" yönelik kasıtlı bir girişim olmadığını savunuyor. Ruether'in açıkladığı gibi, bunun yerine basit bir ikilik öne sürerek Hristiyanların Yeni Ahit Meryem'lerinin karmaşıklığını anlamalarına yardımcı olmak için yapıldı: bakire anne ve tövbe eden günahkar (2). Ruether, "Bu görüşün Doğu Hristiyan kilise geleneği tarafından hiçbir zaman takip edilmediğini" söylüyor ve bu geleneğin tüm "bu kadın müritleri Yeni Havva kilisesinin temsilcileri olarak gördüğünü" ve Papa Gregory'nin yanlış yorumuna rağmen hem Batı hem de Doğu geleneklerinde ortaçağ kilisesinin, Magdalalı Meryem'in kadınlar için bir rol model olarak popülaritesini artıran efsaneler inşa ettiğini açıklıyor (3). Ruether, bir Doğu geleneğinde Magdalene'nin "İsa'nın annesi Meryem ve Yahya ile Efes'te birleştiğinde" şehit olduğunu savunurken, başka bir Doğu geleneğinde Magdalalı Meryem'in "kadınların münzevi yaşamında bir rol modeli [olmak için] bir keşiş olarak çöle gittiğini" tasvir ettiğine dikkat çekiyor (2). İçinde

--- SAYFA 83 ---

Buna karşılık, Rönesans'a kadar Batı'daki efsanelerin Mecdelli Meryem ile Bethany'li Meryem'i birleştirerek onu din değiştirme ve tövbe konusunda bir rol modeli olarak kutsadıkları iddia edilir (Ruether 3). Bu görüşe göre, Rönesans sanatı "erotik, yarı çıplak kadın bedenini resmetmekten keyif alıyordu" ve Magdalalı Meryem'i bu "sanatsal tip"ten yararlanarak resmetmişti. Ruether, Yeni Ahit bilginlerinin "Mecdelli Meryem'i Luka 7'deki tövbe eden günahkârla özdeşleştirmenin kutsal metinlere dayalı hiçbir temeli olmadığını fark etmeye başladıkları" 19. yüzyıl sonlarında gösterilen çabalara rağmen, "kendi kültürel hayal gücümüze yerleşenin" Mecdelli Meryem'in bu yarı çıplak erotik imajı olduğunu iddia eder (3).³⁴ Ruether makalesini, 19. yüzyılın sonlarında Yeni Ahit'in bilimsel olarak gerçekleştirilmesinin, Bu doğru görüş ve kadınların Mecdelli Meryem'i kadın vaiz ve din adamlarına rol model olarak göstermek için yeniden yorumlamasıyla popüler hale gelmesi 21. yüzyılın başına kadar sürdü. Kendisi, "Magdalalı Meryem'i bugün için yeniden yorumlama sürecinde, kilise geleneğinin ona karşı düşmanca bir komploya indirgenmemesi gerektiği" konusunda ısrar ediyor. Süreç, kilise geleneğini oluşturan zengin tarihsel arka planı da göz ardı etmemelidir (3). 4.1.3 Jane Schaberg ve Melanie Johnson-DeBaufre Bir Roma Katolik ve eğitimli Amerikalı İncil bilgini olan Jane Schaberg, 2006 yılında Protestan Yeni Ahit bilgini Melanie Johnson-DeBaufre ile işbirliği yaparak 2004 tarihli The Resurrection of Mary Magdalene (Meryem Magdalene'nin Dirilişi) adlı eserini yeniden yazdı. 34 Bakınız Ek A, Tablo 1.

--- SAYFA 84 ---

Tarih ve gelenekteki Meryem Magdalene hakkında daha fazla insanın birbirleriyle konuşmasını sağlamak için 73 uzman olmayan izleyici kitlesi (7-15). Schaberg Johnson-DeBaufre işbirliği, tarihin nasıl birleştirildiğini ve Magdalalı Meryem'in dirilen Rab hakkındaki kişisel deneyimini açıklamak için Yeni Ahit metinlerini nasıl kullandığını gösteriyor. Çalışmaları bu tartışmaların ne kadar karmaşık ve detay odaklı hale geldiğinin bir örneğidir. Diğer Kutsal Kitap akademisyenleri gibi onlar da popüler kültürü, Magdalalı Meryem'in pişmanlık duyan bir fahişe imajını canlı tutması nedeniyle eleştiriyorlar. Da Vinci Şifresi gibi modern romanlardan ve The Last Temptation of Christ ve The Passion of the Christ gibi filmlerden alıntı yapıyorlar ve daha sonra bunların yalnızca şehvet ve aşk temalarını teşvik eden çalışmalar olduğunu öne sürüyorlar (34), bunların yalnızca Magdalalı Meryem'in birleşik imajından yararlanmaya yönelik modern girişimler olduğu konusunda ısrar ediyorlar (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 34). Mecdelli Meryem olarak tanımlanan cinli kişinin diğer yedi hikâyedeki³⁵ kadınlarla ilişkilendirilmesinin yaratıcı olduğu kabul edilmektedir (40-41).³⁶ Ancak bu yedi hikâyenin Mecdelli Meryem ile ilgili olmadığını ileri sürmekte ve İsa'yı mesheden üç farklı kadın ile Mecdelli Meryem ve annesi de dahil olmak üzere yedi veya sekiz farklı Meryem olduğu konusunda ısrar etmektedirler (38). Mecdelli Meryem için bir biyografi oluşturma arzusunun, meshedilen üç kadını İsa'nın diğer sadık kadın takipçileriyle karıştırdığını iddia ediyorlar. İnsanlar metinleri bir araya getirerek benzerlikler buldular, böylece birbirlerinden tamamen farklıydılar. 35 Yedi hikaye, meshetme hikayelerinin üç versiyonunu (Markos 14.3-9; Matta 26.6-13; Yuhanna 12.1-8; ve Luka 7.36-50) artı diğer dört hikayeyi içerir; Marta ve Meryem'in evindeki Mesih'in öyküsü (Luka 10.38-42); kimliği belirsiz gelin (Yuhanna 2.1-11); kimliği belirsiz Samiriyeli kadın (Yuhanna 4.4-42); ve zina yaparken yakalanan kimliği belirsiz kadın (Yuhanna 7.53-8.11). 36 Bkz. Ek A, Tablo 1.

--- SAYFA 85 ---

Bir araya getirilen ve bir roman gibi okunan 74 metin, Magdalalı Meryem'in mezarın dışında aniden "birdenbire" ortaya çıkmasının neden olduğu gerilimi çözdü (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 38-41). Schaberg ve Johnson-DeBaufre, ikinci ve üçüncü yüzyılların dört büyük yazarını inceliyor: Tertullianus, Irenaeus, Hippolytus ve Origen (45-46). Bu ilk Hristiyan yazarların ve hatta çevredeki Hristiyan olmayan nüfusun, Mecdelli Meryem, Beytanya Meryem (Marta ve Lazarus'un kız kardeşi) ve Luka'nın günahkarını aynı kişi olarak gördüklerini ve bu nedenle birleşmenin desteklenmesinde etkili olduklarını ortaya koyuyorlar. Tertullianus, Magdalalı Meryem'in dirilen Mesih'le yüz yüze karşılaşmasını konu alan Yuhanna 20.11-18'de, günahkar kadının dokunuşunun İsa'nın bir hayalet değil, sevdiği ve bağlantıda kalmak istediği önemli bir kişi olduğunu kanıtladığını ileri sürerek İsa'nın bedensel dirilişini savundu (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 45-46). Hippolytus daha sonra bu aşk argümanını ele aldı ve Magdalalı Meryem'i Bethany'li Meryem ile ve "Şarkıların Şarkısı'nın duygusal aşığı ve aynı zamanda İncil geleneğinin orijinal baştan çıkarıcısı Havva" ile ilişkilendirdi (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 46). Schaberg ve Johnson-DeBaufre'ye göre, Hippolytus'un vaazı daha sonraki insanların orijinal baştan çıkarıcı yılanı Havva ile karıştırıp birleştirmelerine neden oldu: Vaaz Martha ve Meryem'in bahçede Mesih'i aradığını tasvir ediyor (Mary Magdalene'in Yuhanna 20'de yaptığı gibi). Kadınlar [her ikisi de] Şarkılar Şarkısı'nda sevgilisini arayan ve onu bulan kadını temsil ediyor. Bu kadınlarda ilk Havva'nın günahı itaatleriyle düzeltilir. "Havva elçi oldu." Kadınlar "elçilerin havarileridir." (46)

--- SAYFA 86 ---

75 Dördüncü yüzyıla gelindiğinde, Yuhanna'nın Meryem'in dirilen Mesih'le karşılaşmasıyla ilgili anlatımının ve Yuhanna 20:17, 37'deki "bana dokunma" ayetinin diriliş tartışmasını yoğunlaştırdığını iddia ediyorlar. Kilise babaları bu ayeti vurgulayarak şu soruları tartıştılar: İsa bir insan mıydı? Fiziksel olarak ölümden dirildi mi ve Mary Magdalene (46) ile, Gregory Nyssa'nın sözleriyle (Schaberg ve Johnson-DeBaufre'de alıntı 47) "kendi ihlaliyle tersine dönen dirilişe olan inancıyla yeniden yoluna girsin" diye mi konuştu? "Mecdelli Meryem hikâyesinin"... "Havva hikâyesi gibi"... "tüm kadınların hikâyesi" haline geldiği sonucuna varılmıştır (47). Papa Büyük Gregory'nin altıncı yüzyıldaki vaazını, "Luka 7'deki 'günahkar' Mecdelli Meryem ile Beytanya'lı Meryem'in aynı kadın olarak sunulduğu tüm ihtişamıyla birleşme" olarak görüyorlar (47). Gregory'nin bunu fuhuşu bastırmak ve insanları cinsel günahattan ve şeytani mülkiyetten uzak tutmak için kullandığını iddia ediyorlar (48). Buna göre, Papa Gregory'nin tövbe azizi olarak Peter yerine Magdalene'yi seçtiği öne sürülüyor çünkü kadınların daha zayıf, iblis bulundurmaya ve cinsel günahlara karşı daha duyarlı olduğunu düşünüyordu. Ayrıca, Magdalene efsanesinin çiçek açmasına ve "kadınların cinselliği, günahkarlığı ve kurtuluşu hakkında yorum yapmak kadar ortaçağ erkek manastır maneviyatını ve dünya görüşlerini şekillendirmekle ilgili" hale gelmesine neden olan şeyin Papa Gregory'nin vaazı olduğunu öne sürüyorlar (48). 37 NIV'de Yuhanna 20.17 şöyle yazıyor: "İsa şöyle dedi: "Bana tutunma, çünkü henüz Baba'ya dönmedim. Bunun yerine kardeşlerimin yanına gidin ve onlara şunu söyleyin: "Benim Babama ve sizin Babanıza, benim Tanrıma ve sizin Tanrınıza dönüyorum." Yunanca satır arası metinler şöyledir: İsa'ya şöyle diyor: Dokunma, çünkü Baba'ya yükselmedim...."

--- SAYFA 87 ---

76 Schaberg ve Johnson-DeBaufre, hem Roma Katolikliği hem de Protestanlıktaki resmi görüşün, Mecdelli Meryem'i Bethany'li Meryem ve Luka'nın günahkâr kadınından farklı olarak tanımlayan Doğu Ortodoks görüşünü benimsemek üzere 1969'da değiştirildiğini kabul etmektedir (59). Ancak kilisenin düzeltme çabalarına rağmen İsa ile Meryem'in cinsel bir ilişkisi olduğu fikrinin tarih boyunca devam ettiğine de dikkat çekiyorlar: Katharistler veya Albigensliler (on ikinci ve on üçüncü yüzyıllar) onun İsa'nın cariyesi olduğuna inanıyorlardı. Martin Luther (on altıncı yüzyılın başları) aralarında cinsel bir ilişki olduğunu varsaydı... Erotik temalar sanatta, romanlarda ve şiirde görülür (60). Mecdelli Meryem metinlerini mesheden kadın metinleriyle birleştiren Mecdelli Meryem'e yönelik modern yaklaşımların "iyi niyetli toplumsal cinsiyet politikalarına" rağmen, "Mecdelli Meryem'i İsa'nın karısı veya sevgilisi haline getirmenin, İsa'yı gerçek bir insan erkeği yapma ve Meryem'in fahişeden meşru kadına kurtuluş sürecini tamamlama yönündeki başka bir girişim gibi görüldüğü" ileri sürülmektedir (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 62). Dahası, bu modern tedaviler Magdalene'i "İsa ve genel olarak erkekler hakkında düşünmek" için kullanıyor (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 62). İsa'yı "kariyerinde ve icraatında baskıya karşı mücadele eden marjinalleştirilmiş bir adam" olarak gören ve bu nedenle her iki cinsiyeti de [ilahi enkarnasyonunda] hem marjinalleştirilmiş kadınları hem de erkekleri içeren "Sophia-Tanrı" olarak temsil eden feminist İncil akademisyenleri ile aynı görüşteyiz (62). Bu nedenle "İsa'nın kendisini gerçek bir insan yapmak için Mecdelli Meryem'e ihtiyacı olmadığı" fikrini daha da ileri götürüyorlar (62). "Erkek ve kadın arasındaki sınırları" bozarak toplumun "'gerçek erkeğin' ne olduğuna dair anlayışını" değiştirir.

--- SAYFA 88 ---

77 çocuğu, müridinin ayaklarını yıkayarak, yas tutanları teselli ederek, onlarla birlikte ağlayarak, şiddetin sona ermesini isteyerek (62). Tomas İncili'ni ve bunu Mecdelli Meryem'in İsa'ya eşit olduğuna delil olarak gösterenleri eleştiriyorlar çünkü Meryem'in erkekleşerek "hayata layık" olabileceği fikrinden hoşlanmıyorlar (74). "Kadının 'erkek olma' hedefini", "erkeğin kadın üzerindeki geleneksel cinsiyet hiyerarşisini" güçlendiren bir şey olarak görüyorlar (75). Bu nedenle aydınlanmış ruhun gerçek amacının İsa'ya benzemek olduğu ileri sürülmektedir. Ancak onlara göre İsa, ilahi dişi bedenini giyen ve dolayısıyla hem erkek hem de kadın olan Kristolojik bir figürdür. Bir kişinin cinsiyetinin (ve cinselliğinin) kişiliğini tanımlamasına nasıl izin verilmemesi gerektiğini modelliyor (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 75). Schaberg, Mary Magdalene'in çarmıha gerilme ve dirilişin diğer kadınlarla birlikte sadık bir tanığı olmasını göz ardı etmemesi açısından Johnson-DeBaufre'den farklıdır (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 140). Ancak İlyas'ın Eski Ahit hikayesine, Magdalene'nin bayram gününde Roma Katolik Ayini'nde kullanılan Şarkıların Şarkısı metnine ve Gnostik metinlere dayanan yeni bir teori sunuyor. Bu metinlerle, İsa'nın bahçede Mecdelli Meryem'e görünmesinin, ölümsüz "romantik" aşkın bir göstergesi olmadığını, daha ziyade İsa'nın onu erotik sevgilisi değil arkadaşı olarak açıkladığının ve İlyas'ın 2 Krallar'da (140-141) Elişa'yı seçmesi gibi, halefi olarak Petrus yerine onu seçtiğinin bir işareti olduğunu öne sürer. Schaberg ve Johnson-DeBaufre, John'un İncilini yazdığı ilk Hıristiyan topluluğunun ritüellerle ilgili "kaygıları" olabileceğini öne sürüyor

--- SAYFA 89 ---

78 münzevi bir yaşam tarzını teşvik eden rahip topluluklarında temizlik ve/veya kadınların erkeklere dokunması (140). Ancak İsa'nın ölümü ve dirilişiyle damgalanan yeni eşitlikçi toplumda Meryem'in dokunuşunun bir tehdit olmayacağını öne sürüyorlar. Aksine, ilk havariler onun dokunuşunu ve "bana dokunmayın/tutmayın" yanıtını, Meryem'in İsa ile "acı açısından ne pahasına olursa olsun" hiç bitmeyen bir ilişkiye sahip olma arzusu olarak görürlerdi (140). Bununla birlikte, "İsa'nın Mecdelli Meryem'e görünmesinin, Hristiyanlıktaki hakim görüşler tarafından 'kısa devre' yapıldığı" iddia edilmektedir (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 144). Yuhanna'nın "Petrus'u ve sevgili öğrenciyi anlatıya dahil etmesi" onu gölgede bıraktı. Sevgili müridin imanı Meryem'inkinden üstün oldu çünkü sevgili mürit, cesedin yattığı mezar örtülerini gördü ve ölümden dirildiğine inandı (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 145; Yuhanna 20.9; Yuhanna 21.24). Ağlayan Meryem, onunla konuşan kişinin Rabboni ve dirilmiş Rab olduğunu, onu kabul edene kadar tanımadı veya kabul etmedi (Schaberg ve Johnson-Debaufre 145; Yuhanna 20.17). Daha sonra öğrenciler Kutsal Ruh'u alırken Meryem gözden kaybolur (Schaberg ve Johnson-DeBaufre 145). Schaberg ve Johnson-DeBaufre, Phillip İncili ve Pistis Sophia'nın "liderlik rolleri sergileyen kadınların göstergesi" olduğunu düşünüyor, ancak Yuhanna'nın son sahnelerinde Meryem'in yokluğu bu tür liderlik konusundaki çatışmalara işaret ediyor".(82-83,146) Meryem İncili'nin, Mecdelli Meryem'in bir peygamber ve İsa'nın halefi olarak kabul edilebileceğini gösterdiği ve böylece "apostolik veraset"in yerine "peygamberlik verasetinin" geçebileceğini gösterdiği iddia ediliyor. (151).

--- SAYFA 90 ---

79, Phillip'in İncili'ndeki öpücüğe ilişkin kanıtların belirsizliğini, Meryem'in model bir gnostik olduğunu, İsa'nın öpücüğünün, onun onu kabul ettiğinin ve onun öğretisini anladığının bir teyidi olduğu şeklinde yorumlamaktadır (81-82). Bir model gnostik olarak Mary, "diğerlerine yolu gösterdi", hatta "erkek gibi giyinmişti" (Schaberg ve Johnson-Debaufre 82). Bununla birlikte, gnostik Meryem'in hiçbir zaman Havarilerin Havarisi olarak bir görevi gerçekleştirmemiş olabileceğini göstermek için Thomas İncili'nden ve birinci yüzyıldaki Apostolik Kilise Düzeni'nden belirli kanıtlara işaret ediyorlar. Bu kanıt, Petrus ve Yuhanna'nın kendisini ve diğer kadınları, yaşama layık olmadıklarına inanarak nasıl ötekileştirdiklerini ve "son akşam yemeğinde ayakta durmalarına izin verilmediği" gerekçesiyle onları İsa'nın Efkaristiya hizmetinden nasıl dışladıklarını ortaya koymaktadır (84-86). Schaberg ve Johnson-Debaufre, Meryem'i İsa'yı seven bir kadın olarak vurgulayan ve ona sevilen bir arkadaştan daha fazlası olarak baktığını vurgulayan yorumların hem sevgiyi hem de Meryem'i azalttığını ileri sürmektedir (141). Özellikle Schaberg, Meryem'in cinselliğine dair muğlak bir okuma yapmayı tercih ediyor ve "O ve İsa'nın sevgili olup olmadığı konusunun muğlak kalmasına izin vermeyi" tercih ediyor (153). Çünkü Schaberg'in açıkladığı gibi, Meryem'i sadece bir aşk hikâyesindeki bir kahraman ya da İsa'nın özel kişisel dini bilgisini öğrencilerine aktaran yalnız bir kahraman olarak görmek istemiyor. Meryem'i "İsa'yla her türlü ilişkiyle" sınırlamaktan kaçınmak, "onu kendi başına görmek" ve onun cinselliğini "onun yaratıcı bütünlüğünün ve bizimkinin bir parçası" olarak görmek istiyor (153).

--- SAYFA 91 ---

80 4.2 Protestan Geleneği Bu tartışmalar, cinsiyet rolleri ve bir havarinin ne olduğu sorusuna odaklanan teolojik bir gerilimi yansıtıyor. Protestan Hristiyanlığı içindeki pek çok kadın, erkek Kutsal Kitap yorumlarının, Mary Magdalene gibi Hristiyan kadınları liderlik rollerinden, özellikle de cinsiyetleri nedeniyle "amir edilmiş" havarilik rollerinden alıkoyduğunu düşünüyor (Moltmann-Wendel 3, Winkett 20 ve Brock 3-7). 4.2.1 William Barclay ve Kilmore Vitray 1970'lerde etkili bir Protestan olan William Barclay, Roma Katolik geleneğinin bir yıl önce bu görüşten vazgeçmiş olmasına rağmen, Mary Magdalene'i coşkuyla kızıl günahkar olarak tanıttı. 38Yayıncıları onu "dünyanın en çok satan dini yazarı" (Nasıralı İsa'nın ceketi) olarak övdü. Aynı zamanda radyo ve televizyon sunucusu, İskoçya Kilisesi bakanı ve Glasgow Üniversitesi'nde İlahiyat ve İncil Eleştirisi Profesörü olarak görev yaptı. Barclay, metni, büyük ölçüde Yeni Ahit çevirilerine (Nasıralı İsa ceketi) dayanan, 1970'lerin popüler Franco Zeffirelli Hollywood yapımı Nasıralı İsa filminin film fotoğraflarına eşlik edecek şekilde yazdı. Barclay'in Yuhanna İncili üzerine 1975 tarihli yorumu şunu ileri sürer: "Gelenek her zaman Meryem'in İsa'nın geri aldığı, bağışladığı ve arındırdığı kızıl bir günahkar olduğunu söyler" (Daily Study Bible 265). Barclay'in Luka 10 hakkındaki yorumu şunu belirtir: İsa Marta'yı sevdi ve Marta da onu sevdi, ancak Marta nazik olmaya kalkıştığında, bu onun nazik olma yolu olmalıydı ki bu aslında onun nazik olma yolu olmalıydı. 38 Bakınız Ek A, Tablo 1.

--- SAYFA 92 ---

81 Kalbi susmak için haykıran birine karşı kabaydı. İsa Meryem'i seviyordu, Meryem de onu seviyordu ve Meryem de anlıyordu." (Daily Study Bible 142) Barclay'in tasvir ettiği sahne, Martha'yı bu Bethany sahnesinin ev hanımı yapıyor: İsa, eve huzur ve sessizlik umarak gelen evin erkeğidir ve Marta bunu ona vermemektedir. İsa, başıboş bir koca gibi, sevgisini neye ihtiyacı olduğunu bilen Meryem'e yöneltiyor. Daha önce de belirtildiği gibi Barclay, İskoçya Kilisesi'nin bir papazıydı. Magdalalı Meryem'in İsa'ya aşık kızıl kadın olduğuna ikna olmuştu. Barclay ayrıca insanların resimlere bakarak öğrendiğine de inanıyordu (Nasıralı İsa 7). Bunları akılda tutarak, Stephen Adam'ın Mull Adası'ndaki İskoçya Kilisesi'nin Kilmore Kilisesi'nde sergilenen şaşırtıcı derecede güzel vitray penceresini not etmek ilginçtir (Şekil 3). Burada sanatçı, Luka 10'da, Beytanya'daki Marta ve Meryem'in, onu seven kadının üzerine değil, İsa'nın üzerine kırmızı pelerini giydiği ev sahnesini tasvir ediyor. Sanatçı, İskoçya Kilisesi'nin inançlarına uygun olarak, İsa'nın elini kutsal bir vitray pencerenin eline yerleştirerek kadını İsa'nın sevdiği ve "geri aldığı, bağışladığı ve arındırdığı" kişi olarak gösteriyor (Barclay, Daily Study Bible 265). Bu pencerenin detayları açıkça bu kadını Marta'nın kız kardeşi Meryem ile ilişkilendirmektedir, çünkü pencerenin altında Luka İncili'nde (10.42) İsa'nın Marta'ya söylediği sözlerle atıfta bulunan "Meryem Seçilmiş" kelimeleri yer alan bir pankart bulunmaktadır. Bu İskoç penceresinde Mary'nin seçimi diğer insanların takip edebileceği canlı bir örnektir. Ancak burada Meryem hamiledir ve eğer İsa'nın sözlerine atıfta bulunan pankart olmasaydı, İsa'nın annesi Meryem ile ilişkilendirilebilirdi.

--- SAYFA 93 ---

82 Martha ile konuştu. Dolayısıyla, Mecdelli Meryem'i Luka'nın günahkar kadınından ayıran yaygın Protestan inanışlarına rağmen, Barclay ve Kilmore Kilisesi penceresi Mecdelli Meryem'i açıkça Bethany Meryemi ile birleştirdi ve ayrıca onu İsa'ya olan büyük sevgisi nedeniyle günahı affedilen kadınla birleştirdi.

--- SAYFA 94 ---

83 Şekil 3: Adam, S. Mary Hath Kaynağı Seçmiştir. Adem, 1905.

--- SAYFA 95 ---

84 4.2.2 Elisabeth Moltmann-Wendel Meryem'in kırmızılı bir kadın (kırmızı bir günahkar) olarak tasvirini destekleyen Barclay'ın Luka İncili üzerine yaptığı gibi sanatçılar ve yorumlar genellikle Marta'yı, İsa'ya ihtiyaç duyduğu anlayışı ve ilgiyi vermek için zaman ayıramayacak kadar ev işleriyle meşgul biri olarak tasvir eder (Barclay, Daily Study Bible, Luka İncili 141-142). Bu tasvir, seçkin bir Alman Reformcu feminist ilahiyatçı olan Elisabeth Moltmann-Wendel'i kızdırıyor ve rahatsız ediyor. The Womenaround Jesus: Reflections on Authentic Personhood (1980, Engl. Trans. 1982) adlı kitabında şöyle yazıyor: 'Martha'yı düşündüğümde aklıma bir çocuk İncilinden bir resim geliyor. Resimde Meryem İsa'nın ayaklarının dibinde oturuyor ve onu dinliyor, arka planda ise Marta yüzünde kötü, güvensiz bir ifadeyle mutfak kapısına yaslanmış durumda. (18) Moltmann-Wendel'i özellikle rahatsız eden şey, kilisenin geleneksel kadının ev idaresi rolünü kınamak için Magdalalı Meryem'in tövbekar rolünü kullanmasıdır (19). Mecdelli Meryem'in Bethany'li Meryem ile birleştirilmesini reddeder çünkü bu, Meryem'i Martha'nın (64) pahasına yüceltmıştır. Bu nedenle Martha'yı unuttuk: İlk kilise geleneğinde ve resim sanatında uzun bir yaşam sürdü. Eski bir efsaneye göre, İsa kendisini kendisine diriliş ve yaşam olarak açıklayana ve kardeşini hayata döndürene kadar direnen Marta, kötülüğün, şeytaniliğin ve eski düzenin vücut bulmuş hali olan bir ejderhayı, yani bir ejderhayı yendi. Orta Çağ'da genellikle ayaklarının dibinde zincirlenmiş bir ejderha uzanmış, gururlu bir ev kadını olarak resmedilirdi. (27)

--- SAYFA 96 ---

85 Okuyuculara, "İsa'nın diriliş ve yaşam olduğunu ilk duyanın" Meryem değil, Marta olduğu hatırlatılır 39 ve bu nedenle "kilisede kadınlara kaybolan kendilerine dair hislerini" geri kazandıran kadındır. Martha sıradan bir ev kadını değil. Martha, "bir ejderha kılığında eski düzeni fetheden" "ev kadınıdır" (Moltmann-Wendel 28). Moltmann-Wendel, popüler kültürü Magdalalı Meryem ile ilgili olduğu için eleştirirken, okurlarına İncil'deki Meryem'e dikkat etmelerini hatırlatır (64). İncil'de Mecdelli Meryem'in, İsa'nın iyileştirdiği ve müjdeyi vaaz etmek için çağırdığı İsa ile alışılmadık bir dostluğu olan biri olarak tasvir edildiğini gözlemliyor (76). 4.2.3 Lucy Winkett İngiltere Kilisesi'nin atanmış bir rahibi olan Lucy Winkett, Magdalalı Meryem'i büyük günahkar ve Bethany'li Meryem olarak tasvir edilen büyük tövbekarla birleştirme konusundaki modern hata olarak algıladığı şeyin nasıl ortaya çıktığını çok kısa ve öz bir şekilde anlatıyor. Bethany Meryem'in Luka 10'daki Meryem ile, Yuhanna 12'nin, Luka 7'deki günahkarın ve Yuhanna Kuyusu'ndaki kadınla 4'ün meshedilmesiyle ilgili yanlış bir denklemin olduğuna inanıyor: Mecdelli Meryem = merhemli kadın = kuyudaki kadın = başıboş kadın = fahişe bileşik figürü Mecdelli Meryem'i oluşturmuştur. (21) 39 Moltman-Wendel Yuhanna 11.25-27'ye atıfta bulunuyor.

--- SAYFA 97 ---

86 Roma Katolik Kilisesi, hatanın asıl kaynağı ve onu sürdüren popüler kültür olarak görülmektedir (21). Temmuz 2000'de (20) "Aziz Mary Magdalen Günü" nedeniyle yapılan açılış konuşmasında Winkett şunu belirtti: Genel olarak İncil'deki hayal gücünün bu parçasını onaylayan kişi Papa Büyük Gregory'ydi... 591'de Roma'da... 1969'da Roma Katolik Kilisesi, Papa Gregory'nin yorumunu resmen geçersiz kıldı ancak Batı yorum ve geleneğine hakim oldu ve hâlâ da öyle. (21) Winkett'i özellikle kızdıran şey, kilisenin Magdalalı Meryem'i "düşmüş" kadınla, ıslah edilmiş fahişeye eşanlamli hale getirmesi ve daha sonra bu şekilde taviz verilmiş ve "düşmüş" sayılan kadınlardan çocuk sahibi olan bekar rahipleri papazlıktan çıkarmakta başarısız olmasıdır (20): Magdalalı Meryem, düşmüş kadınların kaldığı evlere, Magdalen çamaşırhanelerine adını vermiştir; diğerlerinin yanı sıra, rahiplerin çocuklarına hamile kadınlar için çalışma evleri olarak popüler (tüm günah ve leke tasvirleriyle birlikte)... Tövbekar günahkar, ıslah edilmiş fahişe, Meryem'in hakim karakterizasyonu olmuştur... minnettar düşmüş bir kadın bağlamında, muhtemelen İsa'ya aşık, ona adanmış ve terk edilmiş bir aşık gibi onun ölümüyle harap olmuş. (20) Winkett'in iki Meryem'i Luka'nın günahkar kadını ve kuyunun başındaki kadınla birleştirme konusundaki isteksizliği, İsa'nın günahsız olan tek bağışlayıcı olduğu Hristiyan bağışlamasının tek taraflı bir süreç olduğu anlayışının altını çiziyor. Dolayısıyla, eğer bu doğruysa ve günahkarı affeden suçsuz kişi İsa ise, Winkett'in algıladığı yanlış denklem, ele alınması gereken siyasi bir önem kazanır.

--- SAYFA 98 ---

87 4.2.4 Piskopos John Shelby Spong John Shelby Spong üretken bir yazar ve Newark, New Jersey'de yaşayan bir Piskoposluk Piskoposu'dur. Pek çok kitabı geleneksel Hristiyanlığın cinsel değerlerine meydan okudu ve adı "neredeyse dini tartışma ve tartışmalarla eşanlamlı" hale geldi (Todd H3). Spong'a göre, İsa ve Meryem'in sevgili olduklarına dair herhangi bir fikir, "kilisenin benimsediği ahlaki değerlere aykırı olacaktır... ve İsa'nın vücut bulmuş Rab ve Kutsal Günahsız Olan olarak anlayışımızı derinden ihlal edecektir" (Born of a Woman 189). Aynı zamanda Margaret Starbird'ün Mecdelli Meryem ile İsa'nın evli olduğu yönündeki iddiasına da katılmaktadır (185-189). Daha fazlasını öğrenmek için ona Eylül 2010'da bir e-posta mektubu40 yazdım ve evli bir İsa fikri hakkında daha fazla yorum yapmasını istedim.41 O, İsa'nın evli olmasını umduğunu ve kesin olmasa da bunu destekleyecek kanıtların bulunduğunu söyledi. Ayrıca, Magdalene'nin Martha'nın kız kardeşi Meryem ile aynı kişi olduğu inancını destekleyen güçlü kanıtlar olduğunu düşündüğünü ancak "sonraki Magdalene geleneklerinin çoğunu efsane ve folklor olarak" gördüğünü söyledi. 42 Ona tekrar yazdım ve İsa'nın neden evli olmasını umduğunu ve İsa'nın da sevdiği Marta'yı neden İsa'nın karısı olarak görmediğini sordum. Spong daha sonra İsa'nın evli olmasını umduğunu çünkü kendi deneyimine göre evliliğin "en harika şey" olduğunu söyledi. 40 Bu e-postada ona yüksek lisans projem için ondan bazı ek bilgiler istediğimi söyledim. Bu yazışmalardan alıntı yapma izni yanıtlarında gizlidir. 41 Kişisel e-posta yazışmaları 17.09.2010 Ek B. 42 Kişisel e-posta yazışmaları 11/8/2010 Ek B.

--- SAYFA 99 ---

İnsanların sahip olabileceği 88 ilişki." 43 Marta'nın İsa'nın karısı rolünü üstlenmesine ilişkin soruma yanıt olarak Spong şöyle yanıt verdi: Marta, Kuzey Amerika'da o kadar küçük bir figür ki. onu ciddiye almadığımı. Meryem de Mecdelli Meryem ile aynı olmadığı ve İsa Hikayesindeki ana kadın olmadığı sürece küçüktür. İsa'nın Martha ile evli olduğu ve kız kardeşi Meryem'e aşık olduğu fikrinin Cecile B. DeMille'den çıktığını düşünüyorum! 44 Spong, evliliğin insanoğlunun sahip olabileceği en harika ilişki olduğunu savunuyor ancak evli kadınların geleneksel olarak Martha'nın gibi rolleri seçtiklerini dikkate almaya istekli değil. Rolünün önemsiz olduğunu söyleyerek geleneksel tercihleri destekleme fırsatını gözden geçiriyor. Ayrıca Meryem'in rolünün, İsa'yla evli olduğunu umduğu Mecdelli Meryem'le birleştirilmediği sürece önemsiz olduğunu belirtir. İsa'nın Marta'yı ve kız kardeşi Meryem'i sevdiğini söyleyen Yuhanna'nın metnidir (Yuhanna 11.5). Bu nedenle Spong'un, İsa'nın hem Marta'yı hem de kız kardeşi Meryem'i sevmesiyle ilgili yorumu, yalnızca bir film yapımcısının iddia etmeye cesaret edebileceği bir şeydir. Spong ya büyük bir hata yaptı ya da sinsice bir sonraki film için zemin hazırladı. 4.3 Gnostisizm ve Yunan Ortodoks Geleneği Gnostik metinler, içerikleri nedeniyle Meryem'in rolü ve İsa ile ilişkisi hakkındaki tartışmayı artırmaktadır ve ikinci yüzyılın sonlarından itibaren kendilerini ortodoks olarak adlandıran Hristiyanlar, kendileriyle aynı fikirde olmayanları, özellikle de gnostik Hristiyanları ve yazılarını sapkın olarak adlandırmışlardır (Pagels xxiii-xxiv). Yükselen çoğunluk görüşü, 43 Kişisel e-posta yazışmalarından kurtulmak için her türlü çabayı gösterdi 11/8/2010 Ek B. 44 El yazısıyla yazılan yazışmalar 11/10/2010 Ek C.

--- SAYFA 100 ---

89 kiliseyi sapkınlığa sürükledi ve inançlarını mümkün olduğunca yok etti. Hayatta kalanlar, Elaine Pagels gibi kilise tarihçilerinin araştırma odağı haline geldi. Yakın zamanda keşfedilen apokrif metinlere kadar, en dikkate değer olanı 1945'te keşfedilen Nag Hammadi Kütüphanesi koleksiyonuydu, bilim adamları onlara karşı yapılan yazılı saldırılar nedeniyle Gnostisizm hakkında sınırlı bir anlayışa sahipti (Pagels xi, xxiv). Gnostik Meryem İncili'nin büyük bölümleri de dahil olmak üzere, kadınlara atfedilen metinlerin çoğu artık mevcut değildir (Pagels xxiv-xxxii; Moltmann-Wendel 5). Günümüze ulaşan birkaç metin, İsa'nın Mecdelli Meryem'i sevdiğini göstermek için çağdaş tartışmalarda kullanılırken, aynı zamanda bu fikre karşı çıkmak ve havarilerin "öpücüğe" itirazının, kadınların rahiplik rolleri arayışında olduğu bugün de devam eden meşruiyet mücadelesinin kanıtı olduğunu iddia etmek için de kullanılıyor. 4.3.1 Elaine Pagels Tarihi Elaine Pagels, Gnostisizm üzerine ilk büyük kitap olan The Gnostic Gospels'in (1979) yazarıdır. Magdalalı Meryem'in gnostik metinlerde yer alan tarihi şahsiyet olduğu görüşünü desteklemekte ve bunları ilginç bulmaktadır çünkü bu metinler, ilk Hristiyanlar tarafından benimsenen ve antik çağdaki Ortodoks Hristiyanların bazılarında nefret ettiği çeşitli inançları sergilemektedir (xxxviii). Kendisi, "İlk Hristiyanlığı meşgul eden ihtilafların yeniden keşfedilmesinin, o zaman ve şimdi tüm tartışmanın ana konusuna ilişkin farkındalığımızı keskinleştirdiğini" söylüyor: Dini otoritenin kaynağı nedir?" (181). Philip'in Gnostik İncili, Mecdelli Meryem ile İsa arasında erotik bir ilişkiye işaret eder (Sayfa 21; Nag Hammadi Kütüphanesi 148). Pagels'in önerdiği

--- SAYFA 101 ---

90, bu yakınlığın, "[Tanrı ile] deneyimlerini tanımlamak için cinsel metaforlar seçen" "birçok geleneğin mistikleri"ne benzer şekilde "mistik birliktelik iddialarına işaret edebileceğini" (21-22) belirtmektedir. Pagels, erken Hristiyanlık döneminde yayınlanan çeşitli gizli İncillerde, vahiylerde ve mistik öğretilerde "dişil güce" duyulan hürmetin kanıtlarının bulunduğunu doğrulamaktadır (68). Yine de, 200 yılı gibi erken bir tarihte, ana Hristiyan geleneğinde Tanrı'ya dair neredeyse tüm kadınsı tasvirlerin kaybolduğunu söylüyor (68). Papa, Gnostisizm'i sapkınlık olarak ilan etmiş olmasına rağmen (68.179), William Blake gibi popüler kültürün edebiyatçılarının hâlâ gnostik yazarlara erişimlerinin olduğuna dikkat çekiyor. Pagels, Gnostisizmi ve kadına duyulan saygıyı sapkınlık olarak ilan eden ortodoks hakimiyetin nedenini ortaya koyuyor. Hristiyanlığın en eski geleneklerinin, "antik Yakın Doğu'nun" çağdaş tanrıalarının çoğundan farklı olarak gücünü bir kadın tanrısallıkla paylaşmayan ve "hiçbir tanrının ilahi Kocasını veya Sevgilisini" olmayan İsrail'in Tanrısına inandığını açıklamaktadır (57). Journal of Ecumenical Studies'in kurucusu ve editörü Leonard Swidler, bu Tanrı ve Cinsiyet fikrinden bahsederek, 1979 tarihli yayınında İncil Kadın Beyanları'nda, Tanrı cinsiyetin ötesinde olsa da, Tanrı'nın yine de cinsiyetlendirilmiş olduğunu söylüyor: Her ne kadar İbrani geleneği Tanrı'yı erken dönemde aşkın, cinsiyet de dahil olmak üzere sınırlamaların ötesinde algılasa da, yine de Tanrı'dan cinselliği içeren terimler ve imgelerle bahsetmekte ısrar etti. (21)

--- SAYFA 102 ---

91 Swidler, erken dönem İbrani geleneğinin "Tanrı'dan sıklıkla eril - ve dişil - imgelerle bahsettiğini, ancak aynı zamanda Hinduların neti neti yolu (bu değil, o değil) dediği şeyi izleyerek... Tanrı'nın cinselliği aştığını onaylamaya devam ettiğini" açıklar (21). Elaine Pagels, Ortodoks tahakkümün olumsuz sonucunun, Thomas'ın İncili'nin (79) kanıtladığı gibi, "ikinci yüzyılın sonlarına gelindiğinde ortodoksların (ve bazı gnostik toplulukların), erkeklerin kadınlar üzerindeki tahakkümünü ilahi olarak emredilmiş bir düzen olarak kabul etmeye başlamaları" olduğuna işaret ediyor. Tomas İncili, İsa'nın şöyle dediğini anlatır: "[Meryem'i] erkek yapmak için ben kendim önderlik edeceğim, böylece o da siz erkeklerle benzeyen yaşayan bir ruh haline gelebilir" (Sayfalar 80; Nag Hammadi 138). Pagels, Ortodoks Hristiyanlığın baskın bir din olarak varlığını sürdürdüğünü, çünkü erkek otoritesine uymayı talep ettiğini ve daha örgütlü ve popüler hale geldikçe gnostik Hristiyanların bastırılmış bir azınlık haline geldiğini söylüyor (83.178). Ortodoks Hristiyanlık "dini yaptırım ve etik yönlendirme sağlayan kurumsal bir çerçeve" sunuyordu. Gnostik Hristiyanlık, "huzursuz araştıran kişiye" "kendini keşfetmenin yalnız bir yolunu" sundu (Pagels 178). Hayatta kalamayacak kadar çeşitli olmasına rağmen, bazı kısımları asla kaybolmadı: Gnostik Hristiyanların kaygıları, yeraltına sürülen bir nehir gibi, yalnızca bastırılmış bir akıntı olarak hayatta kaldı. Bu tür akımlar Orta Çağ boyunca çeşitli sapkınlık biçimleriyle yeniden ortaya çıktı... Daha sonra Reformasyonla birlikte [tekrar]... Ancak Reformasyondan ortaya çıkan hareketlerin büyük çoğunluğu... ikinci yüzyılda kurulan ortodoksluğun temel çerçevesi içinde kaldı. (Sayfa 179)

--- SAYFA 103 ---

92 Doktrinsel uygunluk ortodoksluğu tanımlarken, öğretimin çeşitliliği ve farklı bir yol seçme sapkınlığı tanımlıyordu (Sayfa 28). Hristiyanlık Almanya, İspanya, Galya, Mısır ve Afrika'ya yayıldıkça, Clement ve Tertullian arasında kadınsı unsurların ortodoks olarak onaylanması ve kadınların kilise yaşamına aktif katılımcılar olarak kabul edilmesiyle ilgili anlaşmazlıklar ortaya çıktı (Pagels 82). Erkeklerin fikir birliği, Clement'in pozisyonunun sapkınlık olduğuna karar verdi ve Tertullianus'un pozisyonunun benimsenmesi lehine karar verdi: Bir kadının kilisede konuşmasına, öğretmenlik yapmasına, vaftiz etmesine, [Eucharist] teklif etmesine veya kendisi için herhangi bir erkeksi işlevde - en azından rahiplik görevinde - pay talep etmesine izin verilmez. (Qtd. Pagels 83) Yani Pagels'e göre o zaman ve şimdi mesele "dini otoritenin kaynağı"dır (181). Kadınların rahip olarak aktif katılımı hâlâ bir tartışma kaynağıdır (Pagels 83; Limouris 10). "1977 yılında Roma Piskoposu Papa VI. Paul, bir kadının "Rabbimiz bir erkek olduğu için" rahip olamayacağını beyan etmiştir (Sayfa 83). 4.3.2 Myralı Prof. Dr. Chrysostomos 1988 yılında Myra Rum Ortodoks Piskoposu Prof. Ortodoks Kilisesi'nde Kadın ve Kadınların Niteliği Sorunu" (Limouris 10). Chrysostomos açılış konuşmasını şu sözlerle tamamladı: "Bizler burada... çok önemli bir görevle meşgul olmak için... Kilise doktrini açısından kadınların atanmasının imkansızlığını yeniden ifade etmek için toplandık" (Limouris 11). Chrysostomos, Papa VI. Paul gibi,

--- SAYFA 104 ---

93 "rahiplik töreni erkeklerle aittir, çünkü bu, enkarne olmuş Mesih'in tanıklığını ve kurban edilmesini temsil eder" (130). Dolayısıyla, Elaine Pagels'in iddia ettiği gibi, o zaman ve şimdi en önemli meselenin dini otoritenin kaynağı olduğu anlaşılıyor (181). Doğu ve Batı kiliselerindeki din adamları ve din adamları, Mecdelli Meryem'in tanıklığını ve kurbanını sıradan ve vücut bulmuş erkek İsa'dan daha aşağı düzeyde görürlerse, kadınların bir piskoposun dini otoritesini elde etme olasılığı bir hayal olarak kalacaktır. Bunu akılda tutarak, Batı kilisesindeki Mecdelli Meryem'i günahkar kadından ayırma, Mariolojik inançlarını Doğu kilisesiyle yeniden hizalama girişimlerinin, piskoposların güçlerini korumaya yönelik siyasi bir stratejisi olduğunu düşünüyorum. 4.3.3 Karen King Karen King, Harvard İlahiyat Okulu'nda prestijli Hollis Kürsüsü atamasına sahip olan ilk kadındır. Akademik uzmanlık alanı erken Hristiyanlık ve Gnostisizmdir. Onun görüşü, Mecdelli Meryem ve İsa'nın tamamen manevi bir evliliğe sahip olduğunu, onların birlikteliğinin insan ruhunun Tanrı ile nasıl birleştiğini gösterdiğini iddia eden Magdalalı Adanmışları desteklemektedir (Blanca). King'in gnostik Meryem İncili yorumuna göre Meryem, Havarilerin Havarisidir (79).45 O, İlahi Aleme yükselen ve sahte güçlerin muhalefeti ve tutkuların direnişi yoluyla nefsin kabulü yoluyla gerçek bir insan haline gelen İsa'nın muadilidir. 45 Ayrıca bkz. Claire Nahmad ve Margaret Bailey,188-189.

--- SAYFA 105 ---

94 öfke, arzu, şehvet, açgözlülük ve kıskançlık (Kral 79). İsa'nın benzeri olarak Meryem, beden almış dirilmiş Mesih'in halefi ve eşiti olacaktı. Karen King'in 2003 tarihli *The Gospel of Mary of Magdala: Jesus and the First Woman Apostle* adlı kitabı, 1896'da keşfedilen ve ilk kez 1955'te yayınlanan Meryem İncili'nin beşinci yüzyıla ait Kıpti parçalarını ve 1938 ve 1983'te yayınlanan üçüncü yüzyıla ait Yunanca parçaları yorumlar. King, bu erken Hristiyan İncili'nin, Meryem İncili'ni geleneksel yaklaşımlar ışığında inceleyerek İsa ve Meryem'in öğretilerine nasıl ışık tuttuğunu inceliyor. İsa'nın öğretileri, Pavlus'un mektupları, Yuhanna'nın İncili, Havarisel öğreti ve Hristiyanlığın tarihi (Kral 8-12). King'e göre bu diriliş sonrası parçalar, Magdalalı Meryem'in fahişe olduğu görüşünü teolojik kurgu olarak ortaya koyuyor. Bu parçalar boyunca, iç huzurun nasıl elde edileceğini ve öğrencilerin Kurtarıcı ile aynı acıyı ve kaderi paylaşma korkusu olmadan müjdeyi nasıl vaaz edeceğini anlayan tek kişi Meryem'dir (Kral 3-4,109). King'in kitabının çoğu, Mecdelli Meryem ile dirilen Mesih arasındaki gerçek ilişkiden ziyade karmaşık teolojik konulara odaklanıyor. Sonuçta King, Meryem İncili'nin, ruhun şiddet ve tutkuyu yenerek Tanrı'dan ayrılığının üstesinden gelebileceği fikrini desteklediğini ileri sürer (81). İnsan ruhu, kendini kabul ederek ve sahte güçlere karşı çıkarak ve alt dünyanın tutkularına direnerek ilahi Aleme yükselebilir ve gerçek bir insan olabilir (Kral 79). King, İsa'nın ölümü ve dirilişinden sonra, dünyanın İsa'yı "bağışlamaması" nedeniyle öğrencilerin endişelenip korktuklarını öne sürüyor.

--- SAYFA 106 ---

95 Kurtarıcı, böylece dünyanın onları nasıl "bağışlayacağını" göremediler. Meryem'in, havarileri "şefkatle" öperek onları teselli etmek ve aralarındaki uyumu yeniden sağlamak için Kurtarıcı'nın teselli edici rolünü nasıl üstlendiğini anlatıyor. Karşılığında Petrus ona "kız kardeş" diyor ve Kurtarıcı'nın ona özel bir sevgi beslediğini kabul ediyor (83). King, Meryem ve Petrus (148-149,187) arasında liderlik için bir yarışma olduğunu ileri sürer ve Kurtarıcı'nın Meryem'i diğer havarilerden daha çok sevdiğine inanmayı reddeden öğrenci Levi'yi (Kral 88) ve Petrus'un İsa'nın onu diğer erkek havarilerden daha fazla sevdiğine inanmayı reddetmesini (Kral 88-89) vurgular. King, Meryem'i yanlışlıkla İsa'yı Bahçıvan olarak gören biri olarak tasvir ederek, daha sonra pek de doğru olmayan bir şekilde Rabboni olarak tasvir ederek kanonik Yuhanna İncili'ni, Meryem'in İsa'nın halefi rolünü zayıflattığı için eleştirir - bu sırada İsa ona ona dokunmamasını söylemişti - sonunda Meryem doğru olanı yaptı ve onu Rab olarak onayladı (130-133). Sonunda King, Meryem'in hem erkek hem de kadınların lideri ve önde gelen bir mürit olduğu sonucuna varır (148-187). King bu önemi, Meryem'in, Petrus'la olan mücadelesine rağmen yüceltilmiş İsa'nın vizyonuna sıkı sıkıya bağlı kalan bir kadın olmasına ve Meryem İncili'nde Kurtarıcı'nın mesajının anlamını iletmek için gereken tüm rolleri kişileştirebilen tek kişi olmasına bağlar (148-187). King, Meryem'in Batı Avrupa kültüründe sanat ve edebiyat yoluyla yaygınlaştırılan tövbekar bir fahişe portresini eleştirir ve bundan vazgeçer (148-149,187).

--- SAYFA 107 ---

96 Kralın Havarileri bölümünde, "Magdalene" sıfatının Meryem'in Migdal kasabasından olduğu anlamına geldiği fikrini destekler 46 ve Mecdelli Meryem'in, Meryem'i Yuhanna 8'deki zina yapan kadın ve Yuhanna 4'teki (148-153) altı sevgilisi olan kadınla daha da karıştırmanın ilk adımı olarak İsa'yı mesheden Luka'nın isimsiz günahkârıyla olan ilişkisinden bahseder. Mecdelli Meryem'e bu ek dört katlı karakter bileşimini yükleyerek, kilise babalarının Meryem'i tövbe eden bir fahişe olarak etiketleyebildikleri ve bunu Meryem'in ve kadınların yüzyıllar boyunca neden İsa'nın dirilmiş bedenini öğretmeye veya ona dokunmaya layık olmadığını açıklamak için kullanabildikleri öne sürülüyor. Kadınları öncelikle maneviyatları açısından değil, cinsellikleri açısından değerlendiren görüş böylece güçlendi (King 152).

4.4 Modern Adanmışlar ve Yeni Çağ Geleneği Magdalalı Meryem'in modern adanmışları arasında radikal feministler, kadın rahiplerin atanmasını savunanlar, Yeni Çağ ve neo-Gnostik inananlar ve kompo teorisyenleri (Lloyd) yer alır. Bu adanmışların birçoğu Meryem'in İsa'nın eşit ortağı olduğuna ve İsa ile kutsal gelini olarak evli olduğuna ikna olmuşken, sadece Margaret Starbird gibi bazı adanmışlar Meryem'in çocuğunu doğurduğuna ve kilisenin bu gerçeği kasten gizlediğine inanıyor (Blanca, Alabaster Jar xx-xxi).⁴⁷ Lynn Picknett gibi diğerleri Starbird'ün dünyevi gelin iddialarını çürütüyor, ancak erken Hristiyanlığın Şarkı'dan yararlandığını söyleyerek ona katılıyor 46 Starbird, King ile aynı fikirde değil (Kaymaktaşı Kavanozu 51-51), Picknett'in yaptığı gibi. Magdala kasabası birinci yüzyılda mevcut değildi (Picknett 62). ⁴⁷ Ayrıca bkz. Claire Nahmad ve Margaret Bailey.

--- SAYFA 108 ---

Şarkılar Şarkısı'nda Meryem Ana'nın değil Magdalalı Meryem'in Gelin olduğu Roma Katolik ayinini kutlamak için Şarkıların 97'si (104; Blanca). 4.4.1 Barbara Walker Bazı modern Magdalene adanmışları, kutsal metinlerin yorumlanmasına daha mistik bir yaklaşım benimserler ve gnostik Meryem'i, Bakire ve Fahişe stereotipini (Blanca) aşan özgürleştirici bir arketip olarak onurlandırmak için kendi davalarına dönenleri kazanmak amacıyla gnostik öğretilere yönelirler. Örneğin, Barbara Walker radikal feminist bir araştırmacıdır ve kadınların tarih boyunca sergilediği kutsal rolleri vurgulayan birçok kitabın yazarıdır. Kadının Mitler ve Sırlar Ansiklopedisi'nde Origen hakkında yazıyor: Origen, Magdalalı Meryem'e mistik bir bağlılık gösterdi; ona "hepimizin annesi" diyerek onu Tanrıça ile karıştırdı, bazen Kudüs, bazen de Kilise (Ecclesia, Meryem Ana'nın başka bir adı). Origen, zamanın başlangıcından beri yaşamış olan Magdalalı Meryem'in ölümsüz olduğunu iddia etti. (614) 48 Walker Meryem'e Tanrı ile aynı dini otoriteyi verir. Meryem İncili'nde ve Tanrıça ibadetiyle ilgili diğer eski metinlerde yer alan kanıtların, ilk Hristiyanların Magdalalı Meryem'e bir tanrıça olarak taptıklarını gösterdiğini iddia ediyor (614). Walker ayrıca Bakire Meryem'in "Kudüs tapınağında kurtarıcı oğluyla birlikte tapınılan Babil'in Büyük Fahişesi, üçlü Tanrıça Mari-Anna-İhtar olan Fahişe Meryem'in yalnızca bir başka formu" olduğunu iddia eder (614). Walker, 7. yüzyılda "Papa Sergius'un, fahişe-tanrıça Libera'nın eski tapınağına yıllık bir geçit töreni düzenleyerek 48'i değiştirdiğini söylüyor. Walker, yazılarındaki gnostik unsurların Yunan Kilisesi'nin onu kafir ilan etmesine neden olana kadar, erken dönem Yunan Kilisesi'nin Origen'i bir aziz olarak kabul ettiğine dikkat çekiyor (614).

--- SAYFA 109 ---

98 tapınağın Santa Maria Maggiore'ye adı: Yüce Kutsal Meryem" (614). Walker, bu kanıtın Kutsal Meryem Papa Sergius'un Magdalalı mı yoksa Bakire Meryem mi kastettiğini açıklığa kavuşturmadığını kabul ediyor. Dolayısıyla "ikisini ilkel dişil güç olarak birleştirdiğini" öne sürüyor (614). Ayrıca Orta Çağ'da Roma Kilisesi'nin Mecdelli Meryem'e Bakire ve Fahişe olarak açıkça tapındığı iddia ediliyor. Bu iddia, Papa'nın II. Julius, sanki Tarikatın Magdalene rahibeleri onu destekleyen fahişelerle eşitmiş gibi, Roma'da Aziz Mary Magdalene Tarikatı'nın Kutsal Kız Kardeşlerini ayakta tutmak için bir genelev kurdu. İkinci olarak, Walker, Papa III. Innocent'in "Roma'nın bakireler ve evlenmemiş kadınlar olarak adlandırılan fahişeler topluluğunu tercih ettiğini" ve "bunlardan biriyle evlenen herhangi bir erkeğin cennette özel olarak övüleceğini açıkça ilan ettiğini" öne sürüyor. fahişe imajı Walker'ı üzmüyor. Antik dünyanın tapınak fahişelerine "hastaların şifacıları" olarak saygı duyduğunu ve İsa gibi "tükürüklerinin bile tedavi edebildiğini" iddia ediyor (820). Daha da önemlisi Walker, Mecdelli Meryem'i Meryem Ana ile eşitlemek, Magdalalı Meryem'e Pallas Athena gibi eski tanrıçaların özerkliğini vermek anlamına geliyor. "Birkaç eşi" olmasına rağmen "Kutsal Bakire" olarak tapınılan "Atina'nın ana tanrıçası" (Walker 74,763).

--- SAYFA 110 ---

99 4.4.2 Leonard Swidler ve Stevan Davies Temple Üniversitesi Dinlerarası Diyalog ve Katolik Çalışmaları profesörü Leonard Swidler'e göre, Thecla gibi kadınlar Apokrif Elçilerin İşleri boyunca erkek kılığına girmişler ve ölü erkekleri diriltmek gibi mucizeler gerçekleştirmişlerdir (318). Swidler, Stevan Davies'in 1978'de Temple Üniversitesi'nde yaptığı doktora tezinden önce, İncil bilginlerinin kanonik metinlerde kadın yazar olma olasılığını ciddi olarak düşünmediklerini söylüyor (317). Kanonda Thecla (erkek gibi giyinmiş) gibi daha farklı giyinen kadın yazarların var olduğu genel kabulü tespit edilinceye kadar (Swidler 321), gnostik metinler insanlara geleneksel Hristiyanlığa karşı geçerli bir alternatif sunar (Pagels 80,181). Ancak Swidler'e göre Roma Katolik Kilisesi, Thecla'yı "1969'a kadar" aziz olarak listelemiştir. (320) ve 14. yüzyıla kadar yorumcular Romalılar 16.6-8'de adı geçen havari Junia'nın da kadın olduğunu kabul ettiler (299). Swidler şu yorumu yapıyor: "Hristiyan yazarların Thecla'nın azizliğini ortadan kaldırmaya ve [havari] Junia'yı bir erkek ismi haline getirmeye ancak daha modern zamanlarda çaba göstermeleri tuhaf". Kadın düşmanlığını suçluyor (299). Ann Brock, Mary Magdalene, the First Apostle adlı kitabında havarilik ve meşru liderlik sorununun Pavlus'un havari tanımından kaynaklandığını savunuyor. "Pavlus'un havarilik ve meşruiyet iddiasında iki husus temel olarak ortaya çıkıyor: 1) dirilen Mesih'in ortaya çıkışına tanık olmak ve 2) Mesih'in mesajını duyurmak için ilahi bir çağrı veya görev almak" (Brock 6).

--- SAYFA 111 ---

100 Yuhanna İncili Mecdelli Meryem'i bir havari olarak meşrulaştırırken, Luka İncili onu dışlıyor gibi görünüyor çünkü İsa'nın Mecdelli Meryem veya Junia ile doğrudan konuştuğundan açıkça söz etmiyor (Brock 162). Swidler ve Davies ilginç noktalara değiniyor. Yuhanna İncili'nin dışında, Mecdelli Meryem'in havarisel yazarlığını destekleyen açık kanıtlar mevcut olabilir. İsa'nın kendisine verdiği erkek kimliğinin, Thomas İncili'nin de gösterdiği gibi, Yeni Ahit'te de var olabileceğini, Hristiyanların Mecdelli Meryem'in havarisel erkek adını bulmak için bunu ve Junia vakasını akılda tutarak yeniden okuması gerekebileceğini söylüyorlar. 4.5 Son Düşünceler Mecdelli Meryem'in rolü yüzyıllar boyunca İsa'nın annesi Meryem ve diğer kadınlarla birleştirildi, karşılaştırıldı ve karşılaştırıldı. Roma Katolik ve Yunan Ortodoks gelenekleri Meryem'e Tanrı'nın annesi olarak saygı gösterir. Ancak pek çok kadın bu iddianın geçerliliğini sorguluyor çünkü kilise hiyerarşisi içinde Tanrı'nın annesi Meryem, Baba Tanrı ile aynı güce ve saygıya sahip değil. Bazı çağdaş kadınlar için dini otoritenin önündeki en büyük engel bu eşitsizlikten kaynaklanmaktadır. İsa, günahsız ve her şeye gücü yeten Baba Tanrı'nın enkarnasyonu olarak geldi. Bu nedenle Meryem'i, Luka 7'deki günahkar kadınla ve birden fazla partneri olan başıboş kadınla daha da özdeşleştirilen Magdalene ile birleştirmek, modern insanlar için sorunlara neden olur. İsa'nın günahsız doğasını vurguluyor ve cinsel ahlakı sorgulanabilir bir kadını İsa'nın kurtarıp affedeceği ilk kişi yapıyor.

--- SAYFA 112 ---

101 diriliş. Bir kişinin cinsel ahlakına yapılan bu vurgu, kişinin evlilikteki meşru eşiyle sınırlı olmadığı sürece seksin günah olduğu anlamına gelir. Kadınlar için rahip olarak olumlu bir rol modeli geliştirme çabaları, Mary Magdalene'in imajını, reforme edilmiş cinsel çapkın imajından ayırarak yeniden canlandırmıştır. Ancak Pagels'in tarihsel kanıtlarının ve mevcut Doğu Ortodoks inanışlarının gösterdiği gibi, bu, iktidarı elde etmek ve korumak için yapılan bir güç hilesi olabilir. Thomas'ın İncili'ne olan ilginin yeniden canlanması ve diğer kadınların ilahi krallığa girmek için kendilerini erkek yapabilmeleri için İsa'nın Meryem'i erkek yaptığı iddiası (Nag Hammadi 138) daha fazla önem kazanıyor. Kadınların yaşamaya layık olmadığı düşüncesi onları şeytanlaştırıyor. Onları, kendilerini ve bedenlerini kontrol etme gücüne sahip ilahi erkeklere tabi kılar. Mecdelli Meryem, İsa'nın cinlerin etkisinden kurtardığı birçok kadından biri olarak tasvir edilmiştir. Bu onu şifa alan kişi haline getirirken, bir tapınak fahişesi olarak kadim imajında insanları kendisi iyileştirmiş ve kendi bedeni üzerinde kontrole sahipti. Cinsel partnerlerini seçmekte veya reddetmekte özgürdü. Dahası, eski bir "günahkar" imajıyla, erkeklere birden fazla eşe ve cinsel partnere sahip olma özgürlüğü veren ve birden fazla kocası olan kadınları başıboş olmakla suçlayan eski ataerkil sisteme açıkça karşı çıkıyordu (Yuhanna 4.16-18; Winkett 21). Ancak feministler, muhafazakar ilahiyatçıları ve popüler kültürü, Mecdelli Meryem'i "günahkar" ve Martha'yı rahatsız eden ve endişelendiren kadınla ilişkilendirdikleri için eleştiriyor çünkü bu birleştirme yanlış bir şekilde uygulanmış ve siyasi avantaj için kullanılmış. Ancak İsa'nın Marta'nın kaygısını dile getirerek "Meryem seçti" ve [onun seçiminin] kabul edilmeyeceğini hatırlamamız gerekiyor.

--- SAYFA 113 ---

102'si ondan alındı." Bu nedenle kişinin Meryem'i ve "günahkârı" nasıl görmeyi seçtiği, Meryem ve İsa'nın birbirleriyle ilişkisinin kim olduğu sorusuna kişinin kendi cevabını verir. Burada asıl mesele olarak kabul ettiğim şey budur ve sonuç bölümünde, kat ettiğimiz yolun kısa bir özetiyle birlikte, her zaman kafa karıştıran bu sorun hakkındaki kendi görüşlerimi belirteceğim.

--- SAYFA 114 ---

103 5: SONUÇ 5.1 Giriş Kanıtları inceledikten ve karşıt görüşleri göz önünde bulundurduktan sonra, "günahkar kadın" özelliği dışında Mecdelli Meryem'in imajının yeniden canlandırılmaya ihtiyacı olduğuna ikna olmadım. Bağışlanan zina yapan kadın, tövbe eden günahkar ve yedi cinden iyileşen kişiyle ilgili geleneksel tasvirlerin hepsi değerlidir. Elbette bu görüntüler kadınlara karşı kullanıldı; ancak popüler kültür çoğunlukla bir toplumsal eleştiri aracı olarak Mecdelli Meryem'in cinselliğini ve onun zina yapan kadın olarak birleşik imajını kiliseye ve kültüre aşkın fiziksel, maliyetli ve riskli olduğunu hatırlatmak için kullandı ve kullanmaya devam ediyor. Ana akım inanç gelenekleri, modern dünyanın ortaya çıkan ihtiyaçlarına yanıt verme çabasıyla Kristolojilerini yeniden düşünüyor. Benim görüşüm sadece böyle bir yanıttır. Yaşayan bir inanç geleneği olarak Hristiyanlığın, her birimizin Meryem'i ve "günahkârı" nasıl görmeyi seçtiğimize göre benimle ve başkalarıyla nasıl farklı şekilde konuşabileceğini gösteriyor. Benim görüşüme göre, seçimimiz, Meryem ve İsa'nın birbirlerine göre kim olduğunu soran İncil'deki temel soruya verdiğimiz cevabı şekillendirmektedir. Bu sonuç bölümünde bu konu hakkındaki kendi görüşlerimi ve bu görüşlere ulaşmak için kat edilen yolculuğun kısa bir incelemesini sunacağım. İnanıyorum ki, kiliseyi modern dünyaya getirmek için, Mecdelli Meryem'i diğer Meryem'lerle ve bilinmeyen günahkar Meryem'le birleştiren eski geleneklere ve metinlerin iç mantığına daha yakından bakmamız gerekiyor.

--- SAYFA 115 ---

104 İncil. Bu sentez İsa'nın öğrencilerine meydan okuyordu ve bugün de öyle. Akademisyenlerin ve sıradan insanların, yalnızca erkek İsa'yı tanıyan önyargıyı gözden geçirmeleri gerekiyor. Bu önyargı, kadınların Roma Katolik ve Doğu Ortodoks rahipliğinden dışlanmasını haklı çıkarıyor ve Meryem'in birincil rolünün Theotokos olduğu iddiasıyla destekleniyor. Hem kadın hem de erkek bir mesih lideri olasılığına izin verildiğinde, Meryem'in İsa'yla ilişkisinin kim olduğu konusundaki tartışma kendi kendine çözülebilir. Ataerkil dilin, bağdaştırmacılığın ve şovenizmin bizi Mecdelli Meryem'in Tanrı'nın, Kadın İsa'nın dışı enkarnasyonu olduğunu algılamaktan nasıl alıkoyduğunu görmemiz gerekiyor. Ve Meryem Ana, sembolik Theotokos rolüyle, Kadın İsa'yı ve onun ilahi erkek muadili Erkek İsa'yı ebedi bir ortaklık içinde Dünyaya getirir. Bunu hem kelimenin tam anlamıyla hem de mecazi olarak, teolojik ve sosyal konularda erkek, kadın, Yahudi ve Yahudi olmayanları birbirine düşüren sistemik adaletsizliği açığa çıkarmak ve düzeltmek için, Tanrı'nın düşmüş kadın imajını somutlaştırmayı seçerek, çoğunluğun ihtiyaçları ve arzuları uğruna bireyin ihtiyaçlarını marjinalleştirip feda ederek yapıyor. Magdalalı Meryem'e ilişkin bu görüşün önündeki en büyük engel dil ya da şovenizm değildir. Bu, Mecdelli Meryem'in Bethany Meryemi ve günahkar kadınla birleştirilmesidir. İnsanlar Mecdelli Meryem'i günahkar kadınla birleştirmek konusunda isteksizdirler, özellikle de eğer o ilahi yasayı kasıtlı olarak ihlal etmeyi seçmişse. Belki de erkek İsa algıları gibi Tanrı'nın kadın enkarnasyonunun da saf ve günahsız olmasına ihtiyaçları var. Veya belki de günahı silen bağışlamanın derin önemini anlamıyorlar. Veya

--- SAYFA 116 ---

105 Belki de, imgesi Tanrı'nın imgesini yücelten bir dişinin, nasıl ve neden tüm kadınlar arasında en kutsanmış günahkar ve en kutsanmış olan, İsa'nın annesi, yani Tanrı'nın enkarnasyonu haline geldiğini anlamıyorlar. Ancak Magdalalı Meryem'i, kendi imajını günahkar imajıyla birleştiren yüzyıllardır süren geleneksel öğretilerden ayırmak çözüm değil. Bu sadece onu metaforik gücünden mahrum etmeye hizmet ediyor. Magdalalı Meryem, günahını ifşa etmeyi seçtiği için en kutsanmış günahkar olarak görülebilir. Modern anlamda bu bir sivil itaatsizlik eylemiydi. Gücü, kendisinin zina eylemine yakalanmasına izin vermesinden geliyor. O dönemde hakim olan ataerkil aile sistemi çerçevesinde ilahi kanunun kasıtlı olarak ihlali, onun kişisel özerkliğini göstermektedir. Dirilişin ardından İsa ve Mecdelli Meryem'in mucizevi buluşması, her ikisini de affeder ve haklı çıkarır ve hem onların hem de hepimizin Dirilmiş Mesih olarak ayakta durmamıza izin verir. Dirilmiş Mesih rolleriyle bizi dünyayı daha iyiye doğru değiştirmek için birlikte çalışmaya çağırıyorlar. Bu bakış açısına nasıl ulaştığımı göstermek için, tez bölümlerimin her birine dönüyorum ve Mecdelli Meryem'e ilişkin geleneksel bakış açısının onu nasıl günahkârla özdeşleştirdiğine ve aynı zamanda onu, Tanrı'nın bilgeliği olan Sophia'yı haklı çıkarmak için Diriliş'e nasıl yerleştirdiğine dikkat çekiyorum (Matta 11.19; Luka 7.35; 1Korintliler 1.24,30). 5.2 Karşıt Görüşler Karşıt görüşler, Mecdelli Meryem'i zina yapan ve kutsal bir fahişe olarak görenlerden Mecdelli Meryem'i bu iki imgeden tamamen ayırmak isteyenlere kadar uzanmaktadır. Çeşitli feminist akademisyenler Magdalalı Meryem'in kendi başına bir kişi olarak görülmesi gerektiği fikrini ortaya attılar.

--- SAYFA 117 ---

106 sadece özgürleşmiş cinselliğiyle ünlü biri olmaktan ziyade, İncil bilimi bunu yapmaya çalışıyor. Ancak siyaset ve dini otorite mücadelesi İncil'in düzenlenmesinde büyük rol oynadı. Bu nedenle, Kutsal Kitap biliminin Mecdelli Meryem'in İsa ile ilişkisinde kim olduğuna dair yanılmaz bir görüş sunması konusunda dolaylı olarak güvenilemez. Bazı modern İncil yorumcuları, kadın rahiplerin atanması konusunu savunmak için Mecdelli Meryem'i günahkar kadından ve Martha'nın kız kardeşinden ayırmak istiyorlar. Ancak Mary'yi bu kadınlardan ayırmak sorun yaratıyor. Martha'nın örnek aldığı ev hanımı rolü ve İlahi Kanuna meydan okuyan kadının örnek verdiği rol değersizleştiriliyor. Magdalalı Meryem'in "tövbekar" günahkar olduğu fikri, yüzyıllar boyunca insanlar günahkar kadını dışı İsa olarak göremedikleri için kötü muameleye maruz kalan tüm "Maggie'lerin" kısmen sorumlusudur. İsa'nın, bırakın tövbe etmeyi, günah işlemekten aciz bir erkek olarak enkarne olduğu inancı, kilisenin Dirilişin Müjdesi'ni, Mesih'in dirildiğini, Tanrı'nın Nefesinin Mesih'in bedenine geri döndüğünü ve insanların, Tanrı'nın sevmeye cesaret edenleri terk etmediğine veya terk etmediğine dair kanıtları yaşama misyonunu yerine getirmesini engelleyen bir engeldir. Apokrif ve kanonik metinlerden elde edilen kanıtlar bu konuya daha fazla ışık tutabilir. 5.3 Apokrif'ten Kanıtlar Phillip İncili'ndeki "öpücük" ve Thomas İncili'ndeki Damat fikri, birçok kişinin Mecdelli Meryem'i, İsa'nın müritlerinden daha çok sevdiği seçilmiş yoldaş olarak Gelin olarak gördüğünü akla getirir (Metalogos 28). Thomas İncili şöyle der: "Güvey gelinden çıkar.

--- SAYFA 118 ---

107 odası" ve "Baba ve Anne'yi tanıyan herkese Fahişenin Oğlu denilecek" (Metalogos 29). Bu ifade, Damadın gelin odasında bir kadınla yasadışı seks yaptığını ve bunun onu fahişe yaptığını ima eder. Ancak Tomas İncili, müritlerin İsa'nın kadını öptüğü için üzüldüklerini ancak onu hayata layık görmediklerini de ortaya koyar. Bu sorunu çözmek için Thomas İncili, İsa'ya şunu beyan ettirir: onu bir kadın olarak düşünmeyi bırakacak, onu bir erkek olarak düşünecektir (Metalogos 104-105). Bu çözüm, erkek üzerindeki cinsiyet hiyerarşisini güçlendiriyor gibi görünebilir, ancak benim görüşüme göre, erkek İsa'nın muadili olarak Magdalene'nin "öğretilerini" arayan modern yorumcuları, İsa ve Mecdelli Meryem'in açıkça Hristiyanlığın annesi ve babası olarak çalıştıkları olasılığını düşünmeye motive edebilecek bir pişmanlık idealini modelliyor. Aynı zamanda Mecdelli Meryem'in bir erkek takma adı kullanarak yeni inananlara yazıp öğrettiğini de ileri sürer. 5.4 Kanonik Metinlerden Kanıtlar Birleştirilmiş metinlerde Mecdelli Meryem'den açıkça bahsedilmemesine rağmen, Mecdelli Meryem'in rolü ve İsa ile ilişkisi hakkındaki belirsizliği ortadan kaldırmaz. Meryem denilen kadını, bilinmeyen kadın Meryem, Marta ve Lazarus'un kız kardeşi Meryem, İsa'nın annesi Meryem ve onun erkek ve kız kardeşlerinin annesi Meryem ile birleştirin. Kadının bu farklı tasvirleri.

--- SAYFA 119 ---

108 İsa'nın Meryem'i çağırması kafa karışıklığına neden olur ve İncillerden ikisi aslında buna işaret etmektedir (Matta 13,55-56; Markos 6,3). Ancak Markos'un İsa'sı kimliğini bir sır olarak saklıyor ve hem Markos hem de Matta, Luka ve Yuhanna gibi doruk noktalarında Mecdelli Meryem olarak adlandırılan Meryem'e vurgu yapıyorlar. Bu nedenle, İncil yazarlarının veya derleyicilerinin, İncillerini Elçilerin İşleri'nin sözlü anlatımlarıyla ve gerçekleri abartan, süsleyen ve değiştiren çeşitli efsanelerle sentezlemek için Mecdelli Meryem'in sadece Martha ve Lazarus'un kız kardeşi Meryem değil, tüm İncil Meryemleri ile birleştirilmesini amaçlamış olmaları çok muhtemeldir; Bu bakış açısından amaç, çeşitli izleyicilerin Meshedilmiş Kişi ile ilgili kehaneti anlamalarına yardımcı olmaktır. İsa'nın Meryem adında birçok kadını tanıyorsa mümkündür. Aynı zamanda Meryem'in İsa isimli birçok adamı tanıyorsa da aynı derecede muhtemeldir çünkü İsa o dönemde yaygın olarak kullanılan bir isimdi. 49 Meryem'in popüler bir isim olduğu gerçeği ise kesin olmayan bir kanıttır. Kanıtların açıkça ortaya koyduğu gibi, İsa'yı mesheden kaymaktaşı kavanozlu kadın her İncil'de yer alır ve Beytanya kasabası da öyle. Luka İncili, Marta'yı Beytanya'daki ev kadını ve evin sahibi olarak tasvir eder ve Diriliş üzerine İsa'nın, göğe çıkmadan önce öğrencilerini kutsamak için Beytanya'ya geri getirdiğini belirtir (Luka 24:51). Yuhanna İncili, Meryem'i Kutsayan Kadın olarak adlandırır ve onu Marta'nın Beytanya'daki evine yerleştirir. 1969 öncesi Roma Katolik geleneği, Alabaster Kavanozu ile kadını Mecdelli Meryem ile birleştirir ve bu gelenek kutsal yazıların iç mantığıyla da desteklenir. Daha da önemlisi, Matta ve Markos'un İsa'sı 49 İsa'ya Bakın: Yeni Advent Katolik Ansiklopedisi'nde İsa'nın Kökeni <http://www.newadvent.org/cathen/08374x.htm>

--- SAYFA 120 ---

109 şunu söylemenin anlamı: “Müjdeyi her nerede duyursanız, onun yaptıkları anılacaktır”. Bu nedenle Matta ve Markos'un, Diriliş Müjdesi'ne tanıklık eden İncillerinin sonunda ona isim vermeleri ve ona önemli bir rol vermeleri muhtemel görünüyor. Ayrıca Yuhanna İncili, İsa ile bilinmeyen bir kadının yer aldığı iki karşılaşmayı daha içerir. Bu karşılaşmalardan birinde kadın, Yahudilerle ilişkisi yasak olan Samiriyeli bir kadın olarak, diğeri ise zina yaparken yakalanmış bir kadın olarak sunuluyor. Dolayısıyla, eğer Mecdelli Meryem, İsa'nın, İyi Haber her vaaz edildiğinde onun adının verilmesini istediği mantığına dayanarak, İsa'yı mesheden bilinmeyen kadınla birleştirilirse, Mecdelli Meryem'in aynı zamanda Yuhanna'nın bilinmeyen zina yapan kadını ve geleneksel tefsircilerin çok sayıda evliliği nedeniyle zina yapan ve "zina yapan" bir ulusun temsilcisi olarak gördüğü Samiriye'deki bilinmeyen kadın olduğunu varsaymak mantıklıdır. Evangelist Yahya, İsa'nın Samiriye'deki bir kuyuda tanıştığı kadınla yaptığı teolojik konuşmayı kaydetti. Daha sonra, dört bölüm sonra Yuhanna, yazıcıların ve Ferisilerin, zina yaparken yakalanmış bir kadını, Musa'nın emrettiği gibi İsa'nın onu taşlamasını talep ederek tapınağa nasıl getirdiklerini anlatır (Yuhanna 7.53-8.5). Bu nedenle, taşlanarak öldürülmeden evlilik ve zina yasasını açıkça reddeden her kadın, Magdalalı Meryem gibi kendisine bir isim kazandıracak ve yaşayan bir efsane haline gelecekti. Ancak bu hikayenin daha fazlası var. Zina yapmak için evli olmak gerekir. Yani eğer İsa ya da Mecdelli Meryem evli olmasaydı ve cinsel ilişkileri olsaydı, bu küçümsenebilirdi ama bu durum küçümsenmeyecekti.

--- SAYFA 121 ---

110 zina yaptı. Ancak kadının dava arkadaşının kimliği açıkça belirtilmemiştir ve yüzyıllar boyunca insanlar onun dava arkadaşının İsa olduğunu öne sürmüştür. Üstelik İsa sağduyulu bir şekilde onu mahkûm etmeyi reddediyor ve sonra ona “git ve bir daha günah işleme” diyor. Bu hikmetli emriyle onun günahkâr olduğunu açıkça tespit eder ve tövbe etmesini emreder. Onun suçlu olduğundan bu kadar emin olması onun evli ve dava arkadaşı olduğunu düşünmeme neden oluyor. Daha sonra Bethany'ye gider ve onu parfümüyle mesheder, bu da onun ihanetine ve tutuklanmasına yol açar. Bana göre bu meshedilmiş kadının farklı bir kadın olması mümkün ama pek olası değil. 5.5 Popüler Kültür Dan Brown'ın Da Vinci Şifresi, Mecdelli Meryem'in cinselliğine olan en son ilgi dalgasını kesinlikle ateşledi, ancak Mecdelli Meryem'in İsa'yla evlenmesi, birleştirme teorisine karşı çıkanların dile getirdiği endişeleri çözümüyor. Dan Brown, Margaret Starbird ve Lynn Picknett, tarih boyunca pek çok kişinin Mecdelli Meryem'i İsa ile romantik bir şekilde ilişkilendirdiği fikrini aktaran bazı ilginç kanıtlar sunuyorlar. Bununla birlikte, İncil alimleri İsa ve Meryem'in birbirleriyle evli olmadığı konusunda karardır ve popüler sinemada Mecdelli Meryem'in zina yapan ve bir fahişe olduğu fikri devam etmektedir. Gibson'ın Mecdelli Meryem'i zina yaparken yakalanan kadın olarak canlı tasviri, kiliseye komşusunu sevmenin fiziksel ve riskli olduğunu hatırlatmaya hizmet ediyor. İsa'nın annesine yakın çekimlerle komşu sevgisinin anne sevgisine benzediğini hatırlatır. Anne sevgisi gibi komşu sevgisi

--- SAYFA 122 ---

111 yenidoğan, endişe ve sorunlarla birlikte gelir. Ancak kişinin komşusunu sevmesi için onunla evlenmesi ya da onu ikincil bir çocuk olarak görmesi gerekmez. İsa Mecdelli Meryem ile evlenseydi, o dönemin evlilik kanunları onu ikinci plana atacaktı. Ev işlerini İsa'nın sevgili Marta'sıyla ikinci eşi veya cariyesi olarak paylaşmayı seçerdi. Ancak İsa'nın bekar kalması da sorunludur. Bu, İsa'nın, kıdemli eşe ve nihayetinde ona bağlı birçok ruhi eşi olan bir çok eşli olmasına olanak tanır. İsa'nın Meryem'le evlenmesi, Simon'un evindeki öpüşmenin ve hoş kokulu meshedilmenin neden bu kadar unutulmaz bir olay olduğunu açıklamıyor. Öpücük ve bu öpücüğün affedilmesi, onun İsa'ya karşı romantik bir sevgisi olduğunu güçlü bir şekilde ima ediyor ve her ikisini de zina yapan olarak işaretliyor. Bana göre Mecdelli Meryem'in kıyamet günü İsa ile yüz yüze konuşması, onların büyük zina günahının affedildiğinin bir kanıtıdır. Mecdelli Meryem ve İsa, sosyal ilişkileri düzenleyen adil olmayan kuralları açıkça ihlal ederek kendilerini ve takipçilerini, insanların komşularını sevmesini engelleyen yasalara ve sosyal geleneklere açıkça karşı gelmekten kurtardılar. Başka bir deyişle, birbirlerini ve öğrencilerini, kendilerini fethetmeye ve adaletsiz ve nefret dolu yasa ve uygulamalara tabi kılmaya çalışan iblislerden ve kötü ruhlardan kurtarırlar. 5.6 Son Düşünceler Mary Magdalene popüler kültürün çok yönlü poster kızıdır; kırmızılı kadın, uzun kıvrıkcık saçlı çıplak, tövbekar fahişe, çok sayıda gelini olan Gelin

--- SAYFA 123 ---

İnsanlığı tarihin bu zamanına getiren yeni bir inanç geleneğinin 112 kocası ve şerefli bakire annesi. Apokrif ve kanonik olmayan İncillerle birlikte popüler kültür, İsa'nın doğası ve onun kadınlarla, özellikle de Mecdelli Meryem ile olan ilişkisi hakkında ana akıma yeni anlayışlar ve yeni yorumlar getiriyor. Bu nedenle ana akım inanç gelenekleri, modern kadınların ihtiyaçlarını ve değerlerini karşılamak için Kristolojilerini yeniden düşünüyor. Benim görüşüm bunu yapıyor ve yaşayan bir inanç geleneği olarak Hristiyanlığın, her birimizin Mecdelli Meryem'i İsa ile ilişkili olarak nasıl görmeyi seçtiğimize göre benimle ve başkalarıyla nasıl farklı şekilde konuşabileceğini gösteriyor. Benim görüşüme göre, Hristiyanların Mecdelli Meryem'i yüceltmeleri ve onu, kendisinin ve İsa'nın insanlık için kazandığı zaferin tanığı olarak cesurca dünyaya giden bir tövbekar olarak tasavvur etmeleri gerekiyor. Ölüm onları ayırmadı. Yeni bir güne yükseldiler ve Martha'yı haksız yere üzmemeyecek veya endişelendirmeyecek bir ilişki kurmaları için yeni bir fırsat verildi. Gnostik açıdan Diriliş, Meryem ve İsa'ya adalet ve barışın birbirini nasıl öpebileceğini gösterme fırsatı verdi. Popüler kültür, Magdalalı Meryem'in rolünü mürit rolüyle sınırlayan İncil araştırmalarına direnir. Dan Brown'ın bir cinayet gizemi bağlamında kurguladığı evli bir İsa hakkındaki baştan çıkarıcı fikri, saf bir hikaye anlatma dehasıdır. Tartışma yaratırken satıyor. Meryem'in aşk ilişkisi fikrini halkın dikkatine sunuyor ve ünlü ilahiyatçıların, tarihçilerin ve sıradan bilim adamlarının Mecdelli Meryem'in rolü ve İsa ile ilişkisi hakkında konuşmasını ve araştırmasını sağlıyor. Magdalalı Meryem'in hem fahişe hem de Tanrıça olduğunu ilan eden web siteleri ortaya çıktı

--- SAYFA 124 ---

113 bakire. Ve Mel Gibson, Brown'ın iddialarına karşı çıkararak Mary Magdalene'i inatla zina yaparken yakalanan kadın olarak tasvir etti. Hem Gibson'ın filmi hem de Brown'ın romanı, popüler kültürün sahip olduğu ve aktardığı teolojik perspektifi göstermektedir. Popüler kültür, medya aracılığıyla, ders kitaplarında bulunan basit ve açık gerçeklerin sunamayacağı gerçeği insanların kalplerine ve zihinlerine ulaştırır. Filmler dini ikonalar ve vitraylar gibidir: İlahi dünya ile dünyevi dünya arasındaki boşluğu doldururlar. İncil alimi ve peygamberin birbirleriyle ve birbirlerinin inanç topluluklarıyla bilgilendirilmesine ve iletişim kurmasına olanak tanır. Popüler kültür ile akademi arasında ateşkes ilan etmenin zamanı geldi. Mesihçi öğretmenle yüz yüze konuşarak kendisinin ve onun mesihlik rolünü paylaştıklarını ve her ikisinin de insanları tiranlıktan kurtarmak için Musa Kanununa ve toplumsal geleneklere meydan okuduğunu ifade eden Mary Magdalene'i popüler kültürün peygamberlik mesihini açıkça ilan etmenin zamanı geldi. Popüler kültür insanları bilgilendirebilir ve onları zorbalığa liderlik etme ve ona karşı durma konusunda donatabilir ve donatabilir. Popüler kültür, Magdalalı Meryem'in İsa'ya aşık olduğunu ısrarla öne sürerek İsa'nın ayaklarına taşları getiriyor ve insanları gerçeği kabul etmeye itiyor, İsa ve Meryem zina yaparken yakalanan çiftti. Haç ve onun her ikisine de getirdiği acıyı kabul eden tepkileri, Baba Tanrı'nın bağışlayıcılığına olan inançlarını gösterir. İkisi de kaçmadı ya da gerçeği saklamadı ve Diriliş'in gösterdiği gibi, onlar bu gerçeği yaşadılar. Ölüm onları ayırmadı ama değiştirdi. Birbirlerini evlenecek veya fethedilecek biri olarak özel terimlerle düşünmeyi bıraktılar. Birbirlerini komşu olarak görmek yerine kanunları, gelenekleri ve gelenekleri değiştirmeye koyuldular.

--- SAYFA 125 ---

İnsanları köleleştiren, baskı altına alan, tanınmayan ve yaşamaya değer olmayan 114 uygulama.

--- SAYFA 126 ---

115 6: KAYNAKÇA Çalışmalar Atıfta Bulunulan Adam, Betty Conrad. Magdalene Mystique: Bugün Meryem'in Maneviyatını Yaşamak. Harrisburg, Pensilvanya: Morehouse Publishing, 2006. Baskı. Adam, Stephen. Mary Hath Seçildi. 1905. Kilmore Kilisesi içindeki vitray pencere. Nigel Nessling Blogu (izin alınarak kullanılmıştır), Web. 30 Mart 2010. <<http://nigelnessling.wordpress.com/mary-magdalene-and-kilmore-church-scotland/>> Barclay, William. Günlük İncil Serisi, gözden geçirilmiş baskı: Luka İncili. Philadelphia: Westminster Press, 1975. Baskı. ---. Daily Bible Serisi, gözden geçirilmiş baskı: Yuhanna İncili Cilt 2. Philadelphia: Westminster Press, 1975. Baskı. Barclay, William ve ark. Nasıralı İsa. Londra: Collins, 1977. Baskı. Bellevie, Les. Aptalın Mececeli Meryem Rehberinin Tamamı. New York: Alpha Books, Penguin Group (ABD) Inc., 2005. Baskı. Blanca, Luna. "Tanrıça olarak Meryem: Gelin olarak Meryem." 2006 - Günümüz. Ezoterik Teoloji Semineri, Web. 25 Mart 2010. <<http://www.northernway.org/twm/mary/magdalene.html>> Bock, Darrell L. Da Vinci Şifresini Çökmek: Herkesin Sorduğu Soruları Yanıtlamak. Nashville: Nelson Books, 2004. Baskı. Aziz Yuhanna Kitabı: Meryem'in Ölümüne İlişkin. Stephen J. Shoemaker. Oregon Üniversitesi, Web, 01 Eylül 2010. <<http://www.uoregon.edu/~sshoemak/texts/dormitionG2/dormitionG2.htm>> Brock, Ann G. Mary Magdalene, İlk Havari: Otorite Mücadelesi. Cambridge, Massachusetts: Harvard İlahiyat Okulu, 2003. Baskı. Brown, Dan. Da Vinci Şifresi: Artık Büyük Bir Sinema Filmi. Londra: Corgi Books, 2004. Baskı. Da Vinci, Leonardo. Son Akşam Yemeği. 1498. Santa Maria delle Grazie Manastırı, Milano. Web Sanat Galerisi. Web. 29 Ekim 2011. <<http://www.wga.hu/html/l/leonardo/03/4lastsu3.html>>

--- SAYFA 127 ---

116 Derrett, John Duncan M. "Miriam ve Diriliş (Yuhanna 20,16)." Yeni Ahit'te Çalışmalar: İncil yorumcuları arasında İsa. New York: Brill, 1995. 160-172. Google Kitap Arama. Web. 22 Kasım 2011.

Meryem Theotokos Üzerine Konuşma: Cyril tarafından. Stephen J. Shoemaker. Oregon Üniversitesi, Web, 01 Eylül 2010. <<http://www.uoregon.edu/~sshoemak/texts/coptic/Cyrl.html>>

Ehrman, Bart D. Da Vinci Şifresi'nde Gerçek ve Kurgu: Bir Tarihçi İsa, Mecdelli Meryem ve Konstantin Hakkında Gerçekten Bildiklerimizi Ortaya Çıkıyor. New York: Oxford University Press, 2004. Baskı. Gibson, Mel, yön. İsa'nın Tutkusu. Warner, 2004. DVD. Güzel, Diedre J. "Miriamik Sır." Meryem, Mecdelli ve anne. Ed. Diedre İyi. Bloomington: Indiana University Press, 2005. 3-26. Yazdır. Gnostik Toplum Kütüphanesi. "Pistis Sophia", G.S.R. Mead, çev. Londra: Watkins 1921. Gnosis.org. Web. 28 Ağustos 2010.

<<http://www.gnosis.org/library/pistis-sophia/index.htm>>

Haskins, Susan. Mary Magdalen: Efsane ve Metafor. San Diego: Harcourt Brace & Company, 1993. Baskı. Hassett, Maurice "Alfa ve Omega (Kutsal Yazılarda)." Katolik Ansiklopedisi, New York: Robert Appleton Company, 1907. Web. 28 Ağustos 2010.

<<http://www.newadvent.org/cathen/01332a.htm>>

Higgins, Liz C. Mad Mary: Magdala'nın kötü kızı, O'nun ortaya çıkışıyla dönüşüme uğradı. Colorado Springs, Colo.: Water Brook Press, 2001. Print

Limouris, Gennadios, ed. Ortodoks Kilisesinde Kadının Yeri ve Kadınların Nizamı Sorunu. 1.. Katerini: Tertios, 1992. 9-16;117-132. Yazdır. Lloyd, David F. "Mary, Mary? Tam tersi!" Vision Insights ve New Horizons bahar (2005): n.pag. Web. 10 Haziran 2010.

<<http://www.vision.org/visionmedia/article.aspx?id=1119&terms=Mary+Ma+ry+quite+contrary>>

Marjanen, Antti. "İsa'nın Annesi mi yoksa Mecdelli mi? Sözde Gnostik Hristiyan metinlerinde Meryem'in Kimliği." Hangi Meryem? Erken Hristiyan geleneğinin Meryemleri. Ed. F.Stanley Jones. Atlanta: İncil Edebiyatı Derneği, 2002. Baskı. Sardesli Melito: Kutsal Meryem'in Ölümü. Stephen J. Shoemaker. Oregon Üniversitesi, Web, 01 Eylül 2010.

<<http://www.uoregon.edu/~sshoemak/texts/dormitionL/dormitionL1.htm>>

--- SAYFA 128 ---

117 Metalogos: Thomas, Phillip ve Truth'un İncilleri. Ekümenik Kıpti Projesi, Ağustos 2010'da revize edildi. Web. 22 Ağustos 2010 <<http://www.metalog.org/>>

Metzger, Bruce M. "İncil Çevirmenlerinin Karşılaştığı Devamlı Sorunlar." İncil'in Tercümesi: Devam Eden Bir Görev. W.H. Griffith Thomas Dersleri, Dallas İlahiyat Semineri, 4-7 Şubat 1992. Web. 10 Mayıs 2011.

http://www.biblicalstudies.org.uk/article_trans_metzger3.html

Moltmann-Wendel, Elisabeth. İsa'nın Etrafındaki Kadınlar: Otantik Kişilik Üzerine Düşünceler, Londra: SCM Press Ltd.1982. Yazdır. Yarin, Bethany. "Havva, Bakire ve Magdalene: Erken Kilisede Kadınlar ve Kurtuluş." Tri-College D-Space Deposu: Harvard College, (2008): 1- 64. Web. 30 Ağustos 2010. <<http://hdl.handle.net/10066/1416>>

Nahmad, Claire ve Margaret Bailey. Magdalalı Meryem'in Gizli Öğretileri: Meryem'in kayıp müjdesini de içeren, ilk kez ortaya çıkarıldı ve yayınlandı. Londra: Watkins, 2006. Baskı. İngilizce Nag Hammadi Kütüphanesi, gözden geçirilmiş baskı, James M. Robinson, ed. San Francisco: Harper & Row, 1981. Baskı. O'Neil, Arthur Charles. "Günah." Katolik Ansiklopedisi. Cilt 14. New York: Robert Appleton Company, 1912.11 Mayıs 2011 <<http://www.newadvent.org/cathen/14004b.htm>>.

Ouaknin, Marc-Alain. Yahudiliğin sembolleri. New York: Assouline Publishing, 2000. Baskı. Pagels, Elaine H. Gnostik İnciller. New York: Random House, 1979. Baskı. Pederson, Rena. Kayıp Havari: Junia Hakkındaki Gerçeği Aramak. San Francisco: Jossey-Bass, 2006. Baskı. Picknett, Lynn. Mary Magdalene: Hristiyanlığın Gizli Tanrıçası. New York: Carroll & Graf Publishers, 2003. Baskı. Papa, Hugh. "Aziz Mary Magdalen." Katolik Ansiklopedisi, Cilt. 9. New York: Robert Appleton Company, 1910. Web 24 Mart 2010.

<<http://www.newadvent.org/cathen/09761a.htm>>

Ruether, Rosemary Radford. "Mary Magdalene'e karşı kilise komplosu yok." Ulusal Katolik Muhabiri 9 Şubat 2001: 1-3. Web 23 Kasım 2010.

<http://natcath.org/NCR_Online/archives2/2001a/020901/020901o.htm>

Schaberg, Jane, Melanie Johnson-Debaufre ile. Mary Magdalene Anladı. Rev. ed. Magdalalı Meryem'in dirilişi. New York: Continuum International Publishing Group Inc, 2006. Baskı.

--- SAYFA 129 ---

118 Schaberg, Jane. "Gibson'ın Mary Magdalene'i." Mel Gibson'ın İncil'i: Din, Popüler Kültür ve İsa'nın Tutkusu. Eds. Timothy K. Beal ve Tod Linafelt. Chicago ve Londra: Chicago Üniversitesi Yayınları, 2006. 69-79. Yazdır. Schaberg, Jane. Mecdelli Meryem'in Dirilişi: Efsaneler, Apokrif ve Hristiyan Ahit. New York: Süreklilik, 2004. Baskı. Scorsese, Martin, yön. Mesih'in Son Günaha. Evrensel Resimler, 1998. DVD. Shoemaker, Stephen J. "Yanlış Kimlik Vakası mı?" Hangi Meryem? Erken Hristiyan geleneğinin Meryemleri. Ed. F. Stanley Jones. Atlanta: İncil Edebiyatı Derneği, 2002. Baskı. Shoemaker, Stephen J. ""Gnostik Meryem'i Yeniden Düşünmek: Erken Hristiyan Geleneğinde Nasıralı Meryem ve Magdalalı Meryem." Erken Hristiyan Araştırmaları Dergisi 9.4 (2001): 555-595. MUSE Projesi. [Simon Fraser Üniversitesi, [Burnaby], [BC]. 13 Nisan 2010. <<http://muse.jhu.edu/>> Smith, Christopher J. Bölümler ve Ayetlerden Sonra: İncil'i Gelecek Nesiller ile İlgilendirmek. Colorado Springs, CO.: Biblica Pub., 2010. Google Kitap Arama. Web. 11 Mayıs 2011. Spong, J. Bir Kadından Doğdu: Bir Piskopos İsa'nın Doğuşunu Yeniden Düşünüyor. San Francisco: Harper, 1992. Baskı. Spong, J. İncilleri Özgürleştirmek: İncil'i Yahudi Gözleriyle Okumak. San Francisco: Harper, 1996. Baskı. Yıldız kuşu, Margaret. Magdalene'nin Kayıp Mirası: Sembolik Sayılar ve Hristiyanlıkta Kutsal Birlik. Rochester, Vermont: Bear & Company, 2003. Baskı. Yıldız kuşu, Margaret. Mary Magdalene, Sürgündeki Gelin. Santa Fe, N.M.: Bear & Company, 2005. Baskı. Yıldız kuşu, Margaret. Kaymaktaşı Kavanozlu Kadın: Magdalalı Meryem ve Kutsal Kase. Bear & Company, 1993. Baskı. Swidler, Leonard. Kadının İncil'deki Beyanları. Philadelphia: Westminster Press, 1978. Baskı. Tatum, W. Barnes. Filmlerde İsa: İlk Yüz Yıl İçin Bir Kılavuz. Rev. ve Genişletilmiş baskı. Santa Rosa: Polebridge Press, 2004. Baskı. Tintoretto, Jacopo Robusti. İsa Marta ve Meryem'in Evinde. 1570-75. Alte Pinakothek, Münih. Web Sanat Galerisi. Web. 29 Ekim 2011. <http://www.wga.hu/html/t/tintoret/4_1570s/2martmar.html> Todd, Douglas. "İnciller ve Yahudi karşıtlığı." Vancouver Pazar 4 Ocak 1997: H3. Yazdır.

--- SAYFA 130 ---

119 Walker, Barbara G. Kadının Mitler ve Sırlar Ansiklopedisi. New York: Harper One, 1983. Baskı. Warner, Marina. Tüm Cinsiyetlerinden Tek Başına: Meryem Ana Efsanesi ve Kültü. New York: Vintage Kitaplar, 1983. Baskı. Webster, Jane S. "Başkallığı Aşmak: Garip Kadından Samiriyeli Kadına." John'un Feminist Arkadaşı. Ed. Amy-Jill Levine, Marianne Blickenstaff'la birlikte. New York: Sheffield Academic Press, 2003. 126-142. Google Kitap Arama. Web. 22 Kasım 2011. Winkett, Lucy. "Git Anlat! Magdalalı Meryem'i düşünüyorum." Feminist Teoloji: Britanya ve İrlanda Feminist Teoloji Okulu Dergisi. 29 (2002): 19. Akademik Araştırma Premier. EBSCO. Web. 13 Eylül 2010. Kadınlar Bölümü. "Meryem İncili'nden alıntılar." N.D. Küresel Bakanlıklar Genel Kurulu, Birleşik Metodist Kilisesi, Web. 1 Eylül 2010. <<http://gbgm-umc.org/umw/bible/contents.html>> Zeffirelli, Franco, dir. Nasıralı İsa. Akçaağaç, 2003. DVD. İnciller Kutsal İncil'den alıntı yaptı. Yeni Gözden Geçirilmiş Standart Sürüm. Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1990. The Jerusalem Bible. New York: Doubleday & Company, Inc., 1966. Yeni Ahit. Yeni Uluslararası Sürüm. Michigan: Zondervan Bible Publishers, 1986. Yunanca ve İngilizce Zondervan Paralel Yeni Ahit. Michigan: Zondervan İncil Yayıncıları, 1986.

--- SAYFA 131 [Görsel / Boş] ---

--- SAYFA 132 ---

121 Ek A: Metin Tabloları Aşağıdaki 1'den 7'ye kadar olan tablolar, popüler kültürün tarihsel olarak erişime sahip olduğuna ve yeni keşfedilen Gnostik metinleri içerdiğine dair kutsal metin kanıtlarını bir araya getirmektedir. Tablolar, popüler kültür aracılığıyla tarihsel olarak aktarılan öyküleri ve illüstrasyonları üreten ilk Hristiyanların elde edebileceği şeylerin çerçevesini çiziyor çünkü Barclay'ın sözleriyle, "göz kapısı her zaman kulak kapısından daha güçlü olmuştur" (Nasıralı İsa Giriş). Bu durumda bir resim veya masa, gözün "kulak kapısı" tarafından algılanan ve sözlü gelenek veya popüler kültür yoluyla aktarılan ince bağlantıları incelemesine olanak tanır. Örneğin Tablo 1'de metin Kuyudaki Kadının Maria, Meryem ve hatta Meryem adını bile içermiyor. Ancak metin onun Samiriyeli olduğunu söylüyor. Bu tabloda bir araya getirilen çevredeki metinlerden, karışık kültürel mirasa sahip bilinmeyen bir kadının, Samiriye'deki bir Haham ile mesih teolojisini tartışırken, Samiriyeli Kadın'ın genel anlamda Maria (Yuhanna 4:9) konuştuğu fikrine nasıl yol açabileceği ve ilk Hristiyanların neden onu Mecdelli ile birleştirdiği daha kolay görülebilir. Tablo 1, Hugh Pope'un kendisini özdeşleştirdiği ve Winkett'in yanlış denklem olarak tanımladığı Mecdelli Meryem ile geleneksel olarak ilişkilendirilen metinleri listelemektedir: "Macdalalı Meryem = merhemli kadın = kuyudaki kadın = başıboş kadın = fahişe" = Magdalalı Meryem. Tablo 1: Kızıl Kadın Olarak Mecdelli Meryem Metin Özeti Yer Luka 7.36-50 Bir kadın (saçları açık) İsa'yı meshediyor. Simon onu bir günahkar olarak tanımlar. İsa bunu doğrular, onu affeder ve inancının onu kurtardığını ve esenlik içinde gitmesini söyler. Ferisi olan Simon'un evi Luka 8.1-3 Daha sonra İsa gider...On iki kişi onunla birlikteydi ve kendisinden 7 cin çıkan Magdalene adlı Meryem vardı Şehirler ve köyler Luka 10.38-43 İsa, Marta ve Meryem ile Marta'nın evini ziyaret eder— Marta şikayet eder...İsa diyor ki, Marta, Marta, sen endişeleniyorsun...Meryem daha iyi kısmı seçmiştir Bethany Luka 16.19-31 Zengin Adam ve yaraları olan fakir bir adam olan Lazar'ın benzetmesi [cüzam] Ferisi Evi Matta 26.6-13 İsimsiz bir kadın, Fısıh'tan [Çarmıha Gerilme] 2 gün önce İsa'yı meshediyor Bethani: Cüzzamlı Simon'da Mark 14.3-9 İsimsiz bir kadın İsa'yı Çarmıha Gerilmeden 2 gün önce meshediyor Beytanya: Cüzzamlı Simon'da Yuhanna 2.1-11 İsa ve "kadın" olarak tanımlanan İsa'nın Annesi, düğünde suyu şaraba çeviriyor. Cana Yuhanna 4.4-39 İsa, 5 kocası ve bir sevgilisi olan Samiriyeli isimsiz bir kadına bir içki ister. Peki Sychar Yuhanna 4.9 Yahudiler Samiriyelilerle arkadaşlık etmezler (Samiriyelilerle yemek yerler, içerler ya da konuşurlar) Samiriye Yuhanna 4. 21-23 İsa şöyle dedi: İnan bana kadın, inan bana bir zaman geliyor ve şimdi geldi, o zaman gerçek tapınanlar Babaya ruhta ve gerçekte ibadet edecekler..." Samiriye— Öğle

--- SAYFA 133 ---

122 Metin Özeti Yer Yuhanna 4.25 Kadın şöyle dedi: "Mesih'in (Mesih denilen) geleceğini biliyorum. "O geldiğinde bize her şeyi açıklayacak." Öğle vakti Sa Maria'da Yuhanna 4.26 Sonra İsa, "Seninle konuşan ben oyum" dedi. Samiriye'de öğle vakti Yuhanna 8.1-11 İsa, zina yaparken yakalanan kadını kınamayı reddeder ve ona 2 mil daha gitmesini ve günah işlememesini söyler. Bethany John'dan 8.5 Musa'nın Yasası, Yasa öğretmenlerine ve Ferisilere, zina yaparken yakalanan kadınları taşlamalarını emreder. Bethany'den Yuhanna 11.1-2 Marta ve Lazarus'un kız kardeşi ve Beytanya'da İsa Marta'yı mesheden saçları bağlı kadın olarak tanımlanan Meryem Yuhanna 12.1-8 Meryem İsa'yı meshediyor – Beytanya'da Lazarus'un [Çarmıha Gerilmeden] 6 gün önce Tablo 1'deki metinler dikkatle incelendiğinde, listedeki metinlerden hiçbirinin herhangi bir kadını açık bir şekilde gevşek bir kadın veya bir kadın olarak tanımlamadığı açıktır. fahişe. Yine de Kuyudaki Kadın metni, izleyicilerin İsa'yı ve Kadını günah işlerken nasıl yakaladıklarını gösteriyor (Yuhanna 4:9). İsa günah işliyor, Kanun'un, yani Tevrat'ın haham öğretmenini olarak kendisi için tanımlanan beklentileri aşıyor. "On Emir'i içeren Tevrat... 365'i yasak ve 248'i zorunlu emir olmak üzere 613 emirden oluşur" (Ouaknin 98). Yuhanna 4'te İsa, Samiriyeli kadınla ilişki kurarak, su bardakları gibi kişisel eşyaların Samiriyelilerle özel olarak paylaşılmasını yasaklayan Talmudik tören yasasını açıkça çiğniyor. Onunla yakın ilişkileri var. Bir içkiyi paylaşıyorlar. Bu nedenle aşırılık yaparlar veya günah işlerler. Daha sonra Yuhanna 8'de İsa, zina yaparken, yani yasa dışı sosyal ilişkilerde bulunurken yakalanan bir kadını affeder. Onu kınamayı reddediyor. İlk taşı atacak ve günahı kabul edecek kimse kalmadığından, onun zina yaptığına dair hiçbir kanıt yoktu. Yine de ona gidip bir daha günah işlememesini söylüyor ve onun günah işlediğine, zina yaptığına dair elinde kanıt olduğunu ima ediyor. Burada yine İsa'nın Musa'nın, Kanun öğretmenlerine ve Ferisilere zina yaparken yakalanan kadınları taşlama emrini veren Kanununu çiğnediğine dair kanıt bulunmaktadır (Yuhanna 8:5). Luka 7. bölüme tekrar bakın. Metin, kadının ihlal ettiği belirli bir yasayı veya yasağı tanımlamıyor. Bununla birlikte, İsa kişisel olarak kadının birçok kez günah işlediğinden emindir ve bu günahları bağışlayarak ona olan büyük sevgisini hiç çekinmeden dile getirir ve ona olan büyük sevgisini gösterir (Luka 7:47). Meshetme metinlerini inceleyen isteksiz eleştirmenler, Luka 7'deki meshedilme işleminin, Lazarus'un ev meshedilmesinde olduğu gibi (Yuhanna 12, Sürgündeki Gelin 46) 6 gün değil, Cüzzamlı Simon'un Beytanya'daki evinde değil, çarmıha gerilmeden iki gün önce (Matta 26) değil, Ferisi Simon'un Nain'deki evinde gerçekleştiği gibi küçük tutarsızlıkların fark edilebileceğine işaret etmektedir. Ayrıca Kuyudaki Kadın'ın Magdala ya da Bethany'de değil, Samiriye'de yaşadığını (Winkett 23) sanki hayatı boyunca birden fazla yerde yaşamış olamazmış gibi belirtiyorlar. Ancak tarihi eleştirmenler bu isteksizliğe, İncillerin dışında hiçbir tarihsel kanıtın Bethany'nin veya İsa ile Kuyu Kadını'nın öğlen yalnız bulunduğu Samiriye şehri Sychar'ın varlığını kanıtlamadığını iddia eden kanıtlarla karşılık verirler (Acharya 1999, 39). Buna ek olarak, Magdalene adanmışları, İsa'nın manevi evliliğinin örnekleri olarak Kana'daki Düğünü ve Kuyudaki Kadını işaret ederler; bu, Mecdelli'yi tüm gücüyle birleştirir.

kişileştirmeler ve onun imgesi ve benzerliğiyle gelen kadınlar, "yeni şarap", kişisel özerklik (Blanca; Starbird, Kaymaktaş Kavanoğlu Kadın 55). Böylece kentlere ilişkin bu tarihsel iddialar,

--- SAYFA 134 ---

Tablo 1'de sunulan 123. ayetler, Meryem'i kasaba kasaba dolaşan, İsa adındaki adamla etkileşime giren bir kadın olarak ortaya koyan birleştirme modeline karşı olanların iddialarını zayıflatmaktadır. Tablo 2, Meryem'i iki Meryem'e ve ardından birkaç Meryem'e bölen modern çevirilerin bir zamanlar nasıl birleştirilmiş olabileceğini göstermektedir. Örneğin Matta 27:61'de Yunanca harf çevirisi şöyle der: "Ve orada Meryem, Mecdelli ve Öteki vardı, Meryem mezarın karşısında oturuyordu" (Zondervan 99). Bu metne yaklaşırken, bazı Magdalene adanmışlarının sürdürdüğü Meryem birleşmesi inancını destekleyerek, İngilizce metni ve benzer metinleri Meryem'in [Magdalalı, diğeri ve Maria olarak anılır] mezarın karşısında oturduğu şekilde okumak mümkündür. Tablo 2: Çarmıha Gerilme ve Diriliş Anlatımları

Metin Özet Yer Matta 27.56 [İzleyenler] arasında Meryem (Mecdaleli ve Meryem, Yakup ve Joses'in annesi [ve Zebedi'nin oğullarının annesi olarak anılırdı] Kafatasının Yeri Matt 27. 61 Orada oturan Meryem Magdalene ve diğeri de Meryem ve aynı zamanda Meryem Mezar Markos 15.40 Meryem [çağrıldı] Magdalene ve Yakup'un ve Jose ve Salome'nin annesi Meryem Kafatasının Yeri Mark 15.47 Magdalene ve Joses'in annesi Meryem [adlandı] onun yatırıldığı yeri gördü Mezarın girişi Markos 16.1 Magdalene ve Yakup'un annesi Meryem ve Salome baharat getirdi ki [diğerleri geliyor] onu meshedebilsinler Mezarın girişi Markos 16.9 İlk önce Meryem'e göründü [çağrıldı] İçinden 7 cin kovulmuş olan Magdalene Mezarın girişi Luka 23.46 Baba, ruhu sana emanet ediyorum Haç Luka 24.9-12 Onlar [kadınlar] mezardan döndüklerinde, tüm bunları diğerlerine anlattılar. [Fakat] bunu havarilere söyleyenler Mecdelli Meryem, Joanna [ve] Yakup'un ve diğerlerinin annesi Meryem'di... Luka mezarının dışında bir yerde. 24.34 Doğrudur! Rab gerçekten dirildi ve Simun Kudüs'e göründü Yuhanna 14.26 Baba'nın benim adımla göndereceği Danışman, Kutsal Ruh sana Son Akşam Yemeği'ni öğretecek Yuhanna 16.8 Danışman dünyayı günah, doğruluk ve yargı konusunda suçluluk duygusuna mahkum edecek. Yuhanna 19.26 İsa annesini ve sevdiği öğrenciyi yanında dururken görünce annesine şöyle dedi: "Kadın, işte, oğlun!" Haç Yuhanna 19.30 İsa, "Tamamlandı" dedi. Bunun üzerine başını eğdi ve ruhunu teslim etti Haç Yuhanna 19.25 Çarmıhın yanında... annesi ve annesinin kız kardeşi Meryem, Klopas'ın karısı [adını verdi] ve Haç Yanındaki Meryem'i [adlandırdı] durdu.

--- SAYFA 135 ---

124 Metin Özet Yer Magdalene Yuhanna 20.1 Maria Magdalene mezara gitti (Zondervan 335) Mezar Yuhanna 20.2 Bunun üzerine o [Maria] koşarak İsa'nın sevdiği diğer havarinin [Martha] yanına geldi (Zondervan 335) Mezarın dışında Yuhanna 20.11 Maria mezarın dışında ağlayarak durdu (Zondervan 337) Bahçe Yuhanna 20.16 İsa Meryem'e şöyle dedi: (Zondervan 337) Bahçe Yuhanna 20.16 Ona doğru döndü ve bağırdı..."Rabboni!" Bunun anlamı, Öğretmen Bahçe Yuhanna 20.17 İsa dedi ki, "Bana tutunmayın...Gidin...ve onlara şunu söyleyin: "Benim Babama ve sizin Babanıza dönüyorum... Bahçe Yuhanna 20.18 Mecdelli Meryem, bu haberi iletmek üzere öğrencilerine gitti (Zondervan 337) Yuhanna 21.1-12 Daha sonra İsa, Tiberya Denizi kıyısında yeniden öğrencilerine göründü...İsa'nın sevdiği öğrenci şöyle dedi... "Rab'dir"...Simon Petrus sardı etrafındaki dış giysisi (çünkü çıkarmıştı) suya atladı, ağı kıyıya sürükledi...büyük balıklarla dolu—153...İsa dedi ki, "gel kahvaltı yap..." Göl Kıyısında Tablo 2, Çarmıha Gerilme ve Diriliş hikayelerinde Meryem ve diğer kadınların isimlerini veren metinleri detaylandırıyor. Modern isteksizlik, İsa'nın tüm kadınları nasıl eşit derecede sevdiğini göstermek için Mecdelli Meryem'i Bethany'li Meryem'den ve Klopas'ın karısı Meryem gibi diğer kadınlardan ayırmak için bu metinlere vurgu yapar. Daha da önemlisi, modern müfessirler, minnettar kadınların onu çarmıha kadar takip ettiğini, son saatlerine tanık olduklarını vurguluyorlar; ve "muhtemelen" erkek öğrencilerin önünde dirilişine tanık oldu (Moltmann-Wendel 1, 5-6; Haskins 7-10; Schaberg 262). Bununla birlikte, Tablo 2'deki metinler, İngilizce Meryem isminin Yunanca metinde nasıl iki farklı biçimi olduğunu ortaya koymaktadır: Maria ve Mariam. Ayrıca, virgüllerin yerleştirilmesiyle Magdalen Meryem'in nasıl Meryem, Magdalene ve aynı zamanda Marta'nın kız kardeşi olabileceğini, aynı zamanda Zebedi ve Klopas da dahil olmak üzere birden fazla erkeğin annesi ve karısı olabileceğini gösterir (Yuhanna 20.1-18, Yuhanna 19.25, Markos 15.40). Son olarak, unvanların ve cinsiyetin çok sayıda kişiyi nasıl kapsayabildiğini ve hariç tutabildiğini ve insanların, Rabboni ile "yüz yüze" konuşan Kadının, Tanrı adına gelen ve onları kahvaltıya davet eden Kişi olduğundan şüphe etmelerine neden olduğunu gösteriyor. Tablo 3, Yeni Ahit'in Çarmıha Gerilme ve Diriliş anlatımları dışında açıkça Meryem'e isim verdiği ve onu Mecdelli olarak adlandırdığı tek zamanı göstermektedir. Tablo 3: İncil'de Mecdelli Meryem'in tutku anlatımları dışında açıkça isimlendirildiği tek zaman Metin Özeti Yer Luka: 8.1-3 Kendisinden yedi cin çıkan Meryem (Magdalalı olarak anılır); Her şehirde Bu metnin Magdalene adı verilen Meryem'den yedi şeytanın çıktığını söylemesi sorunlara neden oluyor çünkü Papa Gregory 591'de bu şeytanları yedi "kötülük" olarak görüyordu (Haskins 96'da). Bununla birlikte, modern yorumlar bile sorunludur. Mecdelli Meryem'i "Hristiyanlığın çatı katındaki deli kadın" olarak eşitleyen modern yorum, bu bozukluğun iyileşmesini İsa'ya atfeder ve onu, onun kurtarıcı gücünün veya dönüşümünün minnettar, alıcısı yapar (Schaberg)

--- SAYFA 136 ---

125 Meryem'in Dirilişi 79, Higgins 3). Ancak bunun Luka 8. Bölüm'ün ikinci ayeti olduğunu ve Luka 7. Bölüm'ün 50. ayetinin son ayetinde İsa'nın kadına söylediğine göre, ilk tefsirciler Mecdelli Meryem'i onu meshederken gördüler. "İnancın seni kurtardı. Huzur içinde git." İsa söylemiyor. "Seni iyileştirdim, şimdi git." Bu nedenle, gönülsüz yorumcular Mecdelli Meryem'in Luka 7'deki meshedici kadın olmadığı konusunda ısrar ettiğinde, Magdalalı Meryem'i kendi özerk inancından mahrum etmiş oluyorlar. Onu onun yanında öğreten, kendi sahiplenici şeytanlarını veya kötü alışkanlıklarını kontrol eden muadili olarak değil, onun öğrencisi olarak tabi kılıyorlar (Bkz. Picknett 61). Tablo 4, genel olarak Tablo 1'den 3'e kadar olan metinlerle ilgili tartışmalara dahil edilmeyen İncil metinlerini göstermektedir. Bunlar burada öncelikli olarak okuyucunun tüm metinlerin (aşağıda belirtilen Gnostikler de dahil olmak üzere) birbiriyle olan bağlantısı hakkında daha zengin bir anlayış kazanmasına yardımcı olmak ve ikinci olarak İsa'yı seçilmiş kişinin, 'Kırmızı' olarak adlandırılan Latince konuşan ve modern yorumcuların erkek olduğunu varsaydığı kişinin ortak muhatabı olarak gösteren önemli İncil metinlerine odaklanmak için sunulmaktadır. Tablo 4: Tablo 1-3'teki metinlerin tartışılmasında genellikle dışarıda bırakılan metinler

Metin Özeti Yer Yuhanna 8.48 Zina Bölümünün ilerleyen kısımlarında, Yahudiler İsa'yı Samiriyeli olmakla ve cinlerin etkisi altında olmakla suçlarlar. 2 mil. Bethany'den Yuhanna 8.59 Ona atmak için taş topladılar ama İsa kendini sakladı Bethany John 11.5 Anlatıcı, İsa'nın Marta'yı ve onun kız kardeşini sevdiğini ve Lazar'ı sevdiğini beyan ediyor Bethany Yuhanna 11.6-8 Lazar hastaydı... dedi ki... "Yahudiye'ye [Bethani'ye] geri dönelim" "Ama Haham," dediler ... "Yahudiler seni taşlamaya çalıştı ama sen oraya geri mi dönüyorsun?" [Bethany] Bethany John 11.21 Martha, İsa'yı Lazarus'un ölmesine izin vermekle suçladıktan sonra... Bethany, Martha'nın Yuhannasında 11.26 İsa, [Martha]'ya şöyle dedi: "Ben dirilişim... Buna inanıyor musun? "Evet, Martha'nın Yuhannasında Lord Bethany 11.28 [Martha] geri döndü ve kız kardeşi Meryem'i bir kenara çağırdı. "Öğretmen burada... seni istiyor." Bethany, Martha'nın Yuhanna'sında 11.32-35 Meryem ayaklarının dibine düştü...İsa onun ağladığını gördü ve Yahudiler de onunla birlikte ağladı...İsa, Marta'nın Elçilerinin İşleri karşısında Bethany'yi ağladı 1.14 Kadınlar ve İsa'nın annesi Meryem ve kardeşleriyle birlikte sürekli dua etmek için bir araya geldiler. Elçilerin İşleri 12.12 ...o [Petrus] Yuhanna'nın annesi Meryem'in evine gitti, ayrıca birçok insanın toplandığı ve dua ettiği Yeruşalim'de Meryem denir Mark 15.21 Rufus'un (Kırmızı) babası Simon, haçı taşımak zorunda kalır. Kafatasının Yeri Rom 16.8 Pavlus, Romalılara 25 yıl sonra Meryem Mektubu'nu selamlamalarını söyler Rom 16.13 Ve 25 yıl sonra Rab Mektubu'nda seçilen Rufus'u (Kırmızı) selamlamaları talimatını verir.

--- SAYFA 137 ---

126 Metin Özeti Yer Rom 16.16 Ve birbirimizi kutsal bir öpücükle selamlamak Mektup, 25 yıl sonra Luka 7.45 Bu kadın...ayaklarımı öpmeyi bırakmadı Simon'un evi Luka 22.48 Bir öpücükle ihanet mi ediyorsun? Tutuklanması Matt 26.48 Yahuda, "Selam, Haham!" dedi. ve onu öptüler Tutuklanması Matta 27.28 [İsa'nın] üzerine kırmızı bir kaftan giydirdiler Tutuklanması Luka 1.29-35 Meryem onun sözlerinden çok rahatsız oldu.. Ama melek ona şöyle dedi: "Korkma Meryem, sen Tanrı'nın lütfunu buldun"... "Ben bakire olduğum için bu nasıl olacak?" Melek şöyle cevap verdi: "Kutsal Ruh üzerinize gelecek... Böylece doğacak kutsal kişiye Tanrı'nın Oğlu adı verilecek." Nazareth Markos 6.1-3 İsa memleketine gitti...öğretmeye başladı...birçok kişi hayrete düştü...sordular..."Bu marangoz değil mi? Bu Meryem'in oğlu ve Yakup, Yusuf, Yahuda ve Simon'un erkek kardeşi değil mi? Onun kız kardeşleri burada bizimle değil mi?" İsa'nın memleketi Matta 13.56 "Bu marangozun oğlu değil mi? Annesinin adı Meryem değil mi ve kardeşleri Yakup, Yusuf, Simon ve Yahuda değil mi? Kız kardeşlerinin hepsi bizimle birlikte değil mi?" İsa'nın memleketi Luka 24:50-53 Onları Beytanya yakınlarına götürdüğünde ellerini kaldırdı ve onları kutsadı. Onları kutsayarak onları bıraktı ve göğe alındı. Sonra...Kudüs'e döndüler... Beytanya ve Kudüs Tablo 4'teki metinler zina bölümüyle açılıyor ve aynı zina bölümünde yetkililerin İsa'yı tıpkı Mecdelli Meryem gibi Samiriyeli ve şeytani bir kişi olmakla suçladığını ve onun da zina yaparken yakalanan kadın gibi taşlanarak ölmesi gerektiğini düşündüklerine işaret ediyor. Tablo ayrıca, zina sahnesinin hemen ardından İsa'nın Marta'yı sevdiğini ve Marta'nın, İsa'yı, Lazar'ın saklandığı sırada ölmesine izin vermekle suçladığını da ortaya koymaktadır (Yuhanna 8:59, Yuhanna 11:5-8, 21). Ayrıca Rab'bin Kızıl adında bir kişiyi seçtiğini de ortaya koyar (Romalıları 16:13). Kızıl hakkındaki bu bilgi, insanlara Kızıl'ı selamlamalarını ve birbirlerini kutsal bir öpücükle selamlamalarını söyleyen bir öğreti mektubu yoluyla Roma Kilisesi'ne gelir (Romalıları 16:16). Bu ilginç çünkü İncil kayıtlarında öpüşen tek kişi Luka 7:45'teki kadın ile İsa'yı öpen ve çarpmıha gerilmeyi hızlandırarak tutuklanmasına neden olan Yahuda'dır (Matta 26:48, Markos 14:44, Luka 22:48). Bu tabloda dikkat edilmesi gereken bir diğer ilginç nokta ise Mark'ın Simon'ı Red'in babası olarak adlandırması ve Luka 7'deki geleneksel olarak Mecdelli Meryem'in "kızıl" bir kadın olduğu fikrinin babasını oluşturan meshedilme sahnesinin Simon adında bir adamın evinde olması. Daha da önemlisi, öpüşme sahneleri hem popüler kültürde Mecdelli Meryem'e, hem de kutsal metinlerde İsa'ya kırmızı pelerin giydirilmesini hızlandırır (Matta 27:28). Mecdelli Meryem'i Simon'un evinde, havarilerinden biri olarak İsa'ya tabi kılan Mecdelli Meryem'i izole etmeye ve ortadan kaldırmaya yönelik modern girişimler. Gelenek, ona onun gibi kırmızı bir pelerin vererek, inançlı insanların İsa'yı ve Mecdelli Meryem'i, Tanrı'nın Oğlu [Samiriyeli ve Yahudi Halkı en sonunda uzlaştı] olarak bağışlanmış olarak birlikte dirilen İnsanoğlu [Torunları] olarak görmelerini sağlayabilirdi. Yenilenmiş bir Kutsal beden olarak affedilen ve barıştırılan inançlı insanlar, Ruh'a ve Hakikat'e ibadet eden yeni bir çağ açabilir ve bu gerçeği tüm tapınanlara sunabilir (Tablo 1 Yuhanna 4:23), kilisede öpüşerek ritüel olarak hatırlanır (Tablo 4 Romalıları 16:13). Ancak gelenekte ataerkil dil ve Piskopos gibi otorite sahibi kişiler kullanılır.

Spong, İsa'yı bağışlamayı sağlayan ama onu almaya ihtiyacı olmayan günahsız bir erkek olarak görüyor

--- SAYFA 138 ---

127 (Ek B). Ayrıca İsa'nın üstün ilahi doğasına ilişkin tutumlar, insanların hem İsa'nın Meryem dediği kadını, hem de Rabboni dediği adamı Mesih ve Dirilmiş Mesih olarak görmesini engellemektedir. Tablo 5, Mecdelli Meryem'in havariliği ve onun İsa ile ilişkisi konusundaki tartışmalara katkıda bulunan, yakın zamanda keşfedilen Gnostik metinlerden bazılarını sunmaktadır. Örneğin, Phillip İncili girişi, Magdalene'nin Kurtarıcı'nın arkadaşı olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Ancak burada, Luka 7'deki meshedilme anlatımının aksine, Kurtarıcı Mecdelli'yi öpüyor (Nag Hammadi 148) ve İncil anlatıları gibi Gnostik yazarlar Meryem'i onun fiziksel özelliklerini ortaya çıkaran diğer kişileştirmelerle birleştiriyor gibi görünüyor. Onu "ilk ve son... fahişe ve kutsal olan... eş ve bakire... kısır olan ve onun oğulları olan birçok kişi" olarak tanımlıyorlar (The Nag Hammadi 297). Tablo 5: Gnostik Metinler Metin Özet Yer Gök Gürültüsü: Kusursuz Akıl Ben ilk ve sonum... onurlu ve küçümsenen... fahişe ve kutsal olan Ben karıyım ve bakireyim Ben [anne] ve kızım Ben kısırım ve çoğu onun oğulları... Nag Hammadi 297 Phillip'in İncili Bazıları şöyle dedi: "Meryem kutsal ruh tarafından hamile kaldı." Onlar hata içindedirler. Ne dediklerini bilmiyorlar. Bir kadın ne zaman bir kadından hamile kaldı? Meryem hiçbir gücün kirletmediği bakiredir. O, havariler ve havarisel adamlar olan İbraniler için büyük bir lanettir. (Nag Hammadi 143) Nag Hammadi 143 Philip'in İncili Her zaman Rab'bin yanında yürüyen üç Meryem vardı: annesi ve kız kardeşi ve () Magdalene - onun Arkadaşı olarak adlandırılan kişi. Böylece onun (gerçek) Annesi, Kızkardeşi ve Eşi (aynı zamanda) Meryem'dir. Nag Hammadi'nin Metalogos tercümesi 145 Phillip İncili (İnsanların) kısır dediği bilgeliğin kendisi Meleklerin Annesidir... Ve [Mesih'in] Arkadaşı da Mecdelli Meryem'dir. [Rab] Meryem'i [tüm (diğer)] Müritlerden daha çok sevdi ve [ve o] onu sık sık onun [ağzından] öptü.¹ Diğer [kadınlar] onun Meryem'e olan sevgisini gördüler,² ona dediler: Neden [onu] hepimizden daha çok seviyorsun? 50 age. 148 Phillip'in İncili "Kısır" olarak anılan Bilgeliğe gelince, o, meleklerin annesi ve [...] Magdalalı Meryem'in yoldaşdır [...] onu tüm havarilerden daha çok severdi ve onu [sık sık] üzerinden öperdi [...] havariler ona dediler ki, onu neden hepimizden daha çok seviyorsun Nag Hammadi 148 Phillip'in İncili Kurtarıcı cevap verdi ve onlara şöyle dedi: Neden seni böyle sevmiyorum o mu? Aynı eser. 148 50 Bu metin 59 numaralandırılmıştır ancak bu çevirideki numaralandırma Isenberg çevirisinden farklıdır. Bu metne eşlik eden açıklamalar okuyucuyu Özdeyişler 8.12, 32 ve 24.26'ya yönlendirir; Luka 7.35, Phillip İncili satır 40, Şarkılar Şarkısı 1.2, 6.9 ve Phillip İncili satır 35 ve 36.

--- SAYFA 139 ---

128 Metin Özeti Yer Philip İncili Eğer bir evlilik halka açıksa, bu fuhuş haline gelmiştir... kendisini sadece ...damadın oğullarına göstermesine izin verin. ...bırakın diğerleri onun merheminin tadını çıkarmayı özlesinler... Age. 158 Philip'in İncili Gerçeğin gizemleri açığa çıkıyor...gelin odası...kutsalların kutsallarıdır...ortaya çıktı aynı eser. 159 Meryem İncili... o gitti ama onlar üzüldüler... Yahudi olmayanlara nasıl gidip krallığın müjdesini vaaz edelim... eğer onu esirgemezlerse bizi nasıl esirgeyecekler age. 525 G of Mary Mary ayağa kalktı ve onları selamladı... Age, 525 G of Mary Ağlamayın...kararsız olun, çünkü O'nun lütfu sizi koruyacaktır...O'nun büyüklüğünü övün çünkü bizi insanlara dönüştürdü... Age. 525 G Thomas Simon Peter onlara Meryem'in bizi bırakmasına izin verin çünkü kadınlar yaşamaya layık değildir dedi... Age. 138 G of Thomas Jesus, benim onu erkek yapmaya yönlendireceğimi söyledi, böylece o da siz erkeklere benzeyen yaşayan bir ruh haline gelebilir... Aynı eser. 138 G of Thomas Kendini erkek yapacak her kadın krallığa girecek... Age. 138 Pistis Sophia'nın Birinci Kitabı Diğer Meryem öne çıktı ve şöyle dedi: "Rabbim, bana katlan ve bana kızma. Evet, annenin seninle konuştuğu andan itibaren ... gücüm öne çıkıp aynı şekilde bu sözlerin çözümünü söyleme konusunda beni rahatsız etti." İsa ona şöyle dedi: "Sana onların çözümünü söylemeni emrediyorum." Meryem şöyle dedi: "Rabbim, 'Lütuf ve gerçek bir araya geldi' -'lütuf' o halde... İsa'nın ruhsal ve maddi bedenlerine sahip olan ruhtur Bölüm 61, 102 Pistis Sophia'nın Birinci Kitabı Diğer [,]Meryem aynı kutsal yazıyı İsa'nın vaftizinden daha da yorumluyor... 'Lütuf' o halde senin üzerine gelen... ve Hakikat bölgeleri hakkında duyuruda bulunan tanrısal ruhtur. [Kutsal Yazı] şöyle demiştir: tekrar: 'Doğruluk ve barış birbirini öptü' - 'doğruluk' o zaman Işığın ruhudur... Öte yandan 'Barış' Sabaöth'un gücüdür... 'Gerçek yeryüzünden filizlendi'... Meryem'den, annen, yeryüzünde yaşayan filizlendi... İsa Meryem'in bu sözleri söylediğini duyduğunda şöyle dedi: "İyi dedin Meryem, Işığın mirasçısı Bölüm 62, 104." Pistis Sophia'nın Efendisi, oğlum ve Kurtarıcım... bu sözlerin çözümünü bir kez daha söyleyebildiğim için kusura bakmayın - ben, anneniz Meryem ve John'un annesi Elizabeth ile tanıştım. öğrenciler için ışık kutsal bir evliliğdir ve yine de herhangi bir evlilik gibi kutsal evlilik de özeldir ve evliliğin veya Gelin'in kamuya açıklanması, evliliğin bir fuhuş eylemi olarak karalanması anlamına gelir. Sonuç olarak, Gnostik öğrenciler, Simon'un evinde kadının İsa'yı öpmesini ve onu kokulu merhemle yağlamasını bir fuhuş eylemi olarak görmüş olabilirler.

--- SAYFA 140 ---

Pistis Sophia'nın Birinci Kitabından 129 parça işleri karmaşık hale getiriyor ve insanın İsa'nın annesi kimdir sorusunun sorulmasına neden oluyor. O, sıradan bir fiziksel yolla İsa'yı doğuran tarihi bir kişi mi, yoksa ışığı miras alıp dünyaya getiren İsa'nın kadın enkarnasyonu mu? Tablo 6, Hristiyanların Eski Ahit olarak adlandırdıkları, mesihsel bir gelin veya kraliçeye atıfta bulunabilecek bazı İbranice vasiyet pasajlarını derlemektedir (Starbird, Kaymaktaş Kavanoğlu Kadın 39-53). Tablo 6: İbranice (Eski) Ahit Metinleri Metin Özet Yer Zech 9.9-10 Çok sevin, ey Siyon Kızı! Bağır, Kudüs'ün kızı! Bakın, kralınız bir sığa üzerinde, bir eşek taşı üzerinde size geliyor... Kralınız uluslar arasında barışı sağlayacak. Zech 14.4 O gün O'nun ayakları Yeruşalim'in doğusundaki Zeytin Dağı'nda duracak Bethany Micah 4.8 Sana gelince, ey sürünün gözetleme kulesi [Magdal-eder], ey Siyon Kızı'nın kalesi, eski egemenlik sana geri verilecek; krallık Yeruşalim Kızı'na gelecek." Lam 4. 2-8 Bir zamanlar ağırlığınca altın değerinde olan Siyon'un kıymetli oğulları, şimdi nasıl da kilden çömlekler gibi görülüyor... Prensleri kardan daha parlak, sütten daha beyazdı, vücutları yakuttan daha kırmızıydı... Ama şimdi kurumdan daha siyahlar; sokaklarda tanınmıyorlar. Sgs 1. 5-7 Karanlık mıyım ben, yine de güzelim, ey Kudüs'ün kızı... Bana bakma çünkü ben Güneş tarafından karartıldım...Söyle bana, kimi seviyorum, sürünüzü nerede otlatıyorsunuz ve öğle vakti koyunlarınızı nerede dinlendiriyorsunuz. Sgs 1.13-14 Sevgilim göğüslerimin arasında duran bir kese kına çiçeği. Sgs 2.4 Beni ziyafet salonuna götürdü ve üzerimdeki sancağı aşktır Sgs 3.11 Dışarı çıkın, Siyon kızları ve bakın. Düğün gününde annesinin ona taç taktığı tacı takıyor Sgs 4.8 Lübnan'dan gel, söz verdiğim gelin. Sgs 4.9 Kalbimi çaldın, kolyenin bir mücevheriyle, bir bakışınla kalbimi çaldın. bahçesine gelin ve onun seçkin meyvelerini tadın. Bahçeme geldim kız kardeşim, baharatımla mürümü topladım... Arkadaşlar yiyin, ey dostlar, içiniz, ey aşıklar.

--- SAYFA 141 ---

130 Metin Özeti Yer Sgs 8.1 Keşke kardeş gibi olsaydın... O zaman kimse beni küçümsemez Sgs 8.3 Sol kolu başımın altında ve sağ kolu beni kucaklıyor Sgs 8.6 Beni kalbinin üzerine bir mühür gibi yerleştir... aşk ölüm kadar güçlüdür Bu tablo Şarkıların Şarkısı'ndan bazı ayetleri listelemektedir. Giriş kısmına göre "bir dizi aşk şiiridir" (Kudüs İncil 991). Aşık ve sevilen birleşir, sonra ayrılır, sonra aranır ve sonunda bulunur (Kudüs İncil 991). Yahudi hahamlara göre bu bir alegoridir. "Sevgili ve sevilen arasındaki ilişki, Tanrı ile İsrail arasındaki ilişkidir... İlk kilisenin yazarları, Mopsuestia'lı Theodore hariç, aynı açıklamayı benimsediler, ancak onlarla birlikte alegori, Mesih ve onun kilisesinden biri haline geldi" (Jerusalem Bible 991). Tablo 7, İsa'nın nasıl öldüğünü doğrulayan araştırmalardaki diğer boşlukları ortaya koymaktadır. Ruh'tan vazgeçti (Yuhanna 19:30). Bu aynı zamanda Hugh Pope'un tövbe ve bağışlamanın, insanların kabul etmekte isteksiz olduğu derin bir anlam taşıdığı yönündeki görüşünü doğruluyor (Luka 24:47) ve Martha'nın evini tuttuğu topluluk olan Bethany'ye ışık tutuyor. İsa'nın bağışlanmasını ve göğe yeniden yükselişini resmen simgeleyen göğe yükseliş töreni Beytanya'da gerçekleşti (Luka 24. 50-51). Bu tablo aynı zamanda öğrencilerin iktidara "giyinceye" kadar Kudüs'te nasıl kalacaklarını gösteren metinleri de içermektedir; bu, İsa'nın Kilmore penceresinde giydiği ve İsa'nın Marta'ya söylediği sözleri kaldıran "kırmızı kaftan"ın giyildiğini oldukça akla getirmektedir (Şekil 1). Piskopos Spong, Martha'yı ikincil bir karakter olarak görüyor (Ek B), ancak Hippolytus onu ve Mary'yi Şarkıların Şarkısı'nın sevilen kadını olan Gelin olarak adlandırdı (Haskins 63). Tintoretto'nun Martha ve Meryem'in Evindeki İsa tablosuna bakın (Şekil 2). Tablo 7: Araştırma Boşluğu Metni Özet Yer Yuhanna 19.30 Başını eğdi ve Ruh'tan vazgeçti Haç Luka 24.47 Tövbe ve bağışlama ilan edilecek Kudüs Luka 24.49 Güçle giyininceye kadar şehirde kalın Kudüs Luka 24.51 [İsa] onları Beytanya'ya götürdü...onları kutsadı...ve göğe alındı. Bethany Rev 22.17 İsa... Ruh ve Gelin diyor ki Gel ve duyan herkes "Gel" desin. Yeni Kudüs Luka 8.21 [İsa] şöyle yanıtladı: "Annem ve kardeşlerim, Tanrı'nın sözünü duyup onu uygulayanlardır." Sonuç Tablosu 7, Luka'nın 8. bölümünden bir pasajdır; bu bölüm, Luka'nın, yedi cinlerin dışarı çıktığı "Magdalalı denilen" Meryem'i adlandırdığı bölümdür. Bu pasaj, İsa'nın annesinin "Tanrı'nın sözünü duyup onu uygulayanlar" (Luka 8:21) olduğunu belirtir. Bu, Magdalene'nin Meryem Ana, Hristiyanlığın özerk Ruh (Blanca) olduğunu iddia eden Magdalene adanmışlarının ileri sürdüğü iddiaya destek vermektedir. Aynı pasaj aynı zamanda Kilmore'daki hamile Bethany Meryem imajını da destekler; Tanrı'nın sözünü duymak ve Ruh'ta ve Hakikatte tapınarak onu uygulamaya koymak için en iyi seçimi yapar. Ayrıca Tablo 1'e bakınız (Yuhanna 4:23).

--- SAYFA 142 ---

131 Ek B: J.S. ile E-posta Yazışmaları Spong Kimden: CMSCTM@aol.com Gönderim Tarihi: 21 Eylül 2010 Salı 17:13 Kime: gbt.jazzpriestink@shaw.ca Konu: Yanıt: Gordon Turner Sevgili Linda: Mektubunuz için teşekkür ederiz. Gordon'un oğlundan öldüğünü duyduğuma üzuldüm ve oğlu bana boşandığını ve yeniden evleneceğini söylediğinde hemen Eileen'in adresini ona yazmasını istedim. Ben yargılama işinde değilim. İnsanlar yaptıkları şeyleri, oldukları kişi oldukları için yaparlar. Sen ve Gordon'un birlikte dört güzel yıl geçirmenize sevindim. "Born of a Woman"da Magdalene'i İsa'nın olası eşi olarak sunmuştum. Umarım evliydi. Kesin olmasa da, bunu destekleyen kanıtlar olduğunu düşünüyorum. Magdalene ile Martha'nın kız kardeşi Meryem'in aynı kişi olma ihtimalinin olduğunu düşünüyorum. Bu da sorunlu ama ben güçlü bir ihtimal olduğunu düşünüyorum. Daha sonraki Magdalene geleneklerinin çoğunu efsane ve folklor olarak görüyorum. Araştırmamızda başarılar dilerim. Jack Spong 17.09.2010 12:27:29 tarihli bir mesajda. Doğu Yaz Saati, gbt.jazzpriestink@shaw.ca yazıyor: Sevgili Jack, Geçen yıl Gordon, o ve ben Meksika'da tatildeyken aniden öldü. Bir arkadaşıyla şnorkelli dalış yaparken arkadaşının eşiyle kumsalda sohbet ederken boğuldu. Geçtiğimiz yılın, Gordon'un mal varlığını düzene koymak ve sevgili günlük arkadaşımın kaybıyla uğraşmak açısından zor bir yıl olduğunu söylemeye gerek yok. [Kişisel bilgiler silindi] Gordon ve ben en son teolojik konuşmamızda Meryem ve İsa'nın birbirleriyle evli olup olmadığı sorusunu ele almıştık. Gordon eğer sevgili olsalardı evleneceklerinden emindi. Tersine, ben de ona Tintoretto'nun Margaret Starbird'ün vesica piscis teorisi ve v ve ^ kase işaretleri ışığında Martha ve Meryem'in Evindeki İsa tablosunu gösterdim. Ama ben Tintoretto'nun Martha'sının Gelin olduğunu ve Meryem'in de İsa'nın sevgili Martha'sı tarafından yakalanan kadın (sevgili balık) olduğunu savundum. Araştırmam sırasında Born of a Woman adlı eserinizde İsa ve Meryem'in ilişkisi hakkındaki görüşlerinize rastladım. İsa ve Meryem'in evli olmayan sevgililer olduğuna dair herhangi bir fikrin "kilisenin benimsediği ahlaki değerlere aykırı olacağını... ve İsa'nın beden almış Rab ve Kutsal Günahsız Olan olarak anlayışımızı derinden ihlal edeceğini" (189) söylediniz. Gordon seninle aynı fikirdeydi. Tezim elbette yalnızca kanıtlarla ve tartışmalı görüşlerle ilgilenmeli ve sonuç olarak Magdalalı Meryem'in öyküsünün herhangi bir versiyonu hakkındaki fikrimi saklı tutmalıdır. Bu nedenle Meryem ve İsa'nın ilişkisi hakkındaki düşüncelerinizi daha fazla duymak isterim. Born of a Woman'ı yazdığınızdan beri fikriniz değişti mi? Doğru kitabı mı aldım? Taşınma sürecindeyim ve ya Gordon'da ya da bende bu kitabın bir kopyası vardı (Gordon'da senin kitaplarından birkaçı vardı), ama paketlenmesi gerekiyor. Tekrar kontrol etmek için onu bulamıyorum. Fikriniz değişmediyse veya ben değiştiysem

--- SAYFA 143 ---

132 fikrinizi yanlış yorumladı, kişisel bakış açınızı biraz daha detaylandırabilir misiniz? Bunu çok takdir ediyorum. Son olarak, bu e-postanın sizi iyi bulacağını umuyorum ve sizden yakında haber almayı sabırsızlıkla bekliyorum. Saygılarımla, Linda Turner l.e.turner@shaw.ca Kimden: CMSCTM@aol.com Gönderim Tarihi: 21 Kasım 2010 Pazar 15:15 Kime: gbt.jazzpriestink@shaw.ca Konu: Yanıt: Gordon Turner Sevgili Linda: Kocam elle bir cevap yazdı. Lütfen bana normal posta adresinizi verir misiniz? Teşekkür ederim. Şükran gününüz kutlu olsun. En iyi dileklerle, Christine Spong 11/8/2010 16:16:27 tarihli bir mesajla. Doğu Standart Saati, gbt.jazzpriestink@shaw.ca şöyle yazıyor: Sevgili Jack, Düşünceli yanıtınız için teşekkür ederiz. Yakın zamanda Gordon'dan ve şehirdeki dairemde banliyödeki bir eve taşındım ve bu nedenle bir aydan fazla bir süredir araştırmalarımın uzaktayım. Sana birkaç sorum var. 1. İsa'nın neden evli olduğunu umuyorsunuz? 2. Neden İsa'nın da sevdiği Meryem'in kız kardeşi Marta, İsa'nın Gelini rolü için daha muhtemel bir aday olmasın? Born of a Woman adlı kitabınızda Kilisenin İsa'nın Günahsız doğası konusunda güçlü görüşlere sahip olduğunu belirtmişsiniz. Bu nedenle, İsa'nın Marta ile evli olduğuna dair herhangi bir önerinin, İsa'nın aynı zamanda kız kardeşi Meryem'i nasıl sevebildiğini ve "Günahsız doğasını" nasıl koruyabildiğini sorgulayabileceğini tahmin ediyorum. Bununla birlikte, Ruh'u Baba'nın ellerine emanet ederek, kurtarıcı bir itaat eylemi gerçekleştirir. Ruh'u teslim eder ve Marta'yı (Gelini) ve evinde buluşan insanları kurtarmak için Onu (Ruhunu) Baba'ya emanet eder. Diriliş üzerine Meryem (İsa'nın Ruhu), öğrencilerine şunu anlatmaya çalışır: İsa ile kabul edilebilir (dokunulmaz, yapışkan olmayan) bir şekilde yeniden bir araya geldi ve İsa'nın sevgili öğrencisi, artık birbirleriyle açıkça konuşma konusunda İsa'ya ve Ruhuna güveniyor. Çarmıha gerilmenin acısı ve çilesi havada kalıyor. Rabboni ve Mezarın dışındaki Bahçede tek başına ağlayan Kadına, Meryem'e daha önce açık ve dürüst bir ilişki kurmaları için ikinci bir şans verildi. Öğrencileri onu azarladıktan, onu görmezden geldikten ve İsa'yı Rabbi olarak tanıyamayacak ya da İsa'nın çarmıha gerilmiş bedenine sahip çıkamayacak biri olarak ona tepeden baktıktan sonra bile gözyaşları arasında inatla ona tutundu.

--- SAYFA 144 ---

133 Meryem inatla mezarın dışında duruyor. Rabboni'nin Meryem'in mezarının ve bitişiğindeki bahçenin dışındaki varlığını tanıması ve onunla konuşması, ona yakın bir şekilde dokunmamasını veya ona yapışmamasını söylemesi, Rabboni ve Meryem'in dönüştürülmüş sevgisinin (agape) İlahi Olan'ın Emmanuel ve İnsanlığın Kurtuluşuna yönelik planının bir parçası olduğunu kuvvetle önerir. Senden daha fazlasını duymayı çok isterim Jack. Saygılarımla, Linda Turner

--- SAYFA 145 ---

134 Ek C: J.S.'nin El Yazısıyla Yazışmaları Sünger

--- SAYFA 146 [Görsel / Boş] ---